

АПОСТОЛХЭМ ЮФХЭУ АШИГЬЭХЭР

АПЭРЭШЬХЬ

Тхэм еж ы Псэ ЛьяпЛэ апостолхэм кьяфыригъэхынэу кызыригъэгугъагъэхэр

^{1,2}Феофил* льяпЛ, апэм кыщегъэжыагъэу Тхэм Хысэ уашьом зыдицэежыгъэ мафэм нэсыфэ, Хысэ ышлэгъэ Юф пстэури, цыфхэм аригъэшлэгъэ Юф пстэури апэрэ тхыльэу* сэ стхыгъэм ит. Хысэ, Тхэм ежыр уашьом дицэежыным ыпэкЛэ, кыыхыгъэ апостолхэм* Тхэм ы Псэ ЛьяпЛэ ыклуачлэкЛэ унашъохэр афишлыгъэх.³ Хысэ кьин зещэчым ыуж, щэч хэмыльэу лагъэхэм кызырахэтджыкыжыгъэр бэрэ афигъэшпыпкъэжэу ахэмэ

1:1,2 Феофил – еплъ Лука 1:1.

1:1,2 апэрэ тхыльыр – «Лука Къэбарышлур Кызыриотагъэр» зыфалорэ тхыльыр ары. Еплъ Лука 1:1-4. 1:1,2 апостол – нэмыкЛ цыф горэм ыцлэкЛ гуцылэнэуи Юф ышлэнэуи фитыныгъэ зилэр ары. Хысэ игъогу рылорэ нэбгырэ пшыкълутум «апостолхэкЛэ» яджэх. Ахэр Хысэ иллыкълэхуэ тетыгъо зэритыгъэхэр ары.

заригъэлъэгущтыгъ. Мэфэ тлукълитлум кыкълотЛ апостолхэм бэрэ заригъэлъэгущтыгъ, Тхэм и Тетыгъошхо* иЮфхэм яхылаагъэуи къадэгущылэщтыгъ. ⁴Хысэ ахэмэ ягъусэ зэхъум, унашъо афишлыгъ: –Епусалим кьалэм шьудэмыкЛ, ау сэ зигугъу кышъуфэсшыгъэу, Ты льяпЛэм шъукызыригъэгугъагъэм* шъунаплъ; ⁵сыда пломэ Иуан псыкЛэ цыфхэр ыумэхьы-щтыгъэх*, ау мэфэ заулэ зытешлэкЛэ, Тхэм еж ы Псэ ЛьяпЛэ шъуиумэхьыщт.

Хысэ уашьом зэрэдэклоежыгъэр

⁶Зызэрэугъоихэм, апостолхэр Хысэ кьеупчлыгъэх:

–Зиусхьан, Израил ипачьыхьагъу мы мафэхэм зэтебгъэуцожьыщта?

⁷–Ты льяпЛэм итетыгъошхокЛэ уахътэхэуи лъэхьанэхэуи ыгъэнэфагъэхэр шъушлэнхэ шъуфитэп,– ариложыгъ Хысэ. ⁸–Ау Тхэм ы Псэ ЛьяпЛэ кызышъуфехыкЛэ, лъэклыныгъэ шъуилэ хъунышъ, Ерусалими, Иудей хэкуми зэкЛэ, Самарие хэкуми зэкЛэ, дунаим ыкъяупэ нэс шыхьат шъукышысфэхъушт.

⁹Хысэ а гуцылэхэр кызылэхэм ыуж, ахэмэ алъэгъоу Тхэм ар уашьом дицэежыгъ. Зы ошъуапщэ горэ Хысэ кышъхьэщырыхьы, ежыр амылгъэужы хъугъэ.

1:3 Тхэм и Тетыгъошхо – Тхэм мы дунаими, мы дунаим ицыфхэми тетыгъошхоуи лъэклыныгъэшхоуи афырилэр ары. Инджылыр Тхэм и Тетыгъошхо зытегушылэкЛэ, зыфилорэр загъорэ мы уахътэм Тхэм тетыгъошхоуи илэр ары, загъори къэкълотт уахътэм Тхэм тетыгъошхоуи илэщтыр ары, загъори Тхэм ыдэжъ мыкълодыжыны шьылэныгъэ шъуилэныр ары.

1:4 Ты льяпЛэм шъукызыригъэгугъагъэр – Тхэм ы Псэ ЛьяпЛэ ары. Еплъ Лука 24:49; Иуан 15:26.

1:5 умэхьыныр – «Шъуипсэкълодхэм шъуафыкЛэгъожьы, зысэжъугъэумэхъ, Тхэм ахэр кышъуфигъэгунхэм пае», ылоты, умэхъэкЛэ Иуан (Яхья) цыфхэр псым члэгъаощтыгъэх (ыумэхьыщтыгъэх). Еплъ Марк 1:4. Хысэ уашьом зыдэклоежыгъэм щегъэжыагъэу, цыфхэм диным ехылаагъэу тетыгъо зилэ цыф горэм зырагъэумэхъы – а цыфым ахэр псым члэгъаох, е псы тлэкЛ ашъхьэхэм атыреутхэ. Арэуштэу ХысэкЛэ шлошъхъуныгъэ ялэ зэрэхъугъэр къагъэлаагъо. Ащ нэмыкЛэуи Хысэ лли, лагъэхэм кызырахэтджыкыжыгъэм пае япсэкълодхэр кьяфэгъугъэхэу, мыкълодыжыны шьылэныгъэ ялэ зэрэхъугъэми шыхьат фэхъух.

¹⁰Хысэ уашьом зыдэклоежымы, апостолхэм анэхэр уашьом тырагъэдыкыагъэхэу, ошлэ-дэмышлэу ллитлү шьошэ фыжыкЛэ фэпагъэхэу* ахэмэ адэжъ къэуцугъэх.

¹¹Шъо Галилей цыфхэр,– кьалугагъ а ллитлүмэ, –сэд пае мыщ дэжымы шъуштыгъэу уашьом шъудэплъыера? Мы Хысэу Тхэм уашьом дицэежыгъэр уашьом дэклоежыгъэу зэрэшъулгъэгугъэм фэдэ кьабзэу кьехыжыщт.

Апостолхэм ежхэм ащыщ хъунэу Иудэ ычлыплэкЛэ

Матфый зэрэхахыгээр

¹² Ащ нэужым апостолхэр Елеон Иуашъхэм* ехыжъхи, Ерусалим агъээзжыгъ. Елеон Иуашъхэр Ерусалим игъунэгъоу шыт, шэмбэт гъогум* икIыхагъэ фэдизэу. ¹³ Къалэм дэхъажъхи, ахэр зэрыс унэ лъагэм дэклоежыгъэх; мыхэр арыгъэх: Петрэ, Иуан, Якъубэ, Индрыс; етIанэ Филипп, Фомэ, Варфоломей, Маттэ; Алфей ыкъо Якъуб, Симонэу зихэгъэгу ыгу етыгъэу фэлажъэщтыгъэр, Якъубэ ыкъо Иудэ. ¹⁴ Бзылъфыгъэ заулэ, Хыисэ янэу Мерэм, Хыисэ ышхэр ягъусэхэу, ахэмэ зэкIэ зэдаштэу Тхьэм елъэIу зэпытыщтыгъэх. ¹⁵ А мафэхэм ХыисэкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ купэу нэбгыришъэрэ тIокIырэ фэдиз хъуштыгъэм Петрэ кыххэуцуи къыIуагъ: ¹⁶ –Сшыхэр*, Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арыт гушыIэхэу Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ пачъыхэ Даутэ ыгу къырилъхъэхи, Иудэ зыцIэм ехылаагъэу къыригъэIуагъэхэр къэкыпкъэжынынхэ фэягъэх. А Иудэ ары* Хыисэ къэзыубытыгъэхэм гъогур языгъэлъэгъугъэр. ¹⁷ Ари тэ тшыщыгъ, мы Iофыми тигъусэу рылажъэщтыгъ. ¹⁸ Бзэджагъэу ышIагъэм пае пкIэу ратыгъэмкIэ* Иудэ хъасэ къыщэфыгъ. А хъасэм

1:10 лIитIу шъошэ фыжъкIэ фэпагъэхэу – мэлэичхэр ары.
1:12 Елеон Иуашъхэр – Зейтун Иуашъхэр ары. Ерусалим игъунэгъубзэу, итыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъокIэ Кедрон къуладжэм иадрабгъу ит.
1:12 шэмбэт гъогу – зы километрэ фэдиз мэхъу. Джурт хабзэм иунашъо тетэу, шэмбэт мафэм зы километрэ нахъыбэ укIо хъуштэп.
1:16 сшыхэр – зы диным рыкIохэрэр ары.
1:16 А Иудэ ары . . . гъогур языгъэлъэгъугъэр – еплъ Лука 22:47.

бгъэгукIэ тефи, ыныбэ зэгоути, икIэтIыхэр зэкIэ кыкIыгъэх. ¹⁹ Ерусалим дэс цIыф пстэуми Иудэ къехъулаагъэм икъэбар зэхахыгъ, абзэкIи а хъасэм АкелдамэкIэ еджэщтыгъэх. Ащ кыкIырэр «Лъыосэ Хъасэ».

²⁰ ЕтIанэ Петрэ къыпигъэхъожыгъ:

–Сэбурым мыщ фэдэу ит:*

«Иунэ нэкI орэхъу. Зи ерэмыс».

Мыщ фэдэу ит:

«Ащ ипшъэрылъ нэмыкI горэм ерэштэжыи, ычIыпIэ ерзуцожъ».

^{21, 22} –Арыти, Хыисэ лаагъэхэм кызыраэхэтэджыкIыжыгъэр Иудэ ычIыпIэкIэ нэмыкI горэм къыддиушыхъатын пае. А шыхъатыр Хыисэ кыттахъэу, кытхэкIэу зыщытыгъэ лъэхъаным зэкIэ, Иуан Хыисэ зиумэхъыгъэ мафэм щегъэжъагъэу Тхьэм Хыисэ уашъом дицэежыфэ, тигъусагъэхэм ащыщын пае.

²³ Арэушгъэу нэбгыритIу агъэуцугъ: Юсыфэу ВарсавэкIэ заджэхэрэмрэ (ащ Иусти раIуагъ) Матфыйрэ.

^{24, 25} ЕтIанэ Тхьэм елъэIухэзэ аIуагъ:

–Зиусхъан, о цIыф пстэуми агухэм арылтыр ошIэ. Мы нэбгыритIумэ ащыщэу, апостолым иIоф ышIэнэу хэпхыгъэр кытэгъэлъэгъу; сыда пIомэ Иудэ а Iофыр кыгъани, ежъ фэшьошэ чIыпIэ кIуагъэ.

²⁶ ЕтIанэ пхъэдз ашIи, пхъэдзыр Матфый тефагъ. Арэушгъэу апостол пшIыкIузымэ ягъусэу Матфый апостолэу хъугъэ.

ЯТIОНЭРЭШЪХЪ

Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ ХыисэкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэм кызырафехыгъэр

Пэнтэкост зыцIэ мэфэкI мэфэшхор* кызыссым, шIошъхъуныгъэ зиIэхэр зэкIэ зы чIыпIэм

1:18 пкIэу ратыгъэр – еплъ Лука 22:3-6.

1:20 Сэбурым ит – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:25; 109:8 (урыс библиемкIэ 68:26; 108:8).

2:1 Пэнтэкост зыцIэ мэфэкI мэфэшхор – коцхэр кызажыжырым ыуж, джуртхэм илгъэс къэс ятфэнэрэ мазэм шагъэмэфэкIырэ мэфэкI мэфэшхор ары. Пасхъэ мэфэкI мэфэшхор ыуж, мэфэ шъэныкъозыблэкIыхэкIэ, Пэнтэкост мэфэкI мэфэшхор къэсы. «Пэнтэкостым» кыкIырэр «яшъэныкъорэр» ары.

щытыгъэх. ²ОшIэ-дэмышIэу жыбгъэшхоу къепщэрэм ибырсыр мэкъэшхо фэдэ макъэ уашъом къеи, унэу зэрысхэм зэкIэ мэкъэшхор из хъугъэ. ³МашIом фэдэу бзэгухэр къафэльэгъуагъэх. А бзэгухэм загощи, ахэмэ ащыщэу хэтрэ зы цIыфым зы бзэгу кытенагъэу хъугъэ. ⁴Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ зэкIэми агухэм инэу арыль хъуи, хымабзэхэмкIэ къэгущыIэхэу аублагъ, Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ кызырэгъгу-щыIагъэхэм фэдэу.

⁵Дунаим сыдрэ лъэпкъи щыщхэу Тхъэм ищынагъо зыгу илъ джуртхэр Ерусалим дэсыгъэх. ⁶А бырсыр мэкъэшхор кызырэхум, зыфахын амышIэу, цIыфыбзэхэр зэхэлъэдагъэх; сыда Iомэ хэти ежъ ыбзэкIэ ахэр къэгущыIэхэу зэхахыгъэти ары.

⁷Лъэшэу агъэшIагъоу зэраложьыщтыгъ:

–Мы къэгущыIэрэ лыхэр зэкIэ Галилей хэкум щыщхэба? ⁸Ащыгъум тэ тчыщэу, хэти ежъ ыбзэкIэ ахэр къэгущыIэхэу зэхихын ыльэкIэу сыдэуштэу хъура? ⁹Парфие хэгъэгум щыщхэми, Мидие хэгъэгум щыщхэми, Елам хэгъэгум щыщхэми, Месопотамие хэгъэгум исхэми, хэкухэу Иудейрэ Каппадокиерэ арысхэми, хэкухэу Понтрэ Асиерэ арысхэми, ¹⁰хэкухэу Фригиерэ Памфилиерэ арысхэми, Мысырымрэ Ливие хэгъэгум щыщ Кирииние кьалэм пэгъунэгъу лъэныкъомрэ арысхэми, Рим кьэлэшхом кыикIыгъэхэми, ¹¹джуртхэми, прозелитхэми*, Крит хыгъэхъунэм* щыщхэми, арабхэми, тэ зэкIэ тыбзэхэмкIэ Тхъэм Iофышхохэу ышIагъэхэм якъэбар ахэмэ кьалуатэу зэхэтэхы.

¹²Цыф пстэуми агъэшIагъоу, зыфахын амышIэу зэраложьыщтыгъ:

–Сыда щыщ мы къэхъугъэр?

¹³Зыгорэхэри акIэнакIэхэу кьалуагъ:

–Сэнэпс IэшIум ыгъэутэшъуагъэх.

2:11 прозелитыр – зидин зэблэзыхъугъэр ары.

2:11 хыгъэхъунэ – чIыгу гъушъэу псы гузэгум итыр ары.

Пэнтэкост мэфэки мэфэшхом Петрэ цыф купышхом хэтхэм апашъхъэ кызырэгъгушыIагъэр

¹⁴Джашыгъум Петрэ апостол пшIыкIузымэ ягъусэу кьэтэджи, ымакъэ кыIэти, гушыIэу кыублагъ.

–Сшы джуртхэмрэ, Ерусалим дэсхэмрэ, мыр зэжъугъашIэ, къасIохэрэми шъукъядэIу. ¹⁵Шъо шъузэрэгугъэрэм фэдэу мы лыхэр утэшъуагъэхэп, сыда Iомэ пчэдыжым сыхъатыр бгъу* хъугъэ ныIэп. ¹⁶Ау мыщ дэжым кыщыхъугъэр пегъымбар Иоил* Iофэу мырэуштэу зытегушыIагъэр ары:

¹⁷«Тхъэм мырэуштэу еIо: дунаим иаужырэ мафэхэм сэ с Псэ ЛъапIэ цыф пстэуми къафезгъэхышт.

СигушыIэхэр шъо шъукъохэмрэ шъупхъухэмрэ агухэм кьарыслъхъанхэшъ, къязгъэIоштых.

ШъуикIалэхэми Iофхэр къафэзгъэлъэгъоштых, шъуинахыжъхэми пкIыхьапIэхэр язгъэлъэгъуштых.

¹⁸А мафэхэм кыисфэлажэрэ цыфхэм, хъульфыгъэми бзыльфыгъэми, сэ с Псэ ЛъапIэ къафезгъэхышт, сигушыIэхэри ахэм агухэм кьарыслъхъанхэшъ, къязгъэIоштых.

¹⁹Уашъом Iофышхо гъэшIэгъонхэр кыщызгъэлъэгъоштых, чIыльэми нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр кыщызгъэлъэгъоштых, лъы, машIо, Iугъошхо къэхъуштых.

²⁰Зиусхъаным имэфэшхоу щытхъушхо зиIэр кьэклоным

ыпэкIэ, тыгъэри шIункI къэхъушт, мазэри лъым фэдэу хъушт.

²¹Хэт щыщми Зиусхъаныр кьыдэIэпыIэнэу елъэIурэри мыкIодэу кьэнэжъышт».

²²Ащ нэужым Петрэ джыри ипсалтэ кыпидзэжыгъ:

–Шъо, Израил лыхэр, мы гушыIэхэм шъукъядэIу: Тхъэм Назарет щыщ Хыисэ ежым зэрэщыщыр шъоркIэ кыгъэшъыпкъэжыгъ. Тхъэм ар кызырэгъгъыпкъэжыгъэр

2:15 пчэдыжым сыхъатыр бгъу – гушыIэ-гушыIэу зэбдзэкIымэ, «ящэнэрэ сыхъатыр» мэхъу. Ащ кыикIырэр пчэдыжым сыхъатыр бгъур ары.

2:16-20 пегъымбар Иоил . . . зытегушыIагъэр – еплъ Пегъымбар Иоил тхыльэу ытхыгъэм 2:28-32.

Хысэ лъэкIыныгъэ зыхэлъ Иофышхохэмрэ Иофышко гъэшIэгъонхэмрэ шъуадэжъ зэрэщыригъэшIагъэхэри, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр зэрэщыригъэгъэ-лъэгъуагъэхэри ары. ²³Тхьэм гухэлъэу ыухыгъэм тетэуи, Тхьэм ар къэхъуным ыпэ къэхъунэу зеришIэщтыгъэм фэдэуи, Хысэ къышъуIэкIэхъагъ. Цыф бзаджэхэм шъо къащым ряжъугъэулIи яжъугъэукIыгъ. ²⁴Ау Тхьэм ар лIэныгъэм икIын цэчыныгъэм хищыжыгъэу, лагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъ; сыда пIомэ лIэныгъэм ар ыIыгъынэу хъуштыгъэп. ²⁵Пегъымбар Даутэ Хысэ ехылагъэу мырзуштэу къыIуагъ:*

«Зиусхъаныр сапашъхъэ итэу слъэгъу зэпытыгъ.

ЗыкIи симыгъэгумэкIыным пае, ар сиджабгъукIэ къызгот.

²⁶Арышъ, сыгу мэгущIо, сыжэ-бзэгъуи мэгущIо.

Скъи гугъэпIэшIу иIэу псэфыжышт,

²⁷сыда пIомэ лагъэхэм ядунай сэ спсэ къыщыбгъэнэжыштэп.

УиIорышIэ лъапIэм ихъадэ бгъэшъуштэп.

²⁸ЩыIэныгъэм ыдэжъ кIорэ гъогухэр сэбгъэшIагъэх.

Уадэжъ сэ сыщыбгъэгущIожыштэп.

²⁹—Ссыхэр, тятэжышхо Даутэ ехылагъэу гушхоньгъэкIэ сыкъэгущыIэн сыфит. Ар дунайм ехыжыгъагъ ыкIи чIалъхъажыгъагъ, непэ къэсыфэ икъэунэ тадэжъ шыI. ³⁰Даутэ пегъымбарэу щытыгъ, ащи ышIэщтыгъ, Мэссихъэу* ежъ Даутэ къытехъукIынэу щытыгъэ цыфхэм ащыщыр ежъ Даутэ ипачыхъэ тIысыпIэ тыригъэтIысхъанэу Тхьэм гушъуIэ пытэкIэ къызэригъэгугъагъэр*. ³¹Арышъ, Даутэ къэхъуштыр ешIэти, Мэссихъ къытегушъуIэу* «Тхьэм ар лагъэхэмэ ядунай къышчыгъэнэжыштэп», ыкIи «ащ ихъадэ ыгъэшъуштэп» ыIуи

2:25-28 пегъымбар Даутэ . . . къыIуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 16:8-11 (урыс библиемкIэ 15:8-11).

2:30 Мэссихъ – Мессихъыр ары. Пачыхъэ Даутэ ыльэпкъ къытехъукIыгъэу, пегъымбархэм къызэраIуагъэм тетэу, Израил шъхафитныгъэрэ мамыр тетыгорэ аригъэгъотынхэу Тхьэм Израил къызэригъэгугъэгъэ пщы лъапIэр ары.

2:30 Тхьэм гушъуIэ пытэкIэ къызэригъэгугъагъэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 132:11 (урыс библиемкIэ 131:11).

2:31 Даутэ . . . Мэссихым къытегушъуIэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 16:10 (урыс библиемкIэ 15:10).

къызеIом, зыфиIуагъэр Мэссихъ лагъэхэм къахэтэджыкIыжынынэу зэрэщытыгъэр ары. ³²А Хысэ ары Тхьэм лагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъэр, а Иофыми тэ зэкIэри тыришыхъат. ³³Тхьэм Хысэ уашъом дицэежыи, иджабгъукIэ зыгуегъэтIысхъэм ыуж, Ты лъапIэм ежъ ы Псэ ЛъапIэу къызэригъэгугъагъэр къыритыгъ, зэрэшъульэгъурэм ыкIи зэрэзэхшъухырэм фэдэуи Хысэ Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ къытфыригъэхыгъ. ³⁴Сыда пIомэ Даутэ уашъом дэкIоежыгъэп, ау мырзуштэу къыIуагъ:*

«Тхьэу Зиусхъаным сэ си Зиусхъан къыриIуагъ:

³⁵О уипыихэр лъэгукIэтын пфэсшIыхэфэ,

сэ сиджабгъукIэ къызготIысхъ».

³⁶—Арышъ, Израил цыф пстэуми мыр яшъыпкъэу арэшI: Мы Хысэу шъо къащым ешъуIулIыгъэр, Тхьэм ыкIи Зиусхъанэу ыкIи Мэссихъэу къыгъэхъугъ.

³⁷Цыфхэм ар зызэхыхым, агу хэулагъ. Ахэмэ Петрэрэ адрэ апостолхэмрэ къараIуагъ:

—Тшыхэр, сыда тэ тшIэн фаер?

³⁸—ШъуипсэкIодхэм шъуафыкIэгъожыи, Хысэ Мэссихъ ыцIэкIэ шъо пстэуми зытэжъугъэумэхъ*, Тхьэм шъуипсэкIодхэр къышъуфигъэгъунхэм пае,— ариIожыгъ Петрэ. —Ащыгъум Тхьэм итынэу ежъ ы Псэ ЛъапIэ шъугухэм къарилъхъашт.

³⁹Тхьэм ежъ ы Псэ ЛъапIэ зыфыригъэхынэу къыгъэгугъагъэхэр шъори, шъуибынхэри, чыжъэу шыIэ цыфхэри зэкIэ – цыфхэу ежъ ибын хъунхэу Зиусхъанэу ти Тхьэ зэкIэ заджэхэрэр ары.

⁴⁰НэмыкI гушъулабэкIэ Петрэ ахэмэ афигъэпытэу ялъэIугъ:

—Мы лъэпкъ къуанчэм Тхьэм зыхежъугъэщыжыи, шъумыкIодэу зыкъежъугъэгъэнэжъ.

⁴¹Арэуштэу Петрэ игушъуIэхэр зыштагъэхэм зарагъэумэхъыгъ. А мафэм шIошъхъуныгъэ зиIэхэм япчъагъэ минищ фэдиз хэхъуагъ. ⁴²Емызэщхэу шIошъхъуныгъэ зиIэ хъугъэ цыфхэм апостолхэм Тхьэм игушъуIэхэр зарагъэгашIэхэу зэпытыштыгъэх, зэкъошхэм фэдэуи зэхэтыгъэх, хъалыгъу зэгучыи зэпытыштыгъ, Тхьэми елъэIу зэпытыштыгъэх.

2:34-35 Даутэ . . . кылуагъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 110:1 (урыс библиемкӀэ 109:1).
2:38 умэхъыныр – еплъ 1:5.
2:42 хьалыгъу зэгуачы зэпытыщтыгъ – Хысэ лӀи, лагъэхэм кызырахэтэджыкыжыгъэр агу
кыагъэкыжыгъызэ, ХысэкӀэ шӀошъхуныгъэ зилӀхэр зэдашхъ.

ШӀошъхуныгъэ зилӀхэм язэкъошныгъ

⁴³Апостолхэм Иофышхо гъэшӀэгъон Іаджыхэр ашӀагъэхэти, нэшэнэ
гъэшӀэгъонышхо Іаджыхэри кыагъэлъэгъуагъэхэти, цыфхэм зэкӀэ агухэм щынагъо
арылъ хъугъэ. ⁴⁴ШӀошъхуныгъэ зилӀхэр зэкӀэ зэгъусагъэх, яӀэри зэкӀэ язэфэдагъ.
⁴⁵Ямылькухэмрэ яхьапщыпхэмрэ ащэхѳи, кыкӀэкыгъэм щыщ хэти ищыкӀагъэм
фэдиз ратыгъ. ⁴⁶Зыгу-зыпсэу мафэ къаси Тхьэм иунэшхо щызэӀукӀэ зэпытыщтыгъэх.
Яунэхэми хьалыгъур щызэгуачыщтыгъ, гушӀохэу агу шыпкыэхэкӀэ
зэдашхъщтыгъэх. ⁴⁷Тхьэм ищытхъу ашӀыщтыгъ, цыф пстэуми агуи яӀуштыгъ.
Зиусхьаным цыфхэу мыкӀодхэу кыгъэнэжъхэрэмкӀэ шӀошъхуныгъэ зилӀхэм
япчыагъэ мафэ къэси хигъахъоштыгъ.

ЯЦӀЭНЭРЭШЪХЪ

Петрэрэ Иуанрэ Тхьэм иунэшхо икъэлапчъэ дэжъ зылъакъошхэм атеуцон зымыльэкӀырэ лӀы горэ зэрэщагъэхъужыгъэр

Зы мафэ горэм шӀэджэгъоужым цыфхэр Тхьэм зыщелъэӀурэ сыхьат щым дэжъ*
Петрэрэ Иуанрэ Тхьэм иунэшхо кӀоштыгъэх. ²Зы лӀы горэ, кызыыхъугъэм щегъэ-
жыагъэу ылъакъошхэм атеуцон ымыльэкӀэу, Тхьэм иунэшхо икъэлапчъэхэм ащыщхэу
«Къэлапчъэ дах» зыфалорэм кыахыщтыгъ. Ар мафэ къэси кыахыти, Тхьэм иунэ-
шхо чӀахъэхэрэм сэдакъэкӀэ ялъэӀунэу а къэлапчъэм дэжъ агъэтӀысыщтыгъ. ³А лӀым
Петрэрэ Иуанрэ Тхьэм иунэшхо чӀахъэхэзэ зельэгъухэм, ялъэӀугъ:
–Сэдакъэ кысэшъут!

3:1 сыхьатыр щым дэжъ – гушыӀ-гушыӀэу зэбдзэкӀымэ, «ябгъонэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ кыкӀырэр
шӀэджэгъоужым сыхьатыр шыр ары.

⁴Петрэрэ Иуанрэ анэхэр а лӀым тырагъэдыкыагъэхэу, еплъыхэзэ, Петрэ кылуагъ:
–Мо зэ кытэплъ!

⁵Зыгорэ кыратынкӀэ ащыгугъэу а лӀыр афыздэплъыагъ.

⁶–Дышѳи тыжыни сэ зи сиӀэп,– кылуагъ Петрэ, –ау сиӀэр осэты: Назарет
кьалэм щыщ Хысэ Мэссихъ ыцӀэкӀэ унашъо пфэсэшӀы, кьэтэджи, кьэкӀухъ!

⁷ЕтӀанэ Петрэ а лӀым ыӀэ джабгъу кыуубыти кыгъэтэджыгъ. Ардэдэм а лӀым
ылъакъошхэмрэ ыльэгъуанджэхэмрэ кӀуачӀэ кыахъажажыгъ. ⁸Ар кызыщылъэти,
ылъакъошхэм атеуцожьѳи, кыкӀухъэу ыублагъ. ЕтӀанэ Петрэрэ Иуанрэ ягъусэу Тхьэм
иунэшхо чӀахы, кыкӀухъэу, дэпкӀаезэ Тхьэм щытхъу фишӀыгъ. ⁹Цыф пстэуми ар
кыкӀухъэу, Тхьэм щытхъу фишӀэу альэгъугъ. ¹⁰Зальэгъум, Тхьэм иунэшхо «и
Къэлапчъэ дах» зыфалорэм ыдэжъ лъэӀуакӀоу щысыщтыгъэр арэу цыфхэм кыашӀэ-
жыгъ, агучӀи изыгъэу а лӀым кьехъуллагъэр лъэшэу агъэшӀэгъуагъ.

Петрэ цыф купышхом ыпашъхъэ кызырэщыгушыӀагъэр

¹¹ЛӀэу агъэхъужыгъэр Петрэрэ Иуанрэ ауж имыкӀэу, цыфхэм зэкӀэ лъэшэу
агъэшӀагъоу пачыхъэ Сэлмэн ыцӀэкӀэ заджэхэрэ щагоу шъхъэ зытель пкьэу
къэлапчъэхэр зилӀэм ыдэжъ чъэхѳи, а нэбгырищым адэжъ кышызырэуугоигъэх.

¹²Петрэ ар зельэгъум, цыфмэ арилуагъ:

–Израил лӀыхэр, сыд пае ар жъугъэшӀагъора? Сыд пае ащ фэдизэу тэ
шъукытэплъыра? Тэр-тэрэу лъэкӀыныгъэшхо тиӀэу, е Тхьэр инэу тэ тэгъэлапӀэшъ,

мы лым зеклон едгэлъэклыгъэу шьогугъа? ¹³Мы лым къехъулагъэмклэ Ибрахымэ, Исхъакъ, Якъубэ я Тхъэу тятэжышхохэм я Тхъэ цыфхэм апашъхъэ ы Къо Хысэ ищытхъушо кышщигъэлъэгъуагъ. Ар тетыгъо зигъэхэм шьо аЛэкъжъугъэхъагъ. Ишъхъэтет Пилат* ар шъхъафитэу кытлупщыжынынэу тыриубытагъэ пэтми, ащ ыпашъхъэ Хысэ

3:13 Пилат – Рим (Рум) цыфхэм ащыщэу, Понтий Пилат, Хысэ кызыэхъу нэужым я 26-36 илъэсхэм къаклоцI хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей яЛшъхъэтетэу щытыгъ.

щызэшъупэсыгъэп. ¹⁴Цыф ЛъапIэу ыкIи Зафэр зэшъупэсыгъэп, зы уклэкIо горэ шъхъафитэу кышъуфитлупщыжынынэу Ишъхъэтет Пилат шъуелъэлугъ. ¹⁵Щы-
Iэныгъэ шъыпкъэр цыфмэ язытырэр арэуштэу шъуукIыгъэ, ау Тхъэм ар лагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъ. Тэри а Iофым тыришыхъат. ¹⁶Мы лIэу шъулъэгъурэм ыкIи шъушIэрэм Хысэ ыцIэ зэрэщыгугъыгъэм пае, кIуачIэ иIэ хъугъэ. Хысэ ыцIэрэ Хысэ ыдэжъ кыкIырэ шIошъхъуныгъэмрэ ары шьо пстэуми шъуапашъхъэ мы лIыр щызыгъэхъужыпагъэр.

¹⁷–Ащ нэмыкIэу, сшыхэр, шъори шъуитхъаматэхэми Хысэ ешъушIагъэр зэхэшъумышIыкIэу зэрэшъушIагъэр сэшIэ. ¹⁸Тхъэм пегъымбар пстэуми агухэм къарилъхыи, къаригъэIуагъ, ежъ и Мэссихъ кыиныбэ ыщэчын фаеу зэрэщытыщтыр, Тхъэм зэриухыгъэм тетэуи хъугъэ. ¹⁹Арыти, Тхъэм шъуипсэкIодхэр кышъуфигъэгъунхэм пае, ахэмэ шъуафыкIэгъожьы, Тхъэм игъогу шъутехъ.

²⁰Ащыгъум шъугухэм зызыщагъэпсэфыжынын лъэхъаныхэр Зиусхъаным ыдэжъ кыкIыщтых, Тхъэм Мэссихъэу кышъуфигъэнэфэгъэ Хысэи кыгъэкIожьыщт.

²¹Тхъэм зэпстэури тэрэзэу зэтригъэуоажьыфэ, Мэссихъ уашъом шыIэн фае, Тхъэм ипегъымбар лъапIэхэм агухэм къарилъхыи, кызэраригъэIуагъэм тетэу. ²²ГушыIэм пае, пегъымбар Мусэ кыIуагъ:* «Зиусхъанэу шъуи Тхъэм шъушыхэм ащыщэу, сэ сфэдэ пегъымбар горэ кыгъэкIошт. Ащ кышъуиIошт пстэуми шъуядэIун фае. ²³А пегъымбарым кыIохэрэм хэт щыщми ямыдэлурэр лъэпкъым хэкIынышъ, кIоды-жъыщт».

²⁴–Адрэ пегъымбар пстэуми, пегъымбар Самуел щегъэжъагъэу ащ кыкIэлъыкIуагъэхэми, пегъымбархэу Тхъэм игушыIэхэр зыгу кыырилъхъэхи, кызэригъэIогъэ пстэуми мы мафэхэм ягугъу ашIыщтыгъ. ²⁵Пегъымбархэм ажэкIэ Тхъэм цыфхэр кызэригъэгугъэгъэ Iофхэр зыгъотхэрэр шъоры, Тхъэм ежыыррэ шъуятэжышхохэмрэ азыфагу дилъхъэгъэ зэзэгъыныгъэм иIахышIуи зыгъотхэрэр шъоры, Тхъэм пегъымбар Ибрахымэ зэрэриIуагъэм тетэу, «О кыптэхъукIыщт цыфым дунаим ылъэпкъ пстэуми сынэшIу щыфэныгъэр анигъэсынэу сшIыщт».

²⁶Тхъэм ежъ ы Къуи кызыгъэлъагъом, лъэпкъхэм апэу ежъ ы Къо кызфигъэкIуагъэр шъоры, шъуащышу хэти

3:22 пегъымбар Мусэ кыIуагъ – еплъ Пегъэмбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 18:15,18.

шъуащыщэу хэти игъогу бзаджэ тырыригъэгъэкIэу, ынэшIу кышчыригъэфэным пае.

ЯПЛIЭНЭРЭШЪХЪ

Джурт тхъаматэхэм Петрэрэ Иуанрэ Тхъэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхъэ зэрэращагъэхэр

Петрэрэ Иуанрэ цыфхэм адэгущыIэхэзэ, дин пащэхэр, Тхъэм иунэшхо иухъумакIохэм ятхъаматэ, саддукейхэр* лъэшэу губжыгъэхэу итIум къабгъодэхъагъэх; ²сыда пIомэ Петрэрэ Иуанрэ цыфхэм Тхъэм игушыIэхэр арагъашIэхэу, Хысэ лагъэхэм кызыэрахэтэджыкIыжыгъэм пае, лагъэхэр кызэрэтэджыжыщтыхэр агъэлущтыгъэти ары. ³Арэуштэу ахэмэ Петрэрэ Иуанрэ ауытхи, пчыхъашъхъэ хъугъэти, ятIонэрэ мафэм нэсы хъапсым чIагъэсыгъэх. ⁴Петрэрэ Иуанрэ къэбарэу агъэлурэр зэхэзыхыгъэхэм ащыщхэу бэмэ ХысэкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ. Ахэмэ япчъагъэ нэбгырэ минитф фэдиз хъугъэ.

⁵ЯтIонэрэ мафэм журт тхъаматэхэр, нахъыжъхэр*, Тэурат егъэджэкIо пащэхэр* Ерусалим щызэлукIагъэх. ⁶Дин пэцэшхоу* Аннэ* зыцIэр ащ дэжъым шыIагъ, етIанэ Кайафэ*, Иуан, Александр, нэмыкI лIыхэу дин пэцэшхом иунагъо щыщхэр ащ дэжъым

4:1 саддукейхэр – дин пашэхэм ащышхэу, диным пылхэу зы тхьамэтэ купэу шытыгъэх. Ахэмэ тхыль льяплэхэу алытагъэхэр Тэурат хабзэм итхыльтф ары нылп.
4:5 нахыжхэр – лытэныгъэ зилэ джурт дин тхьаматэ купэу шытыгъэх. Ахэмэ ащышхэу заулэ Тхьэмэтэ Хэсэхом шышыгъэх.
4:5 Тэурат егъэдэжкIо пашэхэр – Тэурат хабзэм итхэмрэ джуртхэм адрэ тхыль льяплэхэу ялэхэм арытхэмрэ цыфхэм агурызыгъалоу шытыгъэ пашэхэр ары.
4:6 дин пэцэхор – дин пашэхэм ятхьаматэуи Тхьэмэтэ Хэсэхом итхьаматэуи шытыгъ.
4:6 Аннэ – Хысэ кызэхэу нэужым я 6-15 илэхэхэм кьакIоцI дин пэцэхор шытыгъ.
4:6 Кайафэ – Аннэ ыпхэу илэу шытыгъ, Хысэ кызэхэу нэужым я 18-36 илэхэхэм кьакIоцI дин пэцэхор шытыгъ.

шылагъэх. ⁷Ахэмэ Петрэрэ Иуанрэ утыгум кыращэхэи яупчIыгъэх:

–Сыд фэдэ кIуачIэ, е хэт ыцIэ а лыр хъужыгъа?

⁸Ар зэлО, Тхьэм ы Псэ Льяплэ Петрэ ыгу инэу иль хъуи ариIуагъ:

–ШьО тэ тлэпкэ итхьаматэхэри, нахыжхэри! ⁹Лэу зыльахэхэм атеуцон зымылэкIыгъэм тэ шлоу фэтшIагъэм илоф шгухаплэзэ, «Сыдэушгъэ ар хъужыгъа?» шгулэзэ, непэ шгукъытэупчIы. ¹⁰Арышъ, шьО зэпстэуми, Израил тлэпкыым зэкIэ мыр зэжыгъашIэ: Назарет кьалэм шыц Хысэ Мэссихь ыцIэ ыкIуачIэ ары мы лыр зыгъэхъужыпагъэр, ащ пайи ар шгуапашъхэ ит. Хысэ ары кьащым тешгулIагъэр, ау Тхьэм ар лагъэхэм кьахигъэтэджыкIыжыгъ. ¹¹Ежыр ары

«Унэ зышIыхэрэм зэрамыпэсэу чIадзыжыгъэ мыжъОу

мыжъО лэпсэ дэдэу унэм фэхъугъэр».*

¹²–Цыфхэр мыкIодхэу кьэзыгъэнэжырэ закъор Хысэ ары. Ащ ыцIэ нэмыкIэу, Тхьэм уашъом ычIэгъ чIэт цыфхэм аритыгъэу зи шылэп тымыкIодэу тыкьэзыгъэнэжыын зылэкIынэу.

¹³Джурт тхьаматэхэм Петрэрэ Иуанрэ ягушхоныгъэ зальэгъум, гъэсэныгъэ зимылэ лы кьэзырыкIохэу зэрэщытхэми гу зыльатэм, агъэшIэгъуагъ, Хысэ зэригъусагъэхэри кьашIэжыгъ. ¹⁴Ау а лэу агъэхъужыгъэр ахэмэ ягъусэу ащ дэжыым шытэу альэгъугъэти, ащ нахыбэ араложыын альэкIыгъэп. ¹⁵Арушгъэу зэхъум, Синедрион* хасэ унэм Петрэрэ Иуанрэ чIагъэкIыжыхэи, ежыхэр зэупчIыжыхэу аублагъ. ¹⁶ЗэупчIыжыхэзэ мырэушгъэу зэраложыгъ:

–Мы литIум сыда ятшIэщтыр? Ерусалим дэс цыф пстэуми ахэмэ Иофышхо гъэшIэгъон зэрашIагъэр ашIэ. «Иофышхо ашIагъэп», тэ тIо хъушгъэп. ¹⁷Ау хъугъэм икьэбар ащ нахы нахыбэу цыфмэ ахэмыхъаным пае, «Хысэым ыцIэ зы цыф горэм шьудэгущыIэмэ,

4:11 Еплэ Сэбур (Псалтыр) 118:22 (урыс библиемкIэ 117:22).

4:15 Синедрион – Тхьэмэтэ Хэсэхор ары. Дин Иофхэм яхылагъэу хыкум зышIэу, анахъ тетыгъошхо зилэ хасэу джуртхэм ялагъэр ары. Тхьаматэ нэбгырэ 70-рэ Тхьэмэтэ Хэсэхом шышыгъэх. А хэсэхом итхьаматэу дин пэцэхор арыгъэ.

кыныбэ шьодгъэщэчышт», тIонышъ, мы лыхэм афэдгъэпытэн пае.

¹⁸ЕтIанэ Петрэрэ Иуанрэ хэсэ унэм кычIащэжыхэи, Хысэ ыцIэ зы кьамыложыынэуи, цыфхэм зи арамыгъэшIэжыынэуи афагъэпытагъ. ¹⁹Ау Петрэрэ Иуанрэ ахэмэ араложыгъ:

–Тхьэм тедэлуным нахы, шьО тышьодэлуныр ТхьэмкIэ тэрэза, мытэрэза, шьор-шьорэу хыкум тешгушIыхъан пае. ²⁰Ау тэ Иофхэу тлээгъугъэхэмрэ зэхэ-тхыгъэхэмрэ кьэтымыло хъушгъэп.

²¹ЕтIанэ джурт тхьаматэхэм, «Шгукъытэмыдэлумэ, кыныбэ шьодгъэщэчышт», аIуи, джыри зэ афагъэпыти кьатIупщыжыгъэх. Ахэмэ кыин арагъэщэчынэу ушъхагъу агъотыгъэп, сыда пIомэ а хъугъэ-шIагъэм пае, цыф пстэуми Тхьэм шытхэу фашыщтыгъэти ары. ²²Мы Иофышхо гъэшIэгъонымкIэ апостолхэм агъэхъужыгъэ лым ыныбжэ илэхэс тIокIитIум ехъуштыгъ.

Шошъхуныгъэ зилэхэр Тхьэм зэрелъэлугъэхэр

²³Петрэрэ Иуанрэ кьызатIупщыжыхэм, ягъусэхэм адэжэ агъэзэжыи, дин пэцэхохэмрэ нахыжхэмрэ кьараIуагъэр алотэжыгъ. ²⁴Ахэмэ ар зызэхыхым, зэдаштэу амакэ инэу кьалэти, Тхьэм елъэлугъэх:

–Зиусхъан, уашъори, чIыри, хыри, ахэмэ ащылэ пстэури кьэзыгъэхъугъэр оры.

²⁵Тятэжышхо Даутэ ыжэкIэ о укьэгущылагъ. Ар о кыпфэлажэу шытыгъ, о п Псэ Льяплэ илэкIыныгъэкIи мы гушылэхэр ащ ебгъэIуагъэх:*

«Хымэ лэпкхэр сыда зыкIэгубжыхэрэр?

Цыфхэм пкIэ зимыIэ гухэлхэри сыда зыфыряIэр?

²⁶Дунаим ипачыхьэхэм зыкIаIэтыг, пашэхэри зэрэугьойхи,
Зиусхьанэу Тхьэмрэ ежь и Мэссихьэу дагъэ зыщифагъэмрэ
апэуцунхэу зэгурыIуагъэх.

²⁷—А гушыIэхэр шьыпкъэх, сыда Iомэ пщы Иродрэ* Iэшхьэтет Понтый
Пилатрэ хымэ

4:25-26 мы гушыIэхэр ащ ебгъэIуагъэх — еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:1-2.

4:27 пщы Ирод — Ирод Антипэ ары. Хьисэ къэхъуным ыпэкIэ я 4-рэ илгъэсым щегъэжьагъэу Хьисэ
къызэхъу нэужым я 39-рэ илгъэсым нэсы, ар Галилей хэкумрэ, Перей хэкумрэ япщэу щытыг. Еплъ Лука
23:7-11.

лгъэпкхьэмрэ Израил цыфхэмрэ ягъусэхэу, о п Къо лгъаIэ Хьисэу дагъэ
зыщыпфагъэм пэуцунхэу мы къалэм щызэрэугъоигъэх. ²⁸О пкIочIэшхокIи, уигухэлъ
тетэуи хъун фзегъэ Iофхэу ыпэкIэ бгъэнэфагъэхэр ахэмэ агъэцкIагъэх. ²⁹Джы,
Зиусхьан, «ШьукыгъэмыдIумэ, къиныбэ шьодгъэщэчышт», аIозэ, ахэмэ
къызэралорэм еплъ, уигушыIэхэр гушхоныгъэ пстэумкIи дгъэIунхэу тэ,
къыпфэлажэхэрэм, кIуачIэ къытэт. ³⁰Арышъ, п Къо лгъаIэу Хьисэ ыцIэкIэ
сымаджэхэр бгъэхъужьынхэуи, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр къэбгъэлъэгъонхэуи,
Iофышхо гъэшIэгъонхэр пшIэнхэуи о пIэ къэщэй.

³¹Тхьэм зельэлухэ ужым, чIыпIэу зыщызэрэугъоигъэхэр къэсысыг. Тхьэм ы Псэ
ЛгъаIэ зэкIэмэ агухэм инэу арылъ хъуи, гушхоныгъэкIэ Тхьэм игушыIэхэр агъэIоу
рагъэжьагъ.

Шлошхъуныгъэ зиIэхэм мылькыу яIэр язэрэзэфэдагъэр

³²ХьисэкIэ шлошхъуныгъэ зиIэхэр зэкIэ зыгу-зыпсэу щытыгъэх. Зыми имылькы
ехьыллагъэу «Мыр сэсый» ыIуагъэп, ар зэкIэ язэфэдагъ. ³³Апостолхэр Хьисэ лIа-
гъэхэм къызэрэхэтэджыкIыжыгъэм лгъэкIыныгъэшхокIэ шыхьат фэхъугъэх, Тхьэм
ынэшIуи зэкIэми инэу къащифэу щытыг. ³⁴ЦыкIагъэ зиIэ цыф зи ахэтыгъэп; сыда
Iомэ, е чIыгу, е унэ зиIэ пстэуми ахэр ащэжъхэти, ахьщэу къыкIэкIыгъэр къахьыти,
³⁵апостолхэм апашхьэ ралъхьэщтыг. А ахьщэм щыщэу апостолхэм хэти
ищыкIагъэм фэдиз ратыщтыг.

³⁶Кипр хыгъэхъунэм* щыщэу, Левый унэгъо лгъэпкъым щыщэу лIы горэ шылагъ.
А лIым Юсыф ыцIагъ. Апостолхэр ащ ВарнавэкIэ еджэщтыгъэх. (Варнавэ зыфалорэ
лIыцIэм къыкIырэр «Цыфхэр Зыгъэгушхорэр» ары.) ³⁷Ащ хьасэу иIагъэр ыщи,
ахьщэр къыхьыи, апостолхэм апашхьэ къырильхьагъ.

4:36 хыгъэхъунэ — чIыгу гъушгъэу псы гузэгум итыр ары.

ЯТФЭНЭРЭШХЬ

Ананыйрэ Сапфирэрэ якъэбар

Ананый ыцIэу, лIы горэ шылагъ. Ежьымрэ ишхьхэгъусэу Сапфирэрэ мылькы
горэ ащагъ. ²Шьузым ышIэзэ, Ананый мылькыу ыуасэ щыщ ежым пае зы тIэкIу
хихи, къэнагъэр ыхьыи, апостолхэм апашхьэ рильхьагъ.

³—Ананый, — къыIуагъ Петрэ, —Тхьэм ы Псэ ЛгъаIэ пщы фэуусынэуи, чIыгум
ыуасэ щыщ оц пае хэпхынэуи шэйтаным угу къырильхьанэу сыдэушгъэу хъугъа?

⁴Чыгур пщэным ыпэкIэ, оуиеу щытыгъэба? Зыоцэм ыуж, ахьщэм узыфаер епшIэн
плгъэкIышгъэба? Мыщ фэдэу пшIэнэу сид пае угу иплъхьагъ? Пщы
зыфэуусыгъэр цыфхэр арэп, Тхьэр ары нахь.

⁵Ананый а гушыIэхэр зызэхеххэм, зэхафи, ыпсэ хэкIыгъ. Хьугъэ-шIагъэр
зэхэзыхыгъэхэр зэкIэ щынэгъошхом хэфагъэх. ⁶КIэлэ ныбжьыкIэ куп къакIохи,
ихьадэ чэфын рашэкIи, унэм рахьжьи, къэм чIалъхьажьыгъ.

⁷Сыхьэтищ фэдиз тешIагъэу, къэхъугъэр ымышIэу Ананый ишхьхэгъусэ унэм
къыхьагъ.

⁸—КъысаIу, — риIуагъ Петрэ, — чIыгур мыщ фэдиз ахьщэкIэ шъуцагъа?

—Ары, ащ фэдиз ахьщэр ары зэрытщагъэр, — къыIуагъ бзыльфыгъэм.

⁹–Сыд пае Зиусхьаным ы Псэ ЛьяпIэ жьугъэунэфынэу шьузэрэгъэгугъэжыгъа?– риуагъ Петрэ. –Еплъ, уилI ихьадэ къэм чIэзылхъаажыгъэхэр пчъэлупэм Iутых, о уихьади рахыжыщт.

¹⁰Ардэдэм бзылфыгъэр Петрэ ылбакъохэм адэжъ щызэхафи, ыпсэ хэкIыгъ. КIэлэ ныбжьыкIэхэр кызехьэхэм, ари лагъэу кьагъотыгъ. Ихьадэ унэм рахыжы, дахи, ишхъэгъусэ бгъодэлъэу чIалхъаажыгъ.

¹¹Чылыс зэлукIэм щыщ пстэури хъугъэ-шIагъэхэр зэхэзыхыгъэ пстэури щынэгъошхом хэфагъэх.

Апостолхэм нэшэнэ гъэшIэгъонышхо Iаджи зэрагъэлъэгъагъэмрэ Iофышхо гъэшIэгъон Iаджи зэрашIагъэмрэ

¹²Апостолхэм цIыфхэм апашхъэ нэшэнэ гъэшIэгъонышхо Iаджи кышцагъэлъагъоштыгъ, Iофышхо гъэшIэгъон Iаджи щашIэщтыгъ. Шошхъуныгъэ зиIэ пстэуми зэдаштэу, пачхыхъэ Сэлмэн ыцIэкIэ заджэхэрэ шагоу шхъэ зытель пкъэу къэлапчъэхэр зиIэм щызэлукIэщтыгъэх. ¹³ЦIыфхэр шошхъуныгъэ зиIэхэм ахэхьанхэу загъэгущоштыгъэп, ау лыгътэныгъэ афырIэу щытыгъ. ¹⁴Ащ имызакъоу, цIыф нахьыбэ, хульфыгъэхэми, бзылфыгъэхэми, ЗиусхьанымкIэ шошхъуныгъэ яIэ хъоу, агохъэ зэпыщтыгъэх. ¹⁵Арышъ, Петрэ зыблэкIыкIэ, зи мыхъуми, иныбжьыкIу сымаджэхэм ащыщхэм кьатыридзэным пае, цIыфхэм ясымаджэхэр пIэхэми пIуаблэхэми ателхъэу кьахьыхэти, урамхэм кьатыралхъащтыгъэх. ¹⁶Ерусалим игъунэгъу кьалэхэми цIыфыбэхэр кьарыкIыхэти, ясымаджэхэмрэ джынэпцIэ Iаехэм рагъэзыгъэхэмрэ кьахьыщтыгъэх. Апостолхэм ахэр зэкIэ агъэхъужыщтыгъэх.

Джурт тхьаматэхэм апостолхэр кын зэрарагъэщэчыгъэр

¹⁷ЕтIанэ дин пэщэшхомрэ дин пэщэшхом игъусэ пстэухэмрэ шьугъоныр агу кыихъагъ. Дин пэщэшхом игъусэхэр диным рыкIорэ цIыф купэу саддукей* купкIэ заджэхэрэм щыщыгъэх. ¹⁸Апостолхэр аубытхи, кьалэм ихьапс чIадазагъэх. ¹⁹Ау чэщым Зиусхьаным имэлэIич хьапсым ипчъэхэр Iуихыхи, ахэр кычIищыжыкхи кыIуагъ:

²⁰–ШъукIожьы, Тхъэм иунэшхо шъучIахы, мы щыIэныгъэ льяпIэм икъэбар зэкIэ цIыфмэ яшгъуIуат.

²¹Апостолхэр едэлухи, нэф кызызшъым, Тхъэм иунэшхо чIахьэхы, а къэбарыр цIыфхэм арагъашIэу аублагъ.

Дин пэщэшхомрэ ащ игъусэхэмрэ кызызэхIохэм, Тхъэмэтэ Хэсэшхом* щыщхэм (Израил цIыфмэ янахьыжхэр* ары)

5:17 саддукейхэр – еплъ 4:1.

5:21 Тхъэмэтэ Хэсэшхом – еплъ 4:15.

5:21 нахьыжхэр – еплъ 4:5.

кьаджэхи, апостолхэр кьащэнхэм пае ухъумакIохэр хьапсым агъэкIуагъэх. ²²Ау ухъумакIохэр хьапсым зэкIохэм, апостолхэр ащ чIэсхэу агъотыгъэхэп. Арыти, кьагъэзэжыи кьаIуагъ:

²³–Хьапсыр пытэу гъэпытагъэу, ухъумакIохэри пчъэхэм аIутхэу кьэдгъотыгъ, ау пчъэхэр Iутхи, тызычIахьэм, зи чIэдгъотагъэп.

²⁴Тхъэм иунэшхо иухъумакIохэм ятхьаматэмрэ дин пэщэшхохэмрэ ар зызэхыхым, зыфахьын ашIагъэп.

²⁵Джашыгъум зыгорэ кьакIуи, къэбар ахэмэ кьафихьызэ ариIуагъ:

–Шъо хьапсым чIэжъудзэгъэгъэ цIыфхэр Тхъэм иунэшхо чIэтхэу, цIыфхэм Iофхэр арагъашIэх.

²⁶Ар зарелом, илIыхэр игъусэхэу ухъумакIохэм ятхьаматэр кIуи, апостолхэр кьащагъэх, ау лыгъэкIэ кьащагъэхэп, сыда пIомэ цIыфхэр мыжъохэмкIэ яонхэшъ, зэраукIынхэм щыщынэщтыгъэхэти ары.

²⁷Апостолхэр кьащэхи, Тхъэмэтэ Хэсэшхом ыпашхъэ рашагъэх. Дин пэщэшхом яупчIэу ыубли, мырэуштэу ыIуагъ:

²⁸–«Мы лIым ыцIэкIэ цIыфхэм зи яшгъумыгъашI!» тIуи, унэшъо пытэ кышъуфэтшIыгъэба? Ау шъо Iофхэу цIыфхэм яжъугъэшIагъэхэр Ерусалим диз

хьугъ. Джы мы лым ылъ къыттежъугъэфэнэу шьугу хэлъ.

²⁹–Цыфхэм анахы Тхьэм нахъ тедэлун фæе,– пэгъокъ къатыжыгъ Петрэрэ адрэ апостолхэмрæ. ³⁰–Тятэжъхэм я Тхьэ Хысэ лагъэхэм къахигъэтэджыкыжыгъ. Ар шьо пкъэум ешылули, жъугъэлагъэ. ³¹Хысэ Израил цыфхэр япсэкъодхэм афыкыригъэгъожынхэшъ, къафэгъунхэм пае, Тхьэм Хысэ тхьаматэу ыкыи цыфхэр мыкъодхэу къэзыгъэнэжынынэу уашьом дишъежы, ежым иджабгъукъэ зыгуигъэтIысхъагъ. ³²Тэри Тхьэм ы Псэ ЛъапIи мы Iоф пстэуми тырашыхъат. Тхьэм ежъ ы Псэ ЛъапIэ ежым едэлурэ цыфхэм агухэм къарелъхъэ.

³³Тхьэмэтэ Хэсэшхом шыщхэм ар зызэхыхым, къызэкIэплъыхъахи, апостолхэр аукIынхэу фэягъэх. ³⁴Ау фарисей* горэ, Гамалил ыцIэу, цыф пстэуми лъытэныгъэ зыфырIа Тэурат

5:34 фарисейхэр – джуртхэм ашыщхэу, диным рыкIорэ цыф купэу шытыгъэх. Ахэр Тэурат хабзэмрæ ятэжъхэм къакIэныжыгъэ хабзэхэмрæ агу етыгъэу апылгыштыгъэх.

егъэджэкIо пацэу шытыр Тхьэмэтэ Хэсэшхом хэсэу къэтэджи, апостолхэр унэм тIэкIукъэ чIащынхэу унашъо ышыгъ. ³⁵ЕтIанэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом шыщхэм ариIуагъ:

–Израил лыхэр, мы лыхэм яшъушIэщтымкIэ шъузфэсакъыжъ, ³⁶сыда пIомэ бэмышIэу Февдэ ыцIэу, зы лы горэ шылагъ. Ежыр лы инэу цыфхэм ашIуигъэшIэу, нэбгырэ шыппI фэдиз гъусэ къыфэхъугъэх, ау цыфхэм ар аукIыгъ, игъусэхэри зэбгырыкIыжъхи, кIодыжыгъэх. ³⁷Ащ къынэуж цыфхэм япчъагъэ залыгтэм, Иудэ зыцIэ лIэу Галилей хэкум шыщыр къэтэджи, цыф Iэджи гъусэ къыфэхъугъ. Цыфхэм ари аукIыгъ, игъусэ пстэури зэбгырыкIыжыгъэх. ³⁸Джы мыр шъосэлэ: Мы лыхэм ауж шъуикIыжыи, шъутIупщыжыых. Ахэмэ ягухэлри яIофи къызхэкIырэр цыфыр арымэ, кIодыжыщт. ³⁹Ау яIоф къызхэкIырэр Тхьэр арымэ, ахэр жъугъэуцунхэ шъулъэкIыштыгъ. Шъузфэсакъыжъ, Тхьэм шъупэуцоу къычIэкIынкIи мэхъу.

⁴⁰Арэуштыгъ Гамалил къыIуагъэхэм ядэлугъэх. ЕтIанэ апостолхэм къяджэжъхи, къамышкIэ яуагъэх. Ащ нэужым Хысэ ыцIэкIэ цыфмэ зи арамьIонэу унашъо афашIи атIупщыжыгъэх.

⁴¹Арэуштыгъ Хысэ ыцIэкIэ лые къарахынэу Тхьэм къызэрафигъэшъошагъэмкIэ шыгушIукIхэу, апостолхэр Тхьэмэтэ Хэсэшхо унэм къычIэкIыжыгъэх. ⁴²Мафэ къэси Тхьэм иунэшхуи унэхэми цыфхэм Тхьэм игушыIэхэр щарагъашIэ зэпытыштыгъэх, къэбарышIоу Хысэыр Мэссихъэу зэрэщытри цыфхэм арагъэлэу зэпытыштыгъэх.

ЯХЭНЭРЭШЪХЪ

Апостолхэм ежъхэм адэлэпыIэнхэу нэбгырибл зэрагъэнэфагъэхэр

А мафэхэм ХысэкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэр нахъыбэ хъухэ зэхъум, алыджэбзэкIэ гушыIэрэ джуртхэм* джуртыбзэкIэ гушыIэрэ джуртхэм* афэтхъаусыхэхэу аIуагъ:

6:1 алыджэбзэкIэ гушыIэрэ джуртхэр – Палестинэ хэгъэгум нэмыкI хэгъэгу горэм шыщхэу грекыбзэкIэ гушыIэщтыгъэх..

6:1 джуртыбзэкIэ гушыIэрэ джуртхэр – ахэр Палестинэ шыщыгъэх.

–Мафэ къэси шхын зыжъугошыкIэ, тэ тишъузабэхэр пхъэтэпэмыхъ шъошIы.

²Арэуштыгъ зэхъум, апостол пшыкIутIур ХысэкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ цыфхэм зэкIэ къяджэхэи къаIуагъ:

–Шхын дгошынм пае, Тхьэм игушыIэхэм цыфхэр ятымыгъэдэлунхэр тэрэзэп.

³Арэуштыгъ зэрэщытым пае, тшыхэр, цыф пстэуми лъытэныгъэ зыфырIау, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ инэу зыгу илхэу, акъылышIуагъэ зиIэ нэбгырибл шъуашыштыгъ кыхэхъух. Мы Iофыр ахэмэ апшъэ итлхъан. ⁴Тэри Тхьэм телъэлунми, Тхьэм игушыIэхэр цыфмэ ядгъэлунхэми тыпылъ зэпытыштыгъ.

⁵Мы гушыIэхэр цыфхэу зэлукIагъэхэм зэкIэ агу еIугъэх. Арэуштыгъ Стефанэу шIошъхъуныгъэмрæ Тхьэм ы Псэ ЛъапIэрэ инэу зыгу илхэу лы кыхахыгъ. Ащ нэмыкIэу Филипп, Прохор, Никан, Тимон, Пармен, Николаеу Антиохие къалэм шыщхэу, джуртхэу хъугъэр кыхахыгъэх. ⁶Ахэр апостолхэм апашъхъэ щагъэуцугъэх.

Апостолхэр Тхэм елъэлугъэх, алэхэри ахэм ашхьэхэм атральхьагъэх*.

⁷Арзуштэу Тхэм игушылэхэм а лъэныкъом инэу зыщаубгъуштыгъ. ХысэкIэ шлошхьуныгъэ зиIэхэм япчъагъэ Ерусалим бэу щыхэхъуагъ. Дин пащэхэм ащыщ купышхоми шлошхьуныгъэ яIэ хъугъэ.

Стефан зэраубытыгъэр

⁸Стефан Тхэм ынэшIу инэу кызышифагъэу, лъэкIыныгъэшхо зиIэ лIэу шытыгъ. Ащ Iофышхо гъэшIэгъонхэр ышIэщтыгъэх, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэри цIыфмэ апашхьэ кыыцигъэлыагъоштыгъэх. ⁹Шхъафитныгъэ зиIэ хъугъэхэу* зыфалорэ лIыхэм ясинэгогу*

6:6 алэхэр ахэм ашхьэхэм атральхьагъэх – арзуштэу зыфашагъэр а Iофыр а лIыхэм апшъэ ральхьанри, ахэм а Iофыр агъэцэкIэным пае, Тхэм ынэшIу кыащифэнри ары,

6:9 шхъафитныгъэ зиIэ хъугъэхэр – джуртхэу пщылIхэу шытыгъэхэу, шхъафитныгъэ зыгъотыжыгъэхэр ары.

6:9 синэгогу – джуртхэм ятхьэлъэлупIэ ары.

щышхэр (ахэр Кириние къалэм, Александрие къалэм, Киликие хэкум, Асии хэкум щышыгъэх) Стефан енкъокъухэу аублагъ. ¹⁰Ау Стефан иакъылышIуагъэ пай, игушылэхэр Тхэм ы Псэ ЛъапIэ кызыэрэригъэIуагъэхэм пай ежым пэуцужьынхэ альэкIыштыгъэп.

¹¹Джашыгъум ахэм цIыф зауIэмэ мырзуштэу арагъэIуагъ:

–Мы лIыр пегъымбар Мусэмрэ Тхэмрэ яхьонэу зэхэтхыгъ.

¹²Арзуштэу заIом, цIыфхэри, нахьыжхэри, Тэурат егъэдджэкIо пащэхэри зэкIагъэплыхьагъэх. Ахэми Стефан аубыти, Тхэмэтэ Хэсэшхом ыпашхьэ ращагъ.

¹³Шыхьат нэпцIхэри къащагъэх. А шыхьатхэм' мырзуштэу аIуагъ:

–Мы лIыр мы чIыпIэ лъапIэмрэ Тэурат хабзэмрэ яхьоны зэпыт. ¹⁴Сыда пIомэ Назарет къалэм щыщ Хысэ мы чIыпIэр зэхикъутэшт, пегъымбар Мусэ кытфигъэнэгъэ хабзэхэри зэблихъуштых, мы лIым кыIоу тэ зэхэтхыгъ.

¹⁵Тхэмэтэ Хэсэшхом щыщ пстэури Стефан езэрэгъэплыхьагъэх. Ащ ынапэ мэлэIич напэм фэдэу къащыхъугъ.

ЯБЛЭНЭРЭШХЬ

Стефан Тхэмэтэ Хэсэшхом ыпашхьэ кызыэрэщыгушылагъэр

ЕтIанэ дин пэщэшхор Стефан еупчIыгъ:

–Мы лIыхэм къаIохэрэр шгыпкъэха?

²–Тшыхэри, тятэхэри, шгукъэдаIу!– кыIожыгъ Стефан. –Тятэжышхо Ибрахымэ Харан къалэм дэмытIысхьэ рапшIэу, щытхъушхо зиIэ Тхэр Месопотамие хэгъэгум ащ кышщыфэлыгъуагъ. ³Тхэм мырзуштэу кыыриIуагъ:*

7:3 Тхэм . . . кыыриIуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхыльэу ытхыгъэм 12:1.

«О уихэгъэгуи, уйблагъэхэми ахэкIи, сэ озгъэлыгъушт хэгъэгум kIо!»

⁴–Арзуштэу Ибрахымэ Халдей хэгъэгум икIи, Харан къалэм kIуи, дэтIысхьагъ. Ятэ зэлIэ ужым, мы хэгъэгоу шъо шгузэрысым Тхэм кыгъэкоци къэкIуагъ. ⁵Мыщ дэжыми Тхэм Ибрахымэ мылькыу зи кышщыритыгъэп, лъэкъо тегъэуцаупIэ фэдиз чIыгум шыщи кыыритыгъэп. Ау Ибрахымэ а мафэхэм зи сабий имылагъэ пэтми, мы хэгъэгур ежымрэ ежым кыитехъукIыштхэмрэ хэгъэгу афэхъунэу Тхэм кыгъэгугъагъ. ⁶Тхэм мырзуштэу кыIуагъ:* «О кыитехъукIыштхэр илъэс шъиплIкIэ хымэ хэгъэгум щыпсэуштых, цIыфхэм ахэр агъэпщылIхэзэ, лыхэхэри къарахыштых. ⁷Ау ахэр зыгъэпщылIыр лъэкъым сэ езгъэпщыныжышт. Ащ ыужым о кыитехъукIыштхэр а хэгъэгум икIынхэш, kIонхэш, мы чIыпIэм сыщагъэлэлIэшт». ⁸ЕтIанэ Тхэм ежымрэ Ибрахымэрэ азыфагу зэзэгъыныгъэ зэрэдилъхьагъэм итамыгъэу, Ибрахымэ сунэтшIыныр* кыфигъэнагъ. ЕтIанэ Ибрахымэ Исхьакъ кыфэхъуи, яенэрэ мафэм сунэт ышIыгъ. Ащ нэужым Исхьакъи кышщи, Якъубэ кыфэхъугъ. Якъуби тэ тятэжышхоу пшIыкIутIумэ ятэу афэхъугъ.

⁹–Ау тятэжышхохэр ежхэм аш Юсыф ешгугъухэти, пщылI фэдэу Мысырым ащэнэу лIы куп горэм ращагъ. Ау Тхэр Юсыф игъусагъ, ¹⁰икIын пстэуми къахи-

щыжьыгъ. Тхъэм Юсыф акъылышйагъэ къырити, Мысырым ипачъыхъэ Фыраун ынэшйу къыщыригъэфагъ. Фыраун Мысырыми ежъ иунэшхоми Юсыф пащэу афишйыгъ.

¹¹—Ащ нэужым гъэблэшхорэ тхамыкIэгъэшхорэ Мысыр хэгъэгуми зэкIэ Ханаан хэгъэгуми къащыхъугъ. Тятэжьышхохэм и шхын агъотыщтыгъэп. ¹²Якъубэ Мысырым гъомлапхъэ щыIэу зызэхехым, апэу тятэжьхэр ащ дэжьым ыгъэкIагъэх. ¹³Ышхэр Мысырым ятIонэрэу къызэкIохэм, Юсыф зыкъаригъэшIэжьыгъ. Фырауни Юсыф иунагъо ышIэу хъугъэ. ¹⁴ЕтIанэ Юсыф ышхэр ыгъакIохи, ятэу Якъубэ къэбар фаригъэхыгъ, зэкIэ иунэкъошхэр, нэбгырэ тIокIищырэ пшIыкIутфырэ Мысырым къэкIон хэу. ¹⁵Арэуштэу

7:6-7 Тхъэм . . . къыIагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 15:13-14.
7:8 сунэт – обрезание ары.

Якъубэ Мысырым кIагъэ. Ащ ежъыри тятэжьхэри щылIагъэх. ¹⁶Ахэмэ яхъадэхэр Сихэм къалэм ахъыжьхи, Ибрахымэ тыжьын ахъцэкIэ Емор ыкъохэм къащищэфыгъэ къэунэм чIалъхъажьыгъэх.

¹⁷—Тхъэм Ибрахымэ къызэригъэгугъагъэм игъэшъыпкъэжьыгъо къэсы зэхъум, тэ тлъэпкъ Мысырым нахъыбэ щыхъу зэпытыщтыгъ, ¹⁸нэмыкI лIэу Юсыф зымышIэ-щтыгъэр пэчъыхъу хъуным нэсыфэ. ¹⁹А пачъыхъэр тицIыфхэм тхъагъэпцIыгъэкIэ адзекIоштыгъ, тицIыфхэм ясабийхэри ымыгъэпсэунхэм пае, чIаригъэдзыжьхэу тятэжьхэм лые арихыщтыгъ.

²⁰—А мафэхэм пегъымбар Мусэ къэхъугъ, Тхъэм ыдэжькIи сабий дахэу щытыгъ. МэзищкIэ ятэ иунэ щаIыгъыгъ, етIанэ губгъом къыщагъэнагъ. ²¹Губгъом къызыщагъанэм, Фыраун ыпхъу кыхъи, ыкъо фэдэ ыпIугъ. ²²Арэуштэу Мысыр цIыфхэм акъылышйагъэу яIэгъэ пстэури Мусэ рагъэшIагъ, Муси игушыIэхэмкIи ышIэгъэ ИофхэмкIи лъэкIыныгъэ зиIэ лIэу щытыгъ.

²³—Мусэ ыныбжь илгъэс тIокIитIум зынэсым, ышхэу Израил цIыфхэр зэригъэлъэгъунхэу рихъухъагъ. ²⁴Мысыр лIы горэм Израил лIыхэм ащыщэу зыгорэм лые рихэу зельэгъум, IэпыIэгъу фэхъуи, лые къезыхырэм ышIэгъэ Иофым ипэгъокI ригъэгъотызэ, еуи ыукIыгъ. ²⁵Мусэ ышхэм зэхашыкIынэу шIошыгъ Тхъэм ежъым ахэр къыным къызэрэхыригъэшъыжыщтхэр, ау ахэмэ зэхашыкIыгъэп. ²⁶ЯтIонэрэ мафэм ышхэм ащыщхэу нэбгыритIу ззэаохэу Мусэ зельэгъум, зэригъэшIужыынхэм пае ариIагъ: «Шъо лIитIур, шъо шъузэкъош, сьд пае лые зэшъухыра?»

²⁷—Ау ышы лые езыхырэр Мусэ еIункIи риIагъ: «Хэта о тхъаматэу укъытфэхъунэуи хыкум къыттепшIыханэуи укъэзыгъэлъэгъуагъэр?» ²⁸Тыгъуасэ Мысыр лIыр зэрэуукIыгъэм фэдэу сыуукIынэу уфая?» ²⁹А гушыIэхэр Мусэ зызэхеххэм, хэхъажи, Мадиям хэгъэгум кIуи, итIысхъагъ. Ащ къыуитIу къыщыфэхъугъэх.

³⁰—Илгъэс тIокIитIу зытешIэм, Синай къушгъхэм дэжь шъоф нэкIым пэнэ куандэу машIо зыхэнагъэм* хэтэу,мэлэИч горэ Мусэ къыщыфэлъэгъуагъ. ³¹Мусэ ар зельэгъум,

7:30-34 пэнэ куандэу машIо зыхэнагъэр – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 3:1-10.

ыгъэшIэгъуагъ. Нахъ тэрэзэу еплъынэу зекIуалIэм, Зиусхъаным ымакъэ къэлугъ: ³²«Уятэжьышхохэм я Тхъэу Ибрахымэ, Исхъакъ, Якъубэ я Тхъэр сэры». Мусэ къэкIэзэзи, еплъынэу тегушхуагъэп.

³³—ЕтIанэ Зиусхъаным къыриIагъ: «О уиуакъэхэр зыщыхых, сыда пIомэ узытет чIыпIэр чIыпIэ лъапIэшъ ары. ³⁴Сэ слъэпкъ гузэжьогъу Мысырым зэрэщыхэтыр слъэгъугъэ, ящэIу макъэхэри зэхэсхыгъэх. Ахэр къыным къыхэсщыжьыынхэу сыкъехыгъ. КIо, о Мысырым узгъэкIожыщт».

³⁵(ЕтIанэ Стефан ипсалгъэ джыри къыпидзэжьыгъ:) —Ахэмэ, «Хэта о тхъаматэу укъытфэхъунэуи хыкум къыттепшIыханэуи укъэзыгъэлъэгъуагъэр?» аIоу, амыдэу зыфалогъэгъэ Мусэ ары. А Мусэ дэдэр ары ахэмэ тхъаматэ афэхъунэуи шъхъафит ышIынхэуи Тхъэм къыгъэкIагъэр, мэлэИчэу пэнэ куандэм хэтэу къыфэлъэгъуагъэм иIэпыIэгъукIэ. ³⁶Муси ары Израил цIыфхэр Мысырым къызыщыжьыгъэр, Мысырыми, Хы Плъыжьми, илгъэс тIокIитIо шъоф нэкIыми Иофышхо гъэшIэгъонхэр къащызышIагъэр, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэри къащызыгъэлъэгъуагъэр. ³⁷А Мусэ ары Израил цIыфхэм языIагъэри: «Шъушыхэм ащыщэу сэ сфэдэу пегъымбар горэ Зиусхъанэу Тхъэм къышгуфигъэкIошт». ³⁸Мусэ

ары тятэжхэу шёф нэлым шызэлүклэщтыгэхэм ахэтыгээр. Мусэ мэлэичэу Синай кыушхэм кышчидэгущылагэм игъусагъ, мыкюдыжын гушчлэхэри тэ кыитфигэнэжынхэу кылэклэхэагэх.

³⁹—Ау тятэжхэр Мусэ едэлүнхэу фаештыгэхэп. Мусэ зэрамыпэсэу агухэмклэ Мысырым зыфагъэзагъ. ⁴⁰Ахэмэ Хьарун ралуагъ:* «Тапэ итхэу ахынхэу тхэ сурэтхэр тфэшых! Мысырым тыкызышчыжыгъэ Мусэ кьехулаагээр тшлэрэп». ⁴¹А мафэхэм шклэ теплэ илэу тхэ нэпцл ашл, кьурмэн ащ фашыгъ. Ахэмэ ежхэм алэклэ ашыгъэ тхэ нэпцлым шыгушлүклэхэу, ешхэ-ешшошхо ашыгъ. ⁴²Ау Тхэм ыкыб ахэмэ кьафигъази, ахэмэ уашьом ипкыгъохэм тхэпалэу яльэлүнхэу кыгъэнагъэх, пегъымбархэм ятхылъ зэритым фэдэу:*

7:40 ахэмэ . . . ралуагъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятлонэрэ тхылъу ытхыгэм 32:1,23.

7:42-43 пегъымбархэм ятхылъ зэритым фэдэу – еплъ Пегъымбар Амос тхылъу ытхыгэм 5:25-27.

«Шё Израил цыфхэр, ильэс тлоклтло шёф нэлым шгузетым, кьурмэныпхэу шлошгубзыщтыгээр сэра кыызфэшгушлыщтыгээр?

⁴³Хьау, кьурмэн кыызфэшгушлыщтыгээр сэрэп, ау кьэшгухыщтыгээр шгуитхэ нэпцлэу Молох* зыцлэм итхэлэлүплэ щэтыри, шгуитхэ нэпцлэу Ремфан* ижъагъо исурэти ары. Мыхэр ары шгуялэлүнхэу тхэ нэпцлэхэу шгушыгъэхэр. Арэуштэу зыхьуклэ, Бабилэн зыцлэ кьэлэшхом нахы нахь чыжъэу шгуиныйхэм шгуязгъэщэшт».

⁴⁴—Тятэжхэм шыхьатныгэм итхэлэлүплэ чэтэнгэлаагээр* шёф нэлым шырялаагъ. А чэтэнгэлаагээр Тхэм Мусэ унашъо кыызэрэфишыгъагэм фэдэу ашыгъагъ, чэтэнгэлаагэм ышъо теплэу Мусэ ыльэгъугъагэм тетэу. ⁴⁵Ащ бужым тэ тятэжхэм а чэтэнгэлаагээр кьаклэныгъэу, кыздахыгъ. Тхэм ахэмэ апашъхэ хымэ лэпкьхэр кырифыхэзэ, Хьисэ Нун ыкыо тятэжхэм япашэу а лэпкьхэм яхэгъэгу кызатырахым, а чэтэнгэлаагээр кыздахыгъ. Етланэ пачыххэ Даутэ имафэхэм анэсыфэ, чэтэнгэлаагээр а хэгъэгум кынаагъ. ⁴⁶Тхэм ынэшлэу Даутэ щифагъ. Даутэ Тхэм ельэлүгъ: «О Якубэ ури Тхь, унэшхо кыпфэсшлынэу фит кыкэшл». ⁴⁷Ау пачыххэ Сэлмэн ары Тхэм унэшхор фэзышыгъэр.

⁴⁸—Ау анахь Иныр цыфхэм алэклэ ашыгъэ унэхэмэ арысэп. Зиусхьаным кызэрипорэр пегъымбарым итхылъ зэритым фэдэу:*

⁴⁹«Уашьор ары сипачыххэ тлысыплэ, чыльэри ары силъэгуклэтыныр.

7:43 Молох – Аммон лэпкьым итхэ нэпцл арыгъэ. Аммон лэпкьыр Иордан псыхьом итыгъэ кыкыоклплэ лэныкыоклэ шыпсэуштыгъ, гъэх.

7:43 Ремфан – пэсэрэ тхэ нэпцлхэм ащышэу, ошпопкыгъоу Сатурн зыцлэм итхэу альытэщтыгээр ары.

7:44 шыхьатныгэм итхэлэлүплэ чэтэнгэлаагээр – Израил цыфхэм шёф нэлым кышчаклэхэ зэхьум, Тхэм иунэ фэдэу зы чэтэнгэлаагэ зыдахыщтыгъ. А чэтэнгэлаагээр Тхэр зэрагъусэр шыхьат афэхуштыгъ. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятлонэрэ тхылъу ытхыгэм 36:8-38.

7:48-50 пегъымбарым итхылъ зэритым фэдэу – еплъ Пегъымбар Ешай тхылъу ытхыгэм 66:1-2.

Сыд фэдэ уна кысфэшгушлыщтыр? Тыдэ шыла зыщызгъэпсэфышт чыплэр?

⁵⁰Мыхэр зэклэ кьэзыгъэшлыгъэр сэрыба?»

⁵¹—Шё цыф кьаигъэхэр! Шьугухэмкли шьутхьаклүмэхэмкли Тхэр зымышлэрэ цыфхэм шьуафэд. Шё шьуятэжхэм шьуафэдэу, Тхэм ы Псэ Льяплэ шьупэуцу зэпыты. ⁵²Шьуятэжхэм кьин зэрамыгъэщэчыгъэ пегъымбар горэ шылаагъа? Хьау, шылаагъэп. Шьыпкьагъэр ЗиІэр дунаим кызэрэтэхьаштыр кьэзыгъэлүхэрэри аулыгъэх. Шьори тетыгъо зилэхэм ар алэклэшъугъахы, яжъугъэуклыгъ. ⁵³Мэлэичхэм Тэурат хабзэр кызылэклалъхьагъэр шьоры, ау щытми Тэурат хабзэм итхэр жьугъэцаклэрэп.

Стефан мыжьоклэ сохэзэ зэрауклыгъэр

⁵⁴Тхэмэтэ Хэсэшхом шыщхэм Стефан кылорэр зызэхыхым, кызэклэплыхьагэхэу, ацэхэр зэрагъэшхыщтыгъэх. ⁵⁵Ау Тхэм ы Псэ Льяплэ Стефан ыгу инэу иль хьуй, уашьом дэплый, Тхэм ищытхьушхуи Хьисэ Тхэм иджабгьуклэ готэуи ыльэгъугъ.

⁵⁶—Шьуеплэ,— кылуагъ Стефан, —уашьохэр зэлүхыгъэхэу, Цыф Лэпкьым ы Кьо* Тхэм иджабгьуклэ готэу сэльэгъу.

⁵⁷Джашыгъум ахэмэ атхьаклүмэхэр Іуаплохи, мэкъэшхоклэ куохэу

тезэрэгъэбэнагъэх. ⁵⁸ЕтІанэ Стефан къалэм далъэшъуи, мыжъокІэ еохъээ, аукІэу аублагъ. Шыхъатхэм ящыгъынхэр Шаул* зыцІэу зы кІалэ горэм ылъакъохэм адэжъ цагъэтІылыгъэх.

7:56 Цыф Лъэпкъым ы Къо – «Цыф Лъэпкъым ы Къо фэдэу уашъом иошъуапщэхэм ахэтэу, зыгорэ къехыгъ» пегъымбар Даниил къылогъэгъэ гушыІэхэр Хысэ ежъ ышъхъэ пае ыложыгъэх. Цыф Лъэпкъым ы Къоу зиунэ уашъом шыІэу, уашъом къехыгъэр Хысэ ары (Иуан 3:13). Гъошагъэхэм алъыхъузэ, мыкІодхъу къыгъэнэжынынхэм пае, Цыф Лъэпкъым ы Къо къэкІуагъ (Лука 19:10). Цыфыбэмэ апае шъхъэшъэфыжъэу ыпсэ ытыным пае, Цыф Лъэпкъым ы Къо къэкІуагъ (Марк 10:45). Цыф Лъэпкъым ы Къо лагъэхэм къахэтэдджыкІыжынын фэягъ (Маттэ 17:9). Ежъ Ятэ ищытхъушхо иІэу, дунаим ищыфхэм хъыкум атыришыханым пае, Цыф Лъэпкъым ы Къо дунаим къэкІожыщт (Маттэ 25:31).
7:58 Шаул – апостол Паул ыцІэ джуртыбзэкІэ Шаул аІо.

⁵⁹ АукІынэу мыжъомкІэ еохэ зэхъум, Стефан елъэІугъ:

–Зиусхъан Хысэ, спсэ хэх!

⁶⁰ ЕтІанэ лъэгонджэмышъхъэкІэ тІыси, мэкъэшхокІэ къэкууи къыІуагъ:

–Зиусхъан, мы псэкІодыр мы цыфхэм апшъэ имылхъ! Ар къыІуи, ыпсэ хэкІыгъ.

ЯЕНЭРЭШЪХЪ

Шаул Стефан зэраукІыгъэр игъоу ылъэгъугъ.

Шаул чылыс зэІукІэм щыщхэм къын зэраригъэшъчыщтыгъэр

А мэфэ дэдэм цыфхэм чылыс зэІукІэм щыщхэу Ерусалим дэххэм лъэшэу къын арагъэшъчэу аублагъ. Апостолхэм анэмыкІэу, шлошъхъуныгъэ зиІэ пстэури Иудей хэкумрэ Самарие хэкумрэ ащызэбгырыкІыжыгъэх. ²Тхъэм ищынагъо зыгу илъ лыххэм Стефан чІалхъабы, хъэдэгъэшхо фашыгъ. ³Ау Шаул чылыс зэІукІэм щыщхэр ыгъэкІодынхэу ыуж итыгъ. Зы унэм икІымэ, адрэ унэм ихъээ, илхыхэм хъульфыгъэхэри бзыльфыгъэхэри лыгъэкІэ раригъэшъчыщхэти, хъапсым чІаригъадзэштыгъэх.

Филипп къэбарышІур Самарие хэкум зэрэщигъэІуштыгъэр

⁴Цыфхэу зэбгырыкІыжыгъагъэхэм къакІухъээ, къэбарышІур* цыфхэм арагъэІуштыгъ. ⁵Филипп* Самарие хэкум* щыщ къалэ горэм къакІуи, ац дэс цыфхэмэ

8:4 къэбарышІур – Хысэ Мэссихъ ехыліІэгъэ къэбарышІур ары. Тхъэм пегъымбархэм ажэкІэ цыфхэр къызэригъэгугъэгъэ Іофхэр Хысэ Мэссихъ Іофэу ышлагъэмкІэ къыгъэшъыпкъэжыгъэх, арэушътэуи цыфхэр къызэригъэнэжынынхэ гъогу афишыгъ.

8:5 Филипп – апостолхэм ежъхэм адэІапыІэнхэу агъэнэфэгъэ лІиблым ащыщыгъ. Еплъ 6:5.

8:5 Самарие хэкур – Иудей хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу дэль хэкур арыгъэ. Джуртхэмрэ Самарие цыфхэмрэ яхабзэхэри ядинхэри зэфэшъхъафхэу зэрэщытыгъэхэм пае, зэпыиштыгъэх.

Мэссихъ ехыліІэгъэ къэбарышІур аригъэІугъ. ⁶Цыф купышхохэм Филипп къэгущыІэу зэхэхэу, Іофышхо гъэшІэгъонхэу ышІэщтыгъэхэри залъэгъухэм, къыІохэрэм яшъыпкъэу ядэІуштыгъэх; ⁷сыда пІомэ цыфыбэхэм ахэс джынэпцІэ Іаехэр кІыххэу ахэкІыштыгъэх, зыІапкъ-лъэпкъ узым зэкІубытэгъэ цыфыбэхэри, цыф лъашэхэри Филипп ыгъэхъужыштыгъэх. ⁸Арэушътэу а къалэм ицІыфхэм гушлогъошхо яІэ хъугъэ.

⁹Ау а къалэм Симон ыцІэу зы лы горэ дэсыгъ. Зы заулерэ ушхъухъаныгъэм пылгыгъэу, ежъыр лы инэу ашІуигъэшІэу Самарие хэкум ис цыфхэмэ ашІогъэшІэгъоныштыгъ.

¹⁰–Мы лыр Тхъэм илъэкІыныгъэшхоу «ЛъэкІыныгъэ Инэу» зыфаІорэр ары,– аІозэ, цыф пстэури, ини цыкІуи, Симон къыІохэрэм агу етыгъэу ядэІуштыгъэх.

¹¹БэшІагъэу иушхъухъаныгъэ ахэмэ инэу агъэшІагъоти, яшъыпкъэу едэІуштыгъэх.

¹²Ау Тхъэм и Тетыгъошхо* ехыліІэгъэ къэбарышІумрэ Хысэ Мэссихъ ыцІэ ехыліІэгъэ къэбарышІумрэ Филипп аригъэІухэу, цыфхэм шлошъхъуныгъэ яІэ хъу зэхъум, хъульфыгъэхэми бзыльфыгъэхэми Филипп зырагъэумэхыгъ. ¹³Ежъ

Симони ХысэкIэ шIошъхуныгъэ иIэ хуи, Филипп зыригъэумэхъыгъэу, ыуж итэу кIоштыгъ. Филипп нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэу кыгъэлъагъоштыгъэхэри Iофышхо гъэшIэгъонхэу ышIэщтыгъэхэри Симон зильэгъухэкIэ, ыгъэшIагъоштыгъэх.

¹⁴Ерусалим дэс апостолхэм Самарие цIыфхэм Тхьэм игушыIэхэр зэрадагъэхэр зызэхыхым, Петрэрэ Иуанрэ ахэмэ адэжъ агъэкIуагъэх. ¹⁵Петрэрэ Иуанрэ зынэхсэм, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ шIошъхуныгъэ зиIэхэм агухэм арылъ хъунэу Тхьэм афелъэIугъэх; ¹⁶сыда пIомэ Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ ахэмэ ащыщэу зыми кыфехыгъагъэгъоп, Зиусхъанэу Хысэ ыцIэкIэ Филипп ахэр ыумэхъыгъагъэхэ ныIэп. ¹⁷Джашыгъум Петрэрэ Иуанрэ аIэхэр ахэмэ атралъхъахи, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ а шIошъхуныгъэ зиIэхэм агухэм арылъ хъугъэ.

8:12 Тхьэм и Тетыгъошхо – еплъ 1:3.

¹⁸Апостолхэм аIэхэр затыралъхъэм, а цIыфхэм Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ агухэм арылъ зэрэхъугъэр Симон зельэгъум, апостолхэм ахыщэ къафихыи, мырзуштыу кыIуагъ:

¹⁹–Сэ сIэхэр цIыф горэм теслэхъэхэмэ, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ ыгу илъ хъуным пае, сэри мы лъэкIыныгъэр кысэшгъут.

²⁰–Тхьэм итын ахыщэкIэ къэпщэфышъунэу пшIошIыгъэшъ, уиахъци ори шъуэдэрэкIод,– риIуагъ Петрэ. ²¹–Тхьэм ыдэжъкIэ угу шъыпкъагъэ илъэпти, мы Iофым ущыщэп ыкIи уиIахыи хэлъэп ыкIи. ²²Арышъ, мы бзэджагъэу уиIэм фыкIэгъожьы, Тхьэм елгъэIу. Мыхъун гухэлъэу уиIэр Тхьэм кыпфигъэгъункIи мэхъу; ²³сыда пIомэ шъугъоныр о угу инэу илгъэу, бзэджагъэми узэкIиубытагъэу сэлъэгъу.

²⁴–КъэшгъуIуагъэхэм ащыщэу зи кысэмыхъулIэнэу Тхьэм шъукысфелъэIу,– кыIожьыгъ Симон.

²⁵Апостолхэр Зиусхъаным шыхъат фэхъухи, игушыIэхэр кызагъэлухэ ужым, Самарие хэкум щыщ къоджабэмэ къэбарышIур ащагъэлүзэ, Ерусалим агъэзэжъыгъ.

Филиппрэ Ефиопие хэгъэгум щыщ Iэшъхэтетымрэ

²⁶–Тэджи, Ерусалим дэкIи, Газэ къалэм* кIорэ гъогум шэджагъом дэжъ техъ!– ыIуи, Зиусхъаным имэлэIич Филипп кыриIуагъ. Ар шъоф нэкIым кIорэ гъогоу щыт. ²⁷Арзуштыу Филипп тэджи, гъогум техъагъ. КIозэ, Ефиопие хэгъэгум щыщ Iы горэм IукIагъ. А Iыр Ефиопием ибзылъфыгъэ пачъыхъэу Кандакие фэлажъэрэ Iэшъхэтетхэм ащыщыгъ. Бзылъфыгъэ пачъыхъэм имылъку зэкIэ ащ ыIэ илгыгъ. Ар Ерусалим Тхьэм щелъэIунэу къэкIогъагъ. ²⁸Ихэгъэгугъ ыгъэзэжъынэу кум итIысхъагъэу, пегъымбар Ешай ытхыгъэ тхылъым еджэщтыгъ.

²⁹–А кум екIуали, ащ готэу кIо!– ыIуи, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ Филипп кыриIуагъ.

8:26 Газэ къалэр – Ерусалим километрэ 85-кIэ пэчыжъэу, икыблэ тыгъэ къохъапIэ лъэныкъомкIэ хы Iушъом Iут.

³⁰Филипп кум екIуали, а Iыр пегъымбар Ешай ытхыгъэ тхылъым еджэу зызэхыхым, кыIуагъ:

–Узэджэрэм кыкIырэр кыбгурэIуа?

³¹–Зыгорэм зэхэсемыгъэшIыкIмэ, сыдзуштыу кызгурыIон слъэкIына?– кыIожьыгъ Iэшъхэтетым. ЕтIанэ ар Филипп елгъэIугъ:

–КъитIысхыи, кызгъотIысхъ.

³²Iэшъхэтетыр Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арытхэу зэджагъэхэр мы гушыIэхэр ары:*

«Мэлым фэдэу шIуабзынэу ащагъ.

Зыупхъорэм ыпашъхъэ шъынэр зи ымыIоу

зэрэщытым фэдэу,

ежъым ыжэ зэтырихыгъэп.

³³Ежъыр агъэпыутыгъ,

зэфагъи хэмылгъэу хыкум тырашIыхъагъ.

А лъэхъаным ицIыфхэм ябзэджагъэ зынэсыгъэр

хэт къэзыIон зылъэкIырэр?

Сыда пIомэ ыпсэ мы дунаим щыхахыгъ».

³⁴–Мыр кысэпIонкIэ сыолгъэIу,– ыIуи, Iэшъхэтетым Филипп кыриIуагъ. – Пегъымбарым зигугъу ышIырэр хэта? Ежъыр ара, нэмыкI цIыф гора?

³⁵Джашыгъум Филипп а гушыIэ дэдэху Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арытхэмкIэ кыубли, Хысэ ехылIэгъэ къэбарышIур Iэшхьэтетым риIуагъ.

³⁶Гъогум рыкIохэзэ, псы горэм ыдэжъ нэсыгъэх. Iэшхьэтетым кыIуагъ:

—Мыщ псы щыI. Сэ сыуумэхъымэ*, хъунба?

³⁷—ЗэкIэ о угукIэ шIошхъуныгъэ уиIэмэ, усумэхъымэ хъушт,— риIуагъ Филипп.

—Хысэ Мэссихъ Тхьэм зэри КъомкIэ шIошхъуныгъэ сиI,— кыIожьыгъ Iэшхьэтетым.

³⁸ЕтIанэ Iэшхьэтетым кур зыфырэм ар кыыригъэгъуцуи, Iэшхьэтетымрэ Филиппрэ псым хыхъахи, Филипп адрэр ыумэхъыгъ. ³⁹Псым кызыхэкIыжхэм, Зиусхъаным ы ЛъапIэ Филипп нэмыкI чIыпIэ горэм ошIэ-дэмышIэу ыхъыгъ, Iэшхьэтетми Филипп ылъэгъу

8:32-33 мы гушыIэхэр ары – еплъ Пегъымбар Ешай тхыльэу ытхыгъэм 53:7-8.

8:36 умэхъыныр – еплъ 1:5.

жыгъэп. ГушIуагъом хэтэу игъогу техъажьыгъ. ^Ау Филипп Азот къалэм* кыщыльэгъуагъ. Кесарие къалэм* нэсы кыкIухъэзэ, къэбарышIур къэлэ пстэуми ащигъэлущтыгъ.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Шаул Хысэ игъогу зэретехъагъэр

(Апостол. 22:6-16; 26:12-18)

Шаул ХысэкIэ шIошхъуныгъэ зиIэхэм инэу афэгубжэу, «Хысэ игъогу шъутемыкIымэ, шъутыукIышт», ыIозэ ариIо зэпытыщтыгъ. Дин пэцэшхом ыдэжъ кIуи елъэIугъ:

²—Дамаск къалэм щыIэ синэгогухэм тхыльхэр афэтхыхи, кыисэтых.

Шаул ар зыфишIагъэр Хысэ игъогу тетхэм ащышхэр Дамаск кышцигъотхэмэ, хульфыгъэхэми бзыльфыгъэхэми, илIыхэм ахэмэ Iэхъухэр атыраригъальхъахэу Ерусалим кышчэнхэр ары. ³Шаул гъогум рыкIозэ, Дамаск игъунэгъу зэхъум, ошIэ-дэмышIэу нэфынэ уашъом къехи кыуцухъагъ. ⁴Шаул чIыгум тефагъэу, макъэ горэм кыыриIоу зэхихыгъ:

—Шаул, Шаул, сьд пае кын сэ сэбгъэщэчырэ?

⁵— О ухэта, Зиусхъан?— ыIуи, Шаул кыIуагъ.

—Хысэу кын зэбгъэщэчырэр сэры,— кыIожьыгъ адрэ макъэм. —Цур зиём ибэш кIыхъэ папчIэ цур ылъакъокIэ кызэрешъутырырэм фэдэу ошIымэ, уиыгъэ зэогъэкIыжы. ⁶Ау къэтэджи, къалэм дахъ. О пшIэн фаер ащ дэжъым зыгорэм кышчыуиIошт.

⁷Шаул игъусэхэм зы гушыIэ горэ къамыIоу, ащ дэжъым щытхэу къэнагъэх. Макъэр зэхахыгъ, ау цIыф зи альэгъугъэп. ⁸Шаул чIыгум кытетэджыкIыджыгъ, ау ынэхэр

8:40 Азот къалэр – Газз къалэмрэ Иоппие къалэмрэ языфагу дэтэу, хылушъом Iут.

8:40 Кесарие къалэр – Ерусалим километрэ 90-кIэ пэчыжъэу, итемыр тыгъэ къохъапIэ лъэныкъомкIэ хылушъом Iутэу, Палестинэ хэгъэгум икълэлшхоу щытыгъ. Рим (Рум) Iэшхьэтетыр а къалэм дэсыгъ. Темыр зыфалорэр арапыбзэкIэ «шэмал», тыркубзэкIи «кузей» зыфалорэр ары.

кызызэтырехыжхэм, ахэмэ зи амыльэгъужъэу къэнагъ. Арыти, Шаул ыIэ аIыгъэу Дамаск дащагъ. ⁹Шаул мэфищым зи ымыльэгъоу щытыгъ, шхагъэп ыкIи ешъуагъэп ыкIи.

¹⁰ХысэкIэ шIошхъуныгъэ зиIэхэм ащыцэу Ананий Дамаск дэсыгъ. Зиусхъаныр ащ кыфэлъагъуи къеджагъ:

—Ананий!

—Сэры, Зиусхъан,— ыIуи, Ананий кыIожьыгъ.

¹¹—Тэджи, «Урам ЗэнкI» зыфалорэ урамым тет Иудэ иунэ кIо,— ыIуи, Зиусхъаным Ананий кыыриIуагъ. —Ащ дэжъым Шаул ыцIэу Тарс къалэм щыщым кIэупчI, сыда пIомэ ар Тхьэм елъэIу. ¹²Ынэхэри кыгъэплъэжъынхэм пае, Ананий зы лIы горэ ыдэжъ къакоу, ыIэхэр кытырильхъахэу кыфэлъэгъуагъ.

¹³—Зиусхъан,— кыIожьыгъ Ананий, —мы лIым уицIыф лъапIэхэу Ерусалим

³²Петрэ хэкур кыклухъэ зэхъум, Тхъэм ицЫф лъапІэхуэ Лиддэ кьалэм* дэхэм адэжъ кІуагъэ. ³³Ащ дэжъым Еней ыцІуэ лЫ горэм шыукІагъ. ИлЪэсий хъугъэу, ыпІпкъ-лъэпкъ узым зэкиубытагъэу ар пІэм хэлъыгъ.

³⁴–Еней, –риІуагъ Петрэ, –Хысэ Мэссихъ уегъэхъужы. Къэтэджи, уипІэ Іухыжъ!

Ардэдэм Еней къэтэджыжыгъ. ³⁵Лиддэ кьалэм зэкІэ дэхэми Сарон зыцІэ шьоф зэшхъэ-зашъом* зэкІэ тесхэми зэкІэ Еней зальэгъум, Зиусхъаным игъогу техъагъэх.

Петрэ Тавифэ бзылъфыгъэр лагъэхэм кызырахигъэтэджыкІыжыгъэр

³⁶Иопние кьалэм* Хысэклэ шІошхъуныгъэ зиІэ бзылъфыгъэ горэ, Тавифэ ыцІуэ, дэсыгъ. (Тавифэм кыкІырэр

9:29 АлыджэбзэкІэ гушыІэрэ джуртхэр – еплъ 6:1.

9:30 зэшыхэр – зы диным рыкІохэрэр ары.

9:30 Тарс кьалэр – Паул а кьалэм шыщыгъ. А кьалэр Рим (Рум) кьэралыгъошхом шыщэу, Киликие хэкум икЪэлэшхоу шытыгъ.

9:32 Лиддэ кьалэр – Ерусалим километрэ 32-кІэ пэчыжъэу, итемыр тыгъэ кьохъэпІэ лъэныкьокІэ ит. Иопние кьалэми километрэ 15-кІэ пэчыжъэу шыт. Непэ а кьалэм ыцІэ Лод.

9:35 Сарон зыцІэ шьоф зэшхъэзашъор – Кесарие кьалэм шегъэжъагъэу Иопние кьалэм нэс хылушъом Іутэу зыщеушъобгъу. ИкІыхъагъэ километрэ 48-рэ мэхъу.

9:36 Иопние кьалэр – Лиддэ кьалэм километрэ 15-кІэ пэчыжъэу, хылушъом Іут. Непэ «Яфэ» ралэ. Яфэ кьалэр Тел Авив шыщ.

«Мэз Пчэныр» ары.) ШІубэ ышІэу, сэдакъэхэр ыты зэпытыщтыгъ. ³⁷А мафэхэм ар сымаджэ хъуи лагъэ. Ар агъэпскІыжъи, унэ лъагэм ыкІоцІ ральхъагъ. ³⁸Лиддэ кьалэр Иопние кьалэм игъунэгъути, Петрэ ащ дэжъым зэрэщыІэр Хысэклэ шІошхъуныгъэ зиІэхэм зызэхакым, «Зымыгъэгужъоу, тадэжъ кьакІо!» Петрэ ралонэу лыкІуитІу лъагъэкІуагъ.

³⁹Петрэ къэтэджи, кьадэкІуагъ. Иопние кьалэм зынэсым, унэ лъагэм рашагъ. Шъузабэхэм зэкІэ Петрэ кьауцухъи, Тавифэ ягъусэу зыщэтым, джанэхъуи шыгъынхъуи ышІыгъагъэхэр, гъыхэзэ кьырагъэлъэгъугъэх.

⁴⁰Петрэ цыфхэр зэкІэ унэм ригъэкІыхи, лъэгонджэмышхъэкІэ тІыси, Тхъэм елЪэугъ. ЕтІанэ хъадэм зыфигъази кыІуагъ:

–Тавифэ, къэтэдж!

Тавифэ ынэхэр кызызтрихыхи, Петрэ зельэгъум, къэтэджи кьэтІысыгъ. ⁴¹Петрэ ащ ыІэ ыубыти кыгъэгэтэджыгъ. ЕтІанэ Тхъэм ицЫф лъапІэхэмрэ шъузабэхэмрэ кьаджи, Тавифэ псаоу аритыжыгъ. ⁴²А кьэбарыр Иопние кьалэм дэхэм зэкІэ зэльашІэ хъугъэ, цыфыбэхэми ЗиусхъанымкІэ шІошхъуныгъэ яІэ хъугъэ. ⁴³ЕтІанэ Симон ыцІуэ, шъуашІэ горэм ихъакІэу Петрэ мэфэ пчъагъэкІэ Иопние кьалэм кьыдэнагъ.

ЯПШІЭНЭРЭШЪХЪ

Корнелый илЫкІохэм Петрэ кызыраригъэщагъэр

Корнелый зыцІуэ зы лЫ горэ Кесарие кьалэм дэсыгъ. Италие хэгъэгум шыщ дзэм хэтхэу, нэбгыришгъэ хъурэ купхэм япащэхэм ар ащыщыгъ. ²Ежъми иунагъом зэкІэми Тхъэр агъэлъапІэу шытыгъ*, Тхъэм ищынагъуи агухэм арылтыгъ. Джуртхэм ахэт тхъамыкІэхэм

10:2 Тхъэр агъэлъапІэу шытыгъ – джурт лъэпкъым шымышхъэу ыкІи сунэт амышІыгъэхэу шытыгъэ пэтми, а хымэхэр синэгогум кІохэзэ, Тхъэр агъэлъапІэщтыгъ.

сэдакъэ бэу аритыщтыгъ, Тхъэм елЪэІу зэпытыщтыгъ. ³Цэджэгъоужым сыхъатыр щым* пэгъунэгъу хъугъэу, Тхъэм имэлэІич ащ кьекІуалІи, «Корнелый!» ыІоу кьеджэзэ нафэу кыфэлъэгъуагъ.

⁴Корнелый кьэщыни, ынэхэр тыригъэкъагъэхэу риІуагъ:

–Зиусхъан, сыда узыфаер?

–УитхъэлэІухэри уисэдакъэхэри Тхъэм ыпашхъэ ихъагъэх, Тхъэми ахэр

щымыгъушпэжыгъэхэу ыгу илтых, – кыриложыгъ мэлэичым.⁵ –ПетрэкIэ заджэ-хэрэ Симон кыздащэнэу Иопние кьалэм лыкIохэр гъакIох.⁶ Ар шъуашIэ Симонэу зиунэ хы Iушъом Iутым ихьакIэу щыт.

⁷Ар къезылогъэ мэлэичыр зылокIыжым, Корнелый иунэIутхэм ащыщхэу нэбгыригIурэ илофтабгэ дзэлIхэм ащыщхэу Тхьэр зыгъэлапIэрэмрэ къяджи,⁸ хъугъэ-шлагъэхэр зэкIэ афиотэжыхи, Иопние кьалэм ыгъэкIуагъэх.

⁹ЯтIонэрэ мафэм ахэр гъогум рыкIохэзэ кьалэм игъунэгъу зэхъухэм, сыхьатыр пшыкIутIум* пэгъунэгъу хъугъэу, Петрэ Тхьэм елъэIунэу унашъхьэм дэкIоягъ.

¹⁰Джашыгъум мэлакIэ кьэллагъэти, зыгорэ ышхынэу фэягъ. Шхыныр агъэхъазыры зэхъум, Тхьэм Петрэ зыгорэ кыфигъэлыгъуагъ.¹¹ Уашъор зэлухыгъэу, шэкI фыжь иным фэдэу зыгорэ къехэу ыльэгъугъ. Ар кьопиплIымкIэ кIэшлагъэу, чIыгум кырагъэлэлэхыгъэм фэдэу щытыгъ.¹² Сыд фэдэрэ лъэпкыгъуи щыщхэу лъэкъуиплIкIэ кIорэ псэушъхьэхэр, нибэкIэ цуахьорэ псэушъхьэхэр, ошъогу бзыухэр а шэкI фыжым кIоцIылыгъэх.¹³ ЕтIанэ зы макъэ горэм Петрэ кыриIуагъ:

–Петрэ, кьэтэдж. ШIобзи, шхэ.

¹⁴–Хъау, Зиухъан, – кыложыгъ Петрэ, –ар хъухэщтэп. Мышхыпхьи, хьэрами сэгъашIэми сшыхгъэп.

¹⁵ЯтIонэрэу а макъэм Петрэ кыриIуагъ:

10:3 сыхьатыр щым – гущылэ-гущылэу зэбдзэкIымэ, «ябгъонэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ кыкIырэр щэджэгъоужым сыхьатыр щыр ары. Джуртхэр а сыхьатым Тхьэм елъэлух.

10:9 сыхьатыр пшыкIутIум – гущылэ-гущылэу зэбдзэкIымэ, «яхэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ кыкIырэр щэджагъор ары.

–Тхьэм кьабзэу ыкIи шхыпхьэу зыфиIуагъэр о хьэрамэу умыIо.

¹⁶Арэущтэу гъогогъуищэ хъугъэ. ЕтIанэ шэкI фыжьыр уашъом дэкIоежыгъ.

¹⁷Кыфэлэгъуагъэм кыкIырэм Петрэ ыгукIэ егупшысэзэ, Корнелый кыгъэкIогъэ лыхэр Симон иунэ кIэупчIэхэзэ, ар кьагъотыгъэу кьэлапчъэм Iутыгъэх.

¹⁸–ПетрэкIэ заджэхэрэ Симон мы унэм иса? – аIоу, кьэупчIэхэзэ джагъэх.

¹⁹Петрэ кыфэлэгъуагъэм егупшысэзэ, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ кыриIуагъ:

–Мары нэбгырищ кыпллэхъух.²⁰ Кьэтэджи, унэм ех, уемынэгъуеу ахэмэ адакIу; сыда Iомэ ахэр къэзыгъэкIуагъэр сэры.

²¹Петрэ ехи, лыхэм ариIуагъ:

–Шъо шъуэзлыхьурэр сэры. Iоф горэ шъуиIэу шъукъэкIуагъа?

²²–Тэ тыкъэзыгъэкIуагъэр дзэ пашхэу Корнелый ары, –кьаIуагъ а лыхэм. –Ар шъыпкъагъэ зиIэу, Тхьэм ищынагъо зыгу илхэу, джурт лъэпкыым зэкIэ лыгъэныгъэ зыфыряIэ лIэу щыт. Ащ иунэ лыкIохэм укъыраригъэщэнышъ, кьапIохэрэм ядэлунэу мэлэич лъапIэ горэм унашъо кыфишIыгъ.

²³Джашыгъум Петрэ ахэр кыригъэблагъэхэи, ыхъэкIагъэх.

ЯтIонэрэ мафэм Петрэ ахэмэ ягъусэу гъогум техьагъ. Иопние кьалэм щыщышы* заули игъусагъэх.

²⁴Ащ кыкIэлъыкIорэ мафэм Кесарие кьалэм нэсыгъэх. Корнелый иунэкъошхэри иблагъэхэри кыугъоигъэхэу, Петрэрэ игъусэхэмрэ апаплъэщтыгъэх.²⁵ Петрэ унэм зехъэм, Корнелый ащ пэгъокIи, ылъакъохэм адэжъ зыщыридзыхи, лъэгонджэмышъхьэкIэ тIысыгъэ.²⁶ Ау Петрэ Корнелый кыгъэтэдджыжи ыIуагъ:

–Кьэтэдж, сэри сыцIыф ныIэп.

²⁷ЕтIанэ Петрэ Корнелый дэгущылэзэ унэм зехъэм, цIыфыбэхэр щызэрэугъоигъэхэу ыльэгъугъ.

²⁸–Джурт горэ хымэ лъэпкыым щыщхэм е ахъханэу е яунэ ихъанэу тыхабзэкIэ зэрэмышъуштыр шъори шъошIэ, – ариIуагъ Петрэ ахэмэ. –Ау зы цIыф горэ е мыкъабзэу

10:23 ышыхэр – еплъ 9:30.

е шIоуеу сымылъытэн фаеу Тхьэм зэхысигъэшIыкIыгъ.²⁹ Арыти, мы лыкIохэм сыкъызышъогъашэм, зыми семынэгъуеу сыкъэкIуагъ. Джы сышъоупчIы, Iоф горэ шъуиIэу сыкъыжъугъэщагъа?

³⁰–МэфиплIкIэ узэкIэлэбэжымэ мы сыхьатым, щэджэгъоужым сыхьатыр щым*, сиунэ Тхьэм сыщелъэлущтыгъ, –кыложыгъ Корнелый. –ОшIэ-дэмышIэу щыгъын фыжъ лыдхэр щыгъхэу, зы лIы горэ сапашъхьэ кьиуцуи,³¹ кьыIуагъ: «Корнелый, Тхьэм уитхьэлъэлэу зэхихыгъ, уисэдакъэхэри щымыгъушпэжыгъэхэу ыгу илтых.

³²ПетрэкIэ заджэхэрэ Симон кыздацэнэу Иоппие кьалэм лыкIохэр гьакIох. Ар шьошIэ Симонэу зиунэ хылушьом Iутым ихьакIэу цыт. Ар кьэкIонышь, кьыбдэгущыIэшт». ³³Арыти, занкIэу кьыплъызгьэкIуагьэх. УкьызэрэкIуагьэр дэгьоу пшIагьэ. Джы тэ зэпстэури о кьэпIонхэу, Зиусхьаным унашьо кьыпфишIыгьэхэм тядэIунэу мыщ дэжьым Тхьэм ыпашьхьэ тит.

Петр Корнелый иунэ кьэбарышIур кьызэрэщиIотагьэр

³⁴ЕтIанэ Петрэ мырэуштэу кьыIуатэ иублагь:

—Тхьэр цыфхэм ятеплэ ымыплэу, цыф пстэури изэфэдэхэу зэрэщытыр шьыпкьэу зэгьэшIагь. ³⁵Сыд фэдэрэ лъэпкьыми щыцэу, еж ищынагьо зыгу илэу шьыпкьагьэр зыгьэцакIэрэр Тхьэм ештэ. ³⁶КьэбарышIоу Тхьэм Израил цыфхэм анигьэсыгьэр шьо шьошIэ. Мырэуштэу зыIорэ кьэбарышIур ары: Хьисэ Мэссихьэу цыф пстэури я Зиусхьан ары цыфхэр Тхьэм езыгьэшIужьырэр. ³⁷Иуан ежьым зырагьэумэхьынэу цыфхэм заригьэлум ыуж, Галилей хэкум кьыщегьэжьагьэу зэкIэ Иудей хэкум кьышыхьугьэхэр шьо шьошIэх. ³⁸Назарет щыщ Хьисэ икьэбар шьошIэ. Тхьэм еж ы Псэ ЛъапIэрэ лъэкIыныгьэшхомрэ ащ кьыфыригьэхыгьэх. Тхьэр ащ зэригьусагьэм пае, шIугьэ ышIэу, шэйтаным илэкIыныгьэкIэ ригьэзыгьэ цыф пстэури ыгьэхьужьхэу кьыкIухьащтыгь. ³⁹—А Хьисэ джуртхэм яхэгьэгуи Ерусалими Iофхэу шишIагьэхэм зэкIэ тэ тырашыхьат. Ар

10:30 сыхьатыр щым — еплэ 10:3.

пкьэум тыраIули агьэлIагь. ⁴⁰Ау яцэнэрэ мафэм Тхьэм ар лагьэхэм кьахигьэтэджыкIыжьи, цыфхэм ар аригьэлъэгьугь. ⁴¹Ау Тхьэм ар зэригьэлъэгьугьэхэр цыф пстэури арэп, Тхьэм ыпэкIэ кьыгьэнэфэгьэгьэ шыхьатхэр ары нахь. Хьисэ лагьэхэм кьызахэтэджыкIыжьым ыуж, тэ еж игьусэу дашхэу ыкIи дешьохэу щытыгьэхэр ары Тхьэм ар зэригьэлъэгьугьэхэр. ⁴²Тхьэм игушылэхэр цыфмэ ядгьэлунхэуи, псаухэми, лагьэхэми хьыкум атезышIыхьанэу Тхьэм кьыгьэнэфагьэр зэрэ Хьисэ кьэтыушыхьатынэуи, Тхьэм унашьо кьытфишIыгь. ⁴³Хэтми ХьисэкIэ шIошьхьуныгьэ зиIэм ипсэкIодхэр Хьисэ ыцIэкIэ зэрэфэгьуштхэмкIэ пегьымбар пстэури Хьисэ шыхьат фэхьух.

Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ хымэ лъэпкьэхэм ащыщхэм кьызэрафехыгьэр

⁴⁴Петрэ а гушылэхэр кьыIохэзэ, ахэр зэхэзыхыгьэ пстэури Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ кьафехыгь. ⁴⁵Петрэ игьусэхэу кьэкIогьэгьэ шIошьхьуныгьэ зиIэ лыхэу сунэт ашIыгьэхэу щытыгьэхэм Тхьэм итынэу еж ы Псэ ЛъапIэ хымэ лъэпкьэхэм ащыщхэми кьызэрафыригьэхыгьэр агьэшIэгьуагь; ⁴⁶сыда Iомэ а хымэхэм амышIэрэ бзэхэмкIэ кьэгущылэхэу, Тхьэм щытхьу фашIэу зэхахыгь.

Джашыгьум Петрэ кьыIуагь:

⁴⁷—Мы цыфхэу тэщ фэдэу Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ зыгу илэ хьугьэхэр псыкIэ тэ тьумэхьыхэмэ, зыгорэм ымыдэн ылтэкIына?

⁴⁸ЕтIанэ Хьисэ Мэссихь ыцIэкIэ ахэр аумэхьынхэу унашьо ышIыгь. ЕтIанэ мэфэ зауIэрэ ахэмэ адэжь кьэтынэу Петрэ елэIугьэх.

ЯПШЫКIУЗЭНЭРЭШЬХЬ

Петрэ Ерусалим ичылыс зэлукIэм щыщхэм хьугьэ-шIагьэр кьызэрариIотэжьыгьэр

Хымэ лъэпкьэхэм ащыщхэми Тхьэм игушылэхэр зэраштагьэхэр апостолхэмрэ Иудей хэкум ис ышыхэмрэ зэхахыгь. ²Арэуштэу Петрэ Ерусалим зыдэкIуаем, сунэт ашIыгьэхэм Петрэ ышIагьэр амыдэу ³ащ кьыраIуагь:

—О сунэт амышIыгьэхэм яунэ уихьи уадэшхагь.

⁴Джашыгьум Петрэ хьугьэ-шIагьэхэр зырызэу кьагуригьэлонэу иублагь:

⁵—Иоппие кьалэм сэ Тхьэм сыщелъэлущтыгь. Джашыгьум Тхьэм сэ сызэшхьэщифи, шэкI фыжь иным фэдэу зыгорэ уашьом кьехэу кьысфэлъэгьуагь. Ар кьопиплIымкIэ кIэшIагьэу, уашьом кьехэу, кьырагьэлэлэхыгьэм фэдэу

сапашхьэ къэсыгъ. ⁶Шэки фыжым сызеплым, лъэкъуиплэки кlorэ былымхэри, хьаклэ-къуаклэхэри, ныбэклэ цуахьорэ псэушхьэхэри, ошъогу бзыухэри слъэгъугъэх. ⁷«Петрэ, къэтэдж. ППобзи, шхэ», макъэ горэм къысилоу зэхэсхыгъ.

⁸«Хьау, Зиусхан, ар хьухэштэп, мышхыпхьи, хьэрами егъашлэми зыфуслъхьагъэп», сIуи, пэгъокI естыжыгъ.

⁹—А макъэм ятлонэрэу уашьом кьиIукIэу къыIожыгъ: «Тхьэм къабзэу ыкли шхыпхьэу зыфиIуагъэхэр, о хьэрамэу умыIо». ¹⁰Арэуштэу гъогогъуишэ хьугъэ. ЕтIанэ зэкIэ уашьом дэкIоежыгъ.

¹¹—Ардэдэм Кесарие къалэм къикIыхэу садэжъ къагъэкIогъэ нэгъыриш сз сызэрыс унэм икълэпчъэ къакIохи къыIууцагъэх. ¹²Семьнэгъуеу ахэмэ садэклонэу Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ къысиIуагъ. Мы зэшы нэгъырихыри сигъусэхэу тэ тыкIохи, а лIым иунэ тыхьагъ. ¹³А лIым къытиIотагъ мэлэиЧ горэ иунэ итэу мырэуштэу ылозэ, зэрэцилъэгъугъэр: «ПетрэкIэ заджэхэрэ Симон къыздащэнэу лIыкIохэр гъакIох. ¹⁴Оррэ уиунагорэ зэкIэ шъумыкIодэу, шъукъэзыгъэнэжышт гушыIэхэр ащ къыуи-лоштых».

¹⁵—Сэ сыкъэгъушыIэу зысэублэм, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ ахэмэ къафехыгъ, апэу тэри къызэрэтфехыгъагъэм фэдэу. ¹⁶«Иуан псыкIэ цIыфхэр ыумэхъыштыгъэх, ау Тхьэм ежъ ы Псэ ЛъапIэкIэ шъо шъуиумэхъышт», ыIуи Зиусхьаным къыIогъэгъэ гушыIэхэр* джашыгъум сыгу къэкIыжыгъэх. ¹⁷Зиусхьанэу Хьисэ МэссыхькIэ шлошъхьуныгъэ тэ тилэ зэхьум, Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ тэ къызэрэтфыригъэхыгъэм фэдэу, ахэми къафыригъэхыгъэу, сз сыхэта, Тхьэм сыпэуцужынынэу?

11:16 Зиусхьаным къыIогъэгъэ гушыIэхэр – еплъ 1:5.

¹⁸Ахэмэ мы Iофхэр зызэххэхэм, заушъэфыгъ. Тхьэм ищытхьу ашIэу къаIуагъ: —Ащыгъум хымэ лъэпкъхэри япсэкIодхэм афыкIэгъожьынхэшъ, мыкIодыжынын щыIэныгъэ яIэ хьунэу Тхьэм игъо ылъытагъ.

Антиохие къалэм чылыс зэIукIэ шыIэу зэрэхьугъэр

¹⁹Стефан мыжъокIэ еохэзэ, зауIым ыуж, ХьисэкIэ шлошъхьуныгъэ зилэхэм къыныбэ зрагъэщэчыштыгъэхэм пае, ахэр зэбгырыкIыжыгъэх. Хьисэ ехьылIэгъэ къэбарышIур джуртхэм анэмыкIэу зыми рамыIуатэу, ахэр Финикие хэкум, Кипр зыцIэ хыгъэхьунэм*, Антиохие къалэм анэсы кIуагъэх. ²⁰Ау ахэмэ ащышхэу зы купэу Кипр хыгъэхьунэм щыщ лIыхэри, Кирииние къалэм щыщ лIыхэри Антиохие къалэм* зэкIохэм, Зиусхьанэу Хьисэ ехьылIэгъэ къэбарышIур алыджхэми араIуатэщтыгъ. ²¹Зиусхьаныр ягъусагъ, цIыфыбэми шлошъхьуныгъэ яIэ хьоу, Зиусхьаным игъогу техьагъэх.

²²Мы Iофхэм якъэбар Ерусалим шыIэ чылыс зэIукIэм щышхэм анэсыгъ. Занэсым, Варнавэ Антиохием агъэкIуагъ. ²³Варнавэ Антиохием кIуи, Тхьэм ынэшIу ахэмэ къызэрацифагъэр зельэгъум гушIуагъэ, агу етыгъэу, емызэщхэу Зиусхьаным фэшъыпкъэнхэуи афигъэпытагъ. ²⁴Варнавэ цIыф дэгъоу щытыгъ. Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ шлошъхьуныгъэри инэу ыгу илгыгъэх. Арэуштэу ЗиусхьанымкIэ шлошъхьуныгъэ зилэ цIыфхэм япчъагъэ инэу хэхьагъ.

²⁵ЕтIанэ Шаул лгыхьунэу Варнавэ Тарс къалэм кIуагъэ. Ащ дэжым Шаул къызегъотым, Антиохием зыдишагъ. ²⁶Зы илъэсым икIыхьагъэкIэ чылыс зэIукIэм щышхэм ягъусэу зэрэугъоихэзэ, цIыф купышхом Тхьэм игушыIэхэр арагъашIэщтыгъэх. ХьисэкIэ шлошъхьуныгъэ зилэхэм «ЧыристанхэкIэ» апэ дэдэу зыцяджагъэхэр Антиохие ары.

²⁷А мафэхэм пегъымбар куп Ерусалим къикIыхи, Антиохие къэкIуагъэх. ²⁸Ахэмэ

11:19 хыгъэхьунэ – еплъ 4:36.

11:20 Антиохие къалэр – Рим (Рум) къэралыгъошхом щыщэу, Сирие хэкум икълэлэшхоу щытыгъ.

ащышхэу Агав зыцIэр къэтэджи, зэкIэ дунаим гъэблэшхо къызэрэщыхьуштыр Тхьэм ы Псэ ЛъапIэ ащ ыгу къырилхьыи къыригъэIуагъ. Кайсар Клаудый* итетыгъоми арэуштэу хьугъэ. ²⁹Джашыгъум ХьисэкIэ шлошъхьуныгъэ зилэхэм, хэти зэрилзэ-кIырэм фэшъуашэу, Иудей хэкум ис ашыхэм IэпыIэгъу афэхьунхэу тыраубытагъ. ³⁰Iошъхьуныгъэ зилэхэм арэуштэу ашIызэ, аугъоигъэ ахьщэр Варнавэрэ Шаулрэ

алэклалъхы, ахэми чылыс зэлуклэм инахыжъхэм* афарагъэхыгъ.

ЯПШЫКІУТІОНЭРЭШЪХЪ

Тетыгъо зилэхэм Якъубэ зэраукыгъэр ыкли Петрэ хъапсым зэрэчладзагъэр

А мафэхэм пачыхъэ Ирод* идзэллэхэм чылыс зэлуклэм щыщхэу цыф заулэ аригъэубытхи, лые аригъэхэу ыублагъ. ²Иуан ышэу Якъубэ* сэшхоклэ аригъэукыгъ. ³Ар джуртхэм агу зэрэрихырэр Ирод зельэгъум, ащ ыужклэ идзэллэхэм Петри аригъэубытыгъ. Ар зыхъугъэр Хыалыгъу Мыгъэтэдждж зыщашхырэ мэфэкл мэфэшхохэр* ары. ⁴Ирод Петрэ зарегъэубытым, хъапсым чаригъадзи, дзэм

11:28 Клаудый – Хысэ кызэхъу нэужым я 41-54 илъэсхэм къаклоцл Рим (Рум) къралыгъошхом и Кайсарэу щытыгъ. Гъэблэххоу Агав зигугъу ышлыгъэр Хысэ кызэхъу нэужым я 46-рэ илъэсым къэхъугъ.

11:30 нахыжъхэр – чылыс зэлуклэм лофэу ышлэрэр зыпшэ илъ тхьаматэхэр ары.

12:1 пачыхъэ Ирод – Ирод Агриппэ Апэрэр ары. Хысэ кызэхъу нэужым я 41-44 илъэсхэм къаклоцл Израил хэгъгум ипачыхъэу щытыгъ. Ирод Агриппэ Апэрэр Ирод Иным ыксо ыксоу щытыгъ.

12:2 Якъубэ – Зеведей ыксоу щытыгъ, Хысэ игъогу рыклорэ нэггырэ пшыккытлэми ашышыгъ.

12:3-4 Хыалыгъу Мыгъэтэдждж зыщашхырэ мэфэкл мэфэшхохэр – Пасхэ зыцлэ мэфэкл мэфэшхохэр Хыалыгъу Мыгъэтэдждж зыщашхырэ мэфэкл мэфэшхохэр зэдагъэлаплэхэзэ, Тхьэм Мысырым (Египет) кызэрэригъэкыжыгъагъэхэр джуртхэм агъэлаплэ. Пасхэ мэфэкл мэфэшхохэр Нисан зыцлэ мазэм и 14-м тефэ (япллэнэрэ мазэм иапэрэ мафэ пэгъунэгъу). Хыалыгъу Мыгъэтэдждж зыщашхырэ мэфэкл мэфэшхохэр Нисан и 15-22 мафэхэм къаклоцл агъэлаплэх. А мафэхэм тэджэпс тхьацум халъхэрэп.

щыщхэу нэггырэ плырыпллэу купипл ар аухъумэнэу алэкилъхьагъ. Етланэ Пасхэ зыцлэ мэфэкл мэфэшхохэр зыблэккыклэ, хыкумышлэм* ыпашъхэ рищэнэу Ирод ыгу хэлыгъ.

⁵Арэуштэу Петрэ хъапсым чладзагъэу щытыгъ, ау чылыс зэлуклэм щыщхэм яшпыпкъэу Тхьэм ащ фелгъэуштыгъэх.

Мэлэич горэм Петрэ хъапсым кызэрэчишыжыгъэр

⁶Пачыхъэ Ирод Петрэ хыкумышлэм ыпашъхэ зыщырищэшт мафэм ыпэрэ чэщым Петрэ Іэхъуитлэу телъэу, дзэллитлэу азыфагу дэлъэу щычыештыгъ. Ухъумаглохэри пчъэм Іутхэу хъапсыр къаухъумэщтыгъ. ⁷Ошлэ-дэмышлэу Зиусхъаным имэлэич а унэм кыщылыгъауи, нэфынэшхо унэм кыщынэфыгъ. Мэлэичыр Петрэ ыбгъуклэ етлыргуи кыгъэуштыгъ.

–Псынклэу тэдж!– ылаугъ. Петрэ Іэхъуитлэу телъхэр тезыгъэх.

⁸–Зыфап, уиуакъэхэри зыщылгъэх,– риуагъ мэлэичым Петрэ. Петрэ арэуштэу ышлыгъ. Етланэ мэлэичым риуагъ:

–Уишыгъын кыфутелъ зыщылгъэжы, сауж уитэу къакло.

⁹Арэуштэу Петрэ мэлэичым ыуж итэу хъапсым кычлэккыжыгъ. Ау мэлэичым ышлагъэхэр шыпкъэмэ, мышпыпкъэмэ Петрэ ышлэщтыгъэп, зыгорэ кыфэлыгъагъоу кышлэштыгъ. ¹⁰Апэрэ ухъумэкло купми, ятлонэрэ ухъумэкло купми къаблэкхи, къэлэ дэхьаплэм Іут гъучл къэлапчъэм дэж нэсыгъэх. Къэлапчъэр еж-ежырэу ахэмэ къафызэлукыгъ. Къэлапчъэм дэкхи, зы урамым икыхьагъэклэ зырэклэхэ ужым, ошлэ-дэмышлэу мэлэичым Петрэ кыгъани Іукыжыгъ.

¹¹Петрэ зыкызешлэжым, кыуагъ:

–Зиусхъаным имэлэич кыгъаклуи, Ирод ылэ сыкыслэкхыу, джурт цыфхэми кысэхъулэнэу зыфалорэ Іэягъэ пстэури симыгъэлгъэгузэ, сымыклэдэу сыкызэригъэнэжыгъэр джы шыпкъэу къэсшлагъ.

12:4 хыкумышлэр –зы цыф горэ хыеу е мысэу щытмэ, хабзэм иунашго тетэу зэхэзыфырэр ары.

¹²Петрэ кьехъулагъэр кызешлэжым, Иуанэу Маркклэ заджэхэрэм янэу Мерэм иунэ кыуагъэ. Цыфыбэхэр ащ дэжым кыщызэрэугъоигъэхэу, Тхьэм елгъэуштыгъэх. ¹³Петрэ къэлапчъэм зытеом, ар кызэлэуихынэу Родэ зыцлэу унэлут пшъашлэ горэ къэклаугъ. ¹⁴Петрэ ымакэ кызешлэжым, гушлуагъом хэтэу къэлапчъэр Іуимыхэу унэм илъэдэжыи, Петрэ къэлапчъэм зэрэлуыр адрэмэ

ариуагъ.

¹⁵–Къапторэр пшлэрэп,– къыраложьыгъ ахэмэ. Ау ыуагъэм пшъашгъэр теклыгъэп. Джашыгъум къауагъ:

–Ар Петрэ имэлэичын фæе.*

¹⁶Ау Петрэ къэлапчъэм зэпымыоу теостыгъэ. Къэлапчъэр йуахи, Петрэ зальэгъум, лъэшэу агъэшлэгъуагъ. ¹⁷Заушгъэфынэу Петрэ Із афиши, Зиусхъаным хъапсым къызэрэчишыжьыгъэр ахэмэ ариотэжьыгъ. ЕтІанэ къыуагъ:

–Якъуби* адрэ тшыхэми хъугъэ-шІагъэр яжъугъашІ.

Ар къызеІом, а унэм икІи, нэмыкІ чІыпІэ горэм кІуагъэ.

¹⁸Нэф къызэшгъым, дзэлІхэр гузэжьыогъушо хэфагъэхэу зэупчІыжьыгъэх:

–Петрэ сыда къехъулагъэр?

¹⁹Пачыхъэ Ирод дзэлІхэр Петрэ лъыгъэхъухи къызамыгъотым, ухъумакІохэм тэрэзэу зяупчІым ыуж, дзэлІхэм а ухъумакІохэр аригъэукІыгъэх. Пачыхъэ Ирод етІанэ Иудей хэкум икІи, Кесарие къалэм ехи, ащ дэжьым къыдэнагъ.

Пачыхъэ Ирод зэрэлагъэр

²⁰Пачыхъэ Ирод Тир къалэм дэсхэмрэ Сидон къалэм* дэсхэмрэ инэу афэгубжьыгъэу шытыгъ. А къалэхэм адэсхэр зэгурыІохи, пачыхъэм ыдэжъ къэкІуагъэх. Пачыхъэм фэлажъэрэ Іэшхъэтетэу Власт гурыІохи, пачыхъэр

12:15 Ар Петрэ имэлэичын фæе – джуртхэм яшІошгъуныгъэ тетэу, хэтрэ цІыфым мэлэич горэ ухъумакІоу иІ.

12:17 Якъубэ – Зиусхъанэу Хысэ ышхэм ащыцъу, Ерусалим шыІэ чылыс зэІукІэм итхъаматэхэм ащышыгъ. Еплъ Гал. 1:19.

12:20 Тир къалэм . . . Сидон къалэм ... – ахэр хымэ къалэхэу Галилей хэкум итемыр лъэныкъомкІэ хыІушъом Іутыгъэхэр ары.

къаригъэшІужьынэу елъэІугъэх. Сыда пІомэ пачыхъэм ихэгъэгъу гъомлапхъэхэу къыкІыхэрэр ары ахэр зэрыпсэуцтыгъэхэр.

²¹Ирод ыгъэнэфэгъэ мафэм ипачыхъэ шыгъынхэр шыгъэхэу, пачыхъэ тІысыпІэм тетІысхыи, ахэмэ апашъхъэ къышыгушыІагъ.

²²–Мыр цІыф макъэп, Тхъэм ымакъэ нахъ,– цІыфхэм аІоти джэщтыгъэх.

²³Пачыхъэ Ирод Тхъэм шытхъушхор зэрэфимышІыгъэм пае, Тхъэм имэлэич горэ ардэдэм ащ къыригъаозэ, хъамылыухэм ар ашхызэ, ыпсэ хэкІыгъ.

²⁴Ау Тхъэм игушыІэхэр нахъ цІыфыбэмэ анэхсэзэ, зыщау бгъуцтыгъ.

²⁵Варнавэрэ Шаулрэ яІоф заурым, Ерусалим къыдэкІыжьхи, МарккІэ заджэхэрэ Иуан ягъусэу зыдащи, Антиохие къалэм агъэзэжьыгъ.

ЯПШЫКІУЦЭНЭРЭШГХЪ

Антиохием шыІэ чылыс зэІукІэм шыщхэм Варнавэрэ Шаулрэ Тхъэм фэлэжьэнхэу зрагъэнэфагъэхэр

Пегъымбархэри, дин гъэсакІохэри Антиохием шыІэ чылыс зэІукІэм шыщхэм ахэтыгъэх: Варнавэ, «ШуцІэкІэ» заджэхэрэ Симон, Кириние къалэм шыщ Луций, Манаил (ар пщы Ирод* игъусэу апІугъагъ) ыкІи Шаул. ²Ахэр Тхъэм елъэІухэзэ, чэщи мафи анэкІы зэхъум, Тхъэм ы Псэ ЛъапІэ ахэмэ къариуагъ:

–Варнавэрэ Шаулрэ сэ сыкъызфяджэгъэ Іофым пае къысфыхэшъухых.

³ЕтІанэ ахэмэ чэщи мафи занэкІы ужым, Тхъэм елъэІугъэх, аІэхэри ахэмэ ашъхъэхэр атралъхъэхи*, яІоф ашІэнэу агъэкІуагъэх.

13:1 пщы Ирод – Ирод Антипэу Галилей хэкум ипщэу шытыгъэр ары. Еплъ Лука 3:1.

13:3 аІэхэр ахэмэ ашъхъэхэм атралъхъэхи – арэуцтэу зыфашІагъэр а Іофыр а літІум апшгъэ ралъхъанри, ахэмэ а Іофыр агъэцэкІэным пае, Тхъэм ынэшІу къащифэнри ары.

Апостолхэм Кипр хыгъэхъунэм Тхъэм игушыІэхэр зэрэщагъэІуцтыгъэхэр

⁴Варнавэрэ Шаулрэ Тхъэм ы Псэ ЛъапІэ ыгъэкІуагъэхэу, Селевкие къалэм* нэсыгъэх. Ащ дэжьым къухъэкІэ щежъэх, Кипр хыгъэхъунэм кІуагъэх. ⁵Саламин

кьалэм дэжь зынэсхэм, джуртхэм ясинэгогухэм Тхьэм игушылэхэр шагьэлүштыгьэх. Иуан ахэмэ Иэпылэгьу афэхьунэу ягьусагь.

⁶Хыгьэхьунэм икльхьагьэкь Паф кьалэм* нэс кьызэкьохэм, ушхьухьаныгьэ Иофым пыль джурт пегьымбар нэпцл горэм Iукагьэх. А лым Вар хьисэ ыцлагь. ⁷Ар хыгьэхьунэм илэшхьэтетэу* Сергей Паул игьусагь. Сергей Паул цыф губзыгьэу шытыгь. Ар Тхьэм игушылэхэм ядэлунэу фьэгьэти, Варнавэрэ Шаулрэ кьаригьэ-шагьэх. ⁸Ау ушхьухьаныгьэ Иофым пыльэу Елимэ (Елимэ кьикьырэр «Ушхьухьаныгьэ Иофым Пыльыр» ары) Иэшхьэтетыр шлошхьуныгьэм игьогу тыримыгьэхьаным ыужитыгьэти, Варнавэрэ Шаулрэ апэуцужьыштыгь. ⁹Ау Шаулэу Паулкьи заджэхэрэм* ыгу Тхьэм ы Псэ Льяплэ инэу иль хьуи, ынэхэр Елымэ тыригьэдыкьэхьи кьылуагь:

¹⁰—О шьйтаным урикьэу, о зэкьэ шьыпкьагьэм урипый. Тхьагьэпцыгьэ пстэури бзэджэгьэ пстэури угу инэу илхьы. Тхьэм игьогу занкьэхэр кьуанчэ пшынхьэу упы-льыным ыуж уикьыжыштыба? ¹¹Джы Зиусхьаным ылэ кьыптелъ. Заулэрэ тыгьэм инэфынэ умыльэгьоу, нэшьюу ухьушт.

Ардэдэм пшагьори шлункьыри Елымэ кьыфехыгьэх. Етланэ кьыкьлүхьэзэ, кьезышкьын цыф горэм лыхьуштыгь. ¹²Иэшхьэтетым хьугьэ-шагьэр

13:4 Селевкие кьалэр – Антиохию километрэ 20-кьэ пэчыжьэу шытыгь. А кьалэм кьухьэуцуплэ илэу, хьылушом Iутыгь.

13:5 синэгогу – еплэ 6:9.

13:6 Паф кьалэр – Кипр хыгьэхьунэм итыгьэ кьохьэплэ хьылушэ Iутэу, икьэлэшхоу шытыгь.

Хыгьэхьунэ – чьыгу гьушьэу псы гузэгум итыр ары.

13:7 Иэшхьэтет – Кипр хыгьэхьунэр зылэ ильэу, Рим (Рум) кьэралыгьошхом фэлажэрэ тхьаматэр ары.

13:9 Шаулэу Паулкьи заджэхэрэр – апостол Паулым ыцлэ джуртыбзэкьэ Шаул мэхьу, римыбзэкьэ Паул мэхьу.

зельэгьум, шлошхьуныгьэ илэ хьугьэ. Варнавэрэ Паулрэ Иофхэу Зиусхьаным ехьылагьэу кьырагьашлэхэрэр ыгьэшлагьоштыгьэх.

Паулрэ Варнавэрэ Писидие хэкум шыщ Антиохие кьалэм зэрэкьуагьэхэр

¹³Етланэ Паулрэ игьусэхэмрэ Паф кьалэм кьухьэкьэ щежьэхьи, Памфилие хэкум шыщ Пергие кьалэм кьуагьэх. Ащ дэжьым Иуан ахэр кьыгьанэхьи, Ерусалим ыгьээзжыгь. ¹⁴Адрэ нэбгыритлур Пергие кьалэм блэкьхи, Писидие хэкум шыщ Антиохие кьалэм нэсыгьэх. Шэмбэт мафэм* синэгогум члахьэхьи тьысыгьэх.

¹⁵Тэурат хабзэм* итхэмрэ пегьымбархэм атхыгьэ тхыльхэм* арытхэмрэ ащышхэу зыгорэхэм зяджэхэ ужым, синэгогу пашэхэм зыгорэ агьакьуи арырагьэлүагь:

—Тэ тшыхэр, мы цыфхэр зэрыжьугьэгьушхон гушылэхэр шьуйлэхэмэ, кьашьулох.

¹⁶Паул кьэтэджи, Иэ афишлэ кьылуагь:

—Шьо Израил цыфхэри, Тхьэм ищынагьо зыгу ильхэри, шьукьэдалу. ¹⁷Израил лэпкьым и Тхьэ тэ тятэжьхэр кьыхихыгьэх. Тэ тлэпкь Мысыр хэгьэгум зесым, лэпкьышхоу ышлэ, лэпкьыныгьэшхокьэ ащ дэжьым кьырищыжыгьэх. ¹⁸Етланэ ильэс тлоклитло шьоф нэклым щигьашхэщтыгьэх. ¹⁹Ханаан хэгьэгум щыпсээрэ лэпкьиблир ыгьэкьодхьи, ахэмэ яхэгьэгу Израил лэпкьым илахьэ хьунэу кьыфигьэнэжыгь. ²⁰Ар зэкьэ ильэс шьипллырэ шьэныкьорэм ыклоцым фэдиз хьугьэ.

—Ащ ыужым, хьыкумышлэхэр* Тхьэм ахэмэ аритыгьэх, пегьымбар Самуел имафэхэм нэсыфэ. ²¹Етланэ пачьыхьэ афигьэнэфэнэу Израил цыфхэр Самуел

13:14 шэмбэт мафэр – джуртхэм ямэфэ льяплэ ары. А мафэм хэти Иоф ышлэн фитэп.

13:15 Тэурат хабзэр – пегьымбар Мусэ тхылытфэу ытхыгьэхэр ары. Тэурат хабзэр джуртхэм ятхыль льяплэхэм ащышхэу апэрэ лэхьэу мэхьу.

13:15 пегьымбархэм атхыгьэ тхыльхэр – джуртхэм ятхыль льяплэхэм ащышхэу ятлонэрэ лэхьэу мэхьу.

13:20 хьыкумышлэхэр – еплэ 12:4.

елэлугьэх. Вениамин иунэгьо лэпкь шыщэу, Кис ыкьо Шаул пачьыхьэ афэхьунэу Тхьэм аритыгь. Етланэ ильэс тлоклитлурэ ар пачьыхьэу шытыгь. ²²Тхьэм ар тыригьэкьыжи, Даутэ пачьыхьэу тыригьэхьагь. Тхьэм Даутэ мырэуштэу шыхьат фэхьугь:* «Иессе ыкьоу Даутэ сыгу зэлүрэ цыфэу кьээзгьотыгь. Сэ сызыфаехэр зэкьэ ащ ыгьэцэкьэштыхь». ²³Мы лым кьытехьукьыгьэ цыфхэм ащышхэу, Израил цыфхэр мыкьодхэу кьэзыгьэнэжыырэр Хьисэ ары, Тхьэм кьафигьэкьуагь, ятэжьхэр кьызэригьэгьугьэгьагьэхэм фэдэу. ²⁴Хьисэ кьэкьоным ыпэкьэ Иуан,

«Шьуипсэклөдхэм шьуафыклэгъожь, зысэжьугъэумэхъ», ылоу, Израил цыфхэм зэкIэ аригъэIугъ. ²⁵Иуан илоф ыухызэ кыIуагъ:* «Сэ хэтэу сышъушлөшIыра? Шьо шьуэпаплъэрэр сэрэп. Шьо шьуэпаплъэрэр саужкIэ къэкIөшт, ащ ицокъэлъэпсхэр фэстIэтэныхэуи сифэшъуашэп».

²⁶(Паул джыри ипсалъэ кыпидзэжыгъ:*) –Сэ сыхэху Ибрахым кытехьукIыгъэ цыфхэри, шьо кышъухэтху нэмыкI цыфхэу Тхьэм ищынагъо зыгу илхэри, Тхьэм цыфхэр мыкIөдху кызыригъэнэжьхэрэм икъэбар кызнэсыгъэхэр тэры. ²⁷Ерусалим дэхэмрэ ахэмэ ятхьаматэхэмрэ цыфхэр мыкIөдху къэзыгъэнэжьырэр зэрэ Хысэр къашIэжыгъэп. УкI ежым кытральхьагъ, ау арэуштэу пегъымбархэм ягушыIэху шэмбэт мафэ къэси синэгогухэм шызаджэхэрэр къагъэшъыпкъэжыгъэх. ²⁸УкI Хысэ зыкIытральхьашт Iоф амыгъотыгъэ пэтми, Iэшъхьэтетэу Пилат* ар ыукIынэу елъэIуштыгъэх. ²⁹Хысэ ехыллагъэу Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арытхэр зэкIэ ахэмэ загъэцакIэ ужым, Хысэ игъусэхэм ежъ ихьадэ къащым къыпахьжы, къэунэм чIалъхьажыгъ. ³⁰Ау Тхьэм ар лагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъ. ³¹ЕтIанэ Хысэ ежъ игъусэхэу Галилей хэкум къыкIыгъэху, Ерусалим къэкIогъагъэхэм мафэ пчъагъэхэм акIоцI заригъэлъэгъуштыгъ. Джы ахэр ары тэ тлъэпкъ ыпашъхьэ Хысэ шыхьат цыфэхьухэрэр.

13:22 Тхьэм Даутэ . . . шыхьат фэхъугъ – еплъ Сэбур (Псалтыр) 89:20 (урыс библиемкIэ 88:21);

Пегъымбар Самуел икъэбар зэрыт апэрэ тхылым (1-я Царств) 13:14.

13:25 Иуан . . . кыIуагъ – еплъ Лука 3:16.

13:28 Пилат – еплъ 3:13.

³²–Джы мы къэбарышIур тэ кышъотэIо: Тхьэм Хысэ лагъэхэм кызырахигъэтэджыкIыжыгъэмкIэ тэ тятэжъхэр кызыригъэгугъэгъэ Iофхэр кыгъэхьухэзэ, тэ ахэмэ атехьукIыгъэ цыфхэм кытфигъэшъыпкъэжыгъ.

³³Сэбурым итэу ятIонэрэ орэдым* Тхьэм Хысэ кызырэшчыриIорэм фэдэу:

«Оры Скьор, непэ ты сыпфэхъугъ».

³⁴Тхьэм Хысэ лагъэхэм кызырахигъэтэджыкIыжыгъэр егъашIэми мылIэжыным пае, мы гушыIэхэмкIэ Тхьэм кыIуагъ:*

«СынэшIу шыфэныгъэ лъапIэр шъыпкъэмкIэ шьо кышъулыгъызгъэсышт, Даутэ зэрэзгъэгугъэгъагъэм фэдэу».

³⁵Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм ащыщэу нэмыкI чIыпIэм ыдэжъ зэритым фэдэу,*

«О уиIорышIэ ихьадэ бгъэшъуштэп».

³⁶–Сыда пIомэ Тхьэм игухэлъ тетэу Даутэ имафэхэм Тхьэм фэлажъэщтыгъ, етIанэ дунаим ехыжыгъ. Ятэжъхэм адэжъ къэунэм чIалъхьажы, ихьади шъугъэ.

³⁷Ау Тхьэм лагъэхэм къахигъэтэджыкIыжыгъэр джыри зэ лIэжыгъэп, ихьади шъужыгъэп. ³⁸Арышъ, сэ сыхэхэр, мыр зэжъугъашIэ, шьо шьуипсэклөдхэр Хысэ кызырэшъуфигъэгъухэрэм икъэбар кышъотэгъэIу. ³⁹Хысэ ежымкIэ хэти шлөшъхъуныгъэ зиIэм ипсэклөд пстэури тырехых, ау пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ псэклөдхэр кышъугутирихын ылъэкIырэп. ⁴⁰Шьуэфэсакъыжъ, пегъымбархэм мы гушыIэху къаIуагъэхэр* кышъорэмыхъулэх:

⁴¹«ШьукъэдаIу, шьо Тхьэм кыIуагъэхэм нэмыплъ языххэрэр,

жъугъэшIагъуи шьукIөд;

сыда пIомэ шьо шьуимафэхэм Iофышхо горэ згъэцэкIэшт.

13:33 Сэбурым итэу ятIонэрэ орэдыр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 2:7.

13:34 Тхьэм кыIуагъ – еплъ Пегъымбар Ешай тхыльэу ытхыгъэм 55:3.

13:35 нэмыкI чIыпIэм ыдэжъ зэритым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 16:10 (урыс библиемкIэ 15:10).

13:40-41 пегъымбархэм мы гушыIэху къаIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Аввакум тхыльэу ытхыгъэм 1:5.

А Iофышхом икъэбар зыгорэм кышъуиIуагъэми, шьо шьушлөшъ хъуштгъэп».

⁴²Паулрэ Варнавэрэ синэгогум кычIэкIыжъхэзэ, къыкIэлъыкIорэ шэмбэт мафэм а Iофхэм атегушыIэжыныху цыфхэр къалъэIугъэх. ⁴³ЗэIукIэр зызэбгырэкIыжым, джуртхэм ащыщху бэхэри, хымэхэу джурт хъугъэхэм ащыщху бэхэри Паулрэ Варнавэрэ ягъусэхэу кIөштыгъэх. ИтIур ахэмэ адэгущыIэхэи, Тхьэм ынэшIу кызырашифэщтым ыуж ит зэпытынху афагъэпытагъ.

⁴⁴КъыкIэлъыкIорэ шэмбэт мафэм Тхьэм игушыIэхэм ядэлунхэм пае, къалэм дэс цыф пстэури къэнэгъэ шIагъо щымыIэу зэрэугъоигъэх. ⁴⁵Ау джуртхэм цыф купышхохэр зальэгъухэм, шъугъоныр агу кыхьы, ехьонхэзэ, Паул кыIуагъэхэм

апэуцужыштыгээх.

⁴⁶Джашыгъум Паулрэ Варнавэрэ гушхоныгэкIэ кыауагъ:

–Тхэм игушыIэхэр ыпэ рапшIэу шьо кышъотIонхэ фэягъ. Ау шьо Тхэм игушыIэхэр щыжъугъэзыехэу, арэуштэу мыкIодыжкын шыIэныгъэ шъуиIэ хъунэу зыфэжъугъэшъуашэрэп. Арышъ, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм тэ зафэтэгъазэ; ⁴⁷сыда Iомэ Тхэм мырэуштэу унашъо кытфишIыгъ:*

«Хымэ лъэпкъхэм нэфынэ уафэхъунэу узгъэуцугъ, дунаим ыкыуапэхэм анэсыфэ, цIыфхэр мыкIодхэу Тхэм кыуигъэгъэнэжъынхэм пае».

⁴⁸Хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм ар зызэхакым, гушIохи, Зиусхъаным игушыIэхэм щытхъу афашIыгъ. МыкIодыжкын шыIэныгъэ яIэ хъунэу Тхэм ыгъэнэфэгъэ цIыф пстэуми шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

⁴⁹Зиусхъаным игушыIэхэр а хэкум тыдэкIи цIыфхэм анэсхэу хъугъэ. ⁵⁰Ау джуртхэм лъыгъэныгъэ зиIэ бзылъфыгъэхэу Тхэр зыгъэлъапIэхэрэмрэ кьалэм итхъаматэхэмрэ кызэкIагъэплыхъагъэх. ЕтIанэ цIыфхэр Паулрэ Варнавэрэ атебэнэнхэу зэкIагъэблагъэх, яхэкуми кыарафыгъэх. ⁵¹Паулрэ Варнавэрэ алъакъохэм акIэрылъ сапэр цIыфхэм апашъхэ шыкIэрагъэтэкъужь, Иконие кьалэм кIуагъэх. ⁵²Ау ХысэкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэм агухэм гушIуагъорэ Тхэм ы Псэ ЛъапIэрэ инэу арылъ хъугъэх.

13:47 Тхэм унашъо кытфишIыгъ – еплъ Пегъымбар Ешай тхыльэу ытхыгъэм 49:6.

ЯПШЫКИУПЛЭНЭРЭШЪХЪ

Паулрэ Варнавэрэ Иконие кьалэм Тхэм игушыIэхэр зэрэцагъэлущтыгъэхэр

Иконие кьалэм Паулрэ Варнавэрэ зынэсхэм, яхабзэ тетэу, джуртхэм ясинэгогу чIэхъагъэх. Джуртхэмрэ алыджхэмрэ* ащыщхэу бэмэ шIошъхъуныгъэ яIэ агъэхузэ, адэгущыIагъэх. ²Ау шIошъхъуныгъэ зиIэ хъунхэу зымыдэрэ джуртхэм хымэ лъэпкъхэм ащыщхэр зэкIагъэплыхъахи, шыхэмэ кыафагъэгубжыгъэх. ³Паулрэ Варнавэрэ Зиусхъаным икыэбар гушхоныгэкIэ цIыфхэм аралозэ, а кьалэм бэрэ щыIагъэх. Зиусхъаными ынэшIу щыфэныгъэм ехыIлэгъэ кыэбарышIур* ыгъэшъыпкыэжъызэ, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр кыагъэлъэгъонхэуи Iофышхо гъэшIэгъонхэр ашIэнхэуи Паулрэ Варнавэрэ лъэкIыныгъэ аритыгъ. ⁴Ау кьалэм ицIыфхэр лIэныкыуитIоу зэрэгъэхъугъэх. Зы купыр джуртхэм агохъагъэх, адрэ купри апостолхэм агохъагъэх. ⁵ЕтIанэ хымэ лъэпкъхэм ащыщхэри, джуртхэри, ахэмэ ятхъаматэхэри ягъусэхэу зэгурыIохи, Паулрэ Варнавэрэ лые кыарахынэуи мыжъохэмкIэ кыаохэзэ, кыаукIынхэуи гухэль ашIыгъ. ⁶Паулрэ Варнавэрэ ахэмэ ягухэль кызашIэм, Ликаоние хэкум щыщ кьалэхэу Листрэрэ Дервиерэ ахэмэ яIэгъо-благъо хэкумрэ кIатхъужыгъ. ⁷А чIыпIэхэми кыэбарышIур цагъэлугъ.

Паулрэ Варнавэрэ Листрэ кьалэм Тхэм игушыIэхэр зэрэцагъэлущтыгъэхэр

⁸Листрэ кьалэм лIы сэкъат горэ дэсыгъ. Къызыхъугъэм щегъэжъагъэу ылъакъохэм атеуцон ымылъэкIэу, егъашIэми земыкIошъоу ащ дэжъым шысыгъ.

⁹Паул кыэгущыIэ зэхъум, а лIыр едэлущтыгъ. Паул а лIым зеплтым, хъужьынэу ащ шIошъхъуныгъэ иIэу зельэгъум, ¹⁰мэкъэшхокIэ кыIуагъ:

14:1 алыджхэр – грекхэр ары.

14:3 кыэбарышIур – еплъ 8:4.

–Зиусхъанэу Хысэ Мэссихъ ыцIэкIэ кыюсэлIо: Къэтэджи, плъакъохэм кыатеуцу. А лIыр кыизщылгъэти, кыкIухъэу ыублагъ.

¹¹Паул ышIагъэр цIыф купышхохэм зальэгъум, мэкъэшхокIэ Ликаоние хэкум ыбзэкIэ* кыIуагъ:

–Тхэхэр цIыф плышъоу кытфехыгъэх.

¹²Варнавэ ЗевскIэ* еджагъэх, кыэгущыIэрэр Паул арыти, ащ ЕрмыйкIэ* еджагъэх. ¹³Зевс иунэшхоу кьалэм тIэкIу дэдзыгъэу щытым идин пащэм цIыфхэм цухэр кыэлапчъэм кыаригъащэхи, танджэхэри кыаригъэхъыхи, ежъыми цIыф купышхоми Варнавэрэ Паулрэ кыурмэн афашIынэу фэягъэх.

¹⁴Ау апостолхэу Варнавэрэ Паулрэ ар зызэхакым, афамыдэу ящыгынхэр зэлатхыжьхы, цыф купышхом ахэлъадэхи, куохэу кьауагь:

¹⁵—Шьо лы купыр, сыда мы шьушлэхэрэр? Шьо тышбуфэдэу тэри тыцыф. Мы тхьэ нэпцлэхэу зишлуагьэ кьэмыклочтхэм шьуаклыб афэжьугьэзэжьэу Тхьэ шьыпкэу псаоу шытым зыфэжьугьэзэжьыным пае, кьэбарышлур кьышбуфэтэгьэу. Тхьэр ары уашьори, чыри, хыри, ахэмэ ащыпсэурэ пстэури кьэзыгьэхьугьэр. ¹⁶Блэклыгьэ лъэхъанэхэм лъэпкь пстэури зэрэфаехэу ежь ягьогу рыклонхэу фит ышлыгьагьэх. ¹⁷Ау шытми, Тхьэм шыхьат имылу зыкыгьэнагьэп: Уашьом кьиклэу ошх кьышбуфыригьэщхызэ, игьом гьажьор кьышбуфигьэклызэ, шхын шьуфимыгьэныкьозэ, шьуигьэгушлэзэ шлугьэ кьышбуфишлагь.

¹⁸Паулрэ Варнавэрэ арэуштэу алозэ, кьурмэн зыфарамыгьэшлэу, цыф купышхор ерагьэу зэтыралэжьагьэх.

¹⁹Ащ нэужым Антиохие кьалэмрэ, Иконие кьалэмрэ кьарыклэхэу джурт куп кьэклауагь. Апостолхэм гушхоньгьэклэ Тхьэм игушылэхэр агьэлухэзэ, а джуртхэм цыфхэр апостолхэм агуагьэклыгьэх, мырэуштэу алозэ: «Мы лыхэм шьыпкьэр кьалорэп, пцлы кьаусы нахь».

14:11 Ликаоние хэкум ыбзэклэ – Паулрэ Варнавэрэ Ликаоние хэкум ыбзэ кьагурылон альэклыгьэп. Рим (Рум) кьэралыгьошхом тыдэклэ зэрышыгушылэрэ бээр алыджэбээр (грекыбээр) арыгьэ.

14:12 Зевс – алыджхэм ятхьэу зыфалохэрэм ащыщэу анахь иныр арыгьэ.

14:12 Ермий – алыджхэм ятхьэу зыфалохэрэм ащыщэу адрэ тхьэу зыфалохэрэм ялофтабгэ арыгьэ.

Етланэ а джуртхэм цыф купышхор зэклагьэплыхьэхы, Паул мыжьоклэ кьеохэзэ, кьауклынуу пылгыгьэх, лагьэуи алозэ, кьалэм далъэшьугь. ²⁰Ау етланэ Паул игьусэхэм кьауцухы, Паул кьэтэджи, кьалэм дэхьажьыгь. Ятлонэрэ мафэм Варнавэ игьусэу Паул Дервие кьалэм кьлауагьэ.

Паулрэ Варнавэрэ Сирие хэкум шыщ Антиохие кьалэм зэрагьэзэжьыгьэр

²¹Паулрэ Варнавэрэ Дервие кьалэми кьэбарышлур шагьэлүзэ, цыфыбэхэр Хысэ игьогу зытырагьахьэхэ ужым, кьалэхэу Листрэ, Иконие, Антиохие агьэзэжьыгь. ²²А кьалэхэм Хысэклэ шлошхьунгьэ зиш хьугьэхэр шагьэгушхохи, шлошхьуныгьэм игьогу темьклынхэу афагьэпыгьтэзэ арауагь:

—Тхьэм и Тетыгьошхо* ылэчлэгь кьин тшэчызэ тычлэхъан фае.

²³Паулрэ Варнавэрэ тэдрэ чылыс зэлуклэм нахьыжьхэр* фагьэнафэхы, Тхьэм елъялүхэзэ, чэци мафи анэклэу, ахэмэ Зиусхьанэу шлошхьуныгьэ зыфырлэ хьугьэм ыналэ кьатыригьэтынэу фагьэзагьэх. ²⁴Ащ нэужым Писидие хэкум клоцырыкыхы, Памфилие хэкум нэсыгьэх. ²⁵Пергие кьалэм Зиусхьаным игушылэхэр кьызышагьэлүхэ ужым, Атталиэ кьалэм ехыгьэх.

²⁶А кьалэм кьыдэкыхы, кьухьэклэ Антиохие кьалэм кьлауагьэх. Антиохиер ары чылыс зэлуклэм шыщхэм Паулрэ Варнавэрэ джы агьэцэклэгьэ Иофым пае, Тхьэм ынэшлу кьашиффэнэу зыщыфагьэзагьэр. ²⁷Паулрэ Варнавэрэ Антиохием зынэххэм, чылыс зэлуклэм шыщхэр аугьоихы, Тхьэм ахэмэ аригьэгьэцэклэгьэ Иоф пстэури кьалотэжьыгьэх, хымэ лъэпкьхэм ащыщхэми шлошхьуныгьэ ялэ хьунэу Тхьэм пчьэр зэрафылуихыгьэри кьалотэжьыгь. ²⁸Етланэ Хысэклэ шлошхьуныгьэ зишэхэм адэжь бэрэ шылэнхэу кьэнагьэх.

14:22 Тхьэм и Тетыгьошхо – еплъ 1:3. 14:23 нахьыжьхэр – еплъ 11:30.

ЯПШЫКЛУТФЭНЭРЭШЬХЬ

Апостолхэмрэ* нахьыжьхэмрэ* Ерусалим зэлуклэ зэрэщашлыгьэр

Зы лы горэхэр Иудей хэкум кьикыхы, Антиохием кьаклохи, ашыхэмэ арагьашлэу аублагь, мырэуштэу алозэ:

—Пегьымбар Мусэ и Тэурат хабзэ сунэт шьуашлын фаеу зэритым пае, сунэт шьуамышлымэ, шьумыкьлэдэу Тхьэм шьукыгьээнэжьыщтэп.

²Паулрэ Варнавэрэ ахэмэ агурымылохэу, лъэшэу янэжьокьугьэх. Арыти, Паулрэ Варнавэрэ цыф заулэ ягьусэхэу, мы Иофым ехьылагьэу Ерусалим дэс апостолхэмрэ нахьыжьхэмрэ адэжь агьэклонхэу ашыхэм тыраубытагь. ³Арэуштэу чылыс зэлуклэм

щыщхэр Паулрэ Варнавэрэ адэклуатэхээ, гьогум тырагъэхьагъэх. Паулрэ Варнавэрэ хэкухэу Финикиерэ Самариерэ клоцырыкыгъэх. Клоцырыкыхэ зэхум, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэр Тхьэм игьогу зэрэтехьагъэхэм икьэбар афалотэжызы, ашы пстэури инэу агъэгущуагъэх. ⁴Ерусалим зынэсхэм, чылыс зэлукэм щыщхэми, апостолхэми, нахьыжъхэми ахэр рагъэблэгъагъэх. Тхьэм ахэмэ ашлэнхэу аригъэлъэкыгъэ Иоф пстэури арафотэжыгъэх.

⁵Ау шлошъхуныгъэ зиӀэ лӀы горэхэу диным рыклорэ цыф купэу фарисей* куплэ заджэхэрэм ащыщхэр къэтэджди кьауагъ:

–Хымэ лъэпкъхэм ащыщхэри сунэт шьушӀынхэ фает, пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэри яжъугъэгъэцкӀэнхэ фает.

⁶А Иофым тегушыӀэнхэу апостолхэри нахьыжъхэри зэрэугъоигъэх. ⁷Бэрэ зызэнэкъокъухэ ужым, Петрэ къэтэджи, адрэхэм ариуагъ:

–Сшыхэр, шьори шьошӀэба, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм ЗиусхьанымкӀэ шлошъхуныгъэ яӀэ хуным пает, кьэбарышӀур язгъэлунэу блэкыгъэ мафэхэм Тхьэм шьо сэ сыкызэрэшъухихыгъэр? ⁸Тхьэу цыфхэм агухэм арылбыр зышӀэрэм ежъ ы 15:1 апостол – еплъ 1:2.

15:1 нахьыжъхэр – еплъ 11:30.

15:5 фарисейхэр – еплъ 5:34.

Псэ ЛъапӀэ тэ кызэрэтфыригъэгъэхыгъэм фэдэу, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэми кьафыригъэхызы, ахэр зэридэхэрэр кыгъэлъэгъуагъ. ⁹Тэррэ ахэмрэ тазыфагу Тхьэм зэхэдз зи ышӀыгъеп, сыда пӀомэ ахэми агухэр шлошъхуныгъэмкӀэ ыгъэкъэбзэжыгъэх. ¹⁰Тэри тятэжъхэми тфэмыхыгъэ кьиныр ХьисэкӀэ шлошъхуныгъэ зиӀэхэм атешъульхьээ, сыда Тхьэр жъугъэунэфынэу ыуж шъузыкӀитыр? ¹¹Ау ти Зиусхьанэу Хьисэ Мэссихь ынэшӀу щыфэныгъэм игьогукӀэ тэ тымыкӀодэу, Тхьэм тыкызэригъэнэжыкырэ ршӀлошъ мэхъу, ынэшӀу щыфэныгъэ игьогукӀэ хымэ лъэпкъхэм ащыщхэри мыкӀодхэу, Тхьэм кызэригъэнэжыкыхэрэм фэдэу.

¹²ЗэлукӀэгъэ цыф пстэуми заушъэфи, хымэ лъэпкъхэм адэжъ Тхьэм Варнавэрэ Паулрэ нэшэнэ гъэшӀэгъонышхохэу кышчаригъэгъэлъэгъуагъэхэри, Иофышхо гъэшӀэгъонхэу шаригъэшӀагъэхэри кызалотэжъхэм, ядӀугъэх. ¹³ЕтӀанэ гушыӀэныр зауным, Якъубэ* къэгущыӀэу ыублагъ:

–Сшыхэр, кьаслорэм шъукъедӀу. ¹⁴Тхьэр лъэпкъэу ежъ ыцӀэкӀэ зэреджэщтыр кыхихыным пает, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэм яплъынэу апэу зэрэхъугъэр Симон зэхэтигъэшӀыкыгъ. ¹⁵Пегъымбархэм ягушыӀэхэр Петрэ кыӀуагъэхэм атефэх. Тхьэм игушыӀэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,*

¹⁶«ЕтӀанэ кьэзгъэзэжынышъ,
пачыхьэ Даутэ иунэу зэхэфагъэр
зэтэгъэуцожьышт», Зиусхьаным еӀо.

«Зэхэкьутагъэхэри сшӀыжынынхэшъ,

а унэр зэтэгъэуцожьышт,

¹⁷дунаим ицӀыфхэу кьэнагъэхэмрэ

сэ сицӀыфхэу хъунхэу сызэдждгъэ хымэ лъэпкъ

пстэумрэ Зиусхьаным лыхъунхэм пает.

¹⁸Мырзуштэу зыӀуагъэр Зиусхьанэу мы Иофхэр бэшӀагъэу цыфмэ
языгъэшӀагъэр ары».

¹⁹Якъубэ етӀанэ кыпигъэхъожыгъ:

15:13 Якъубэ – еплъ 12:17.

15:15-18 Тхьэм игушыӀэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Амос тхыӀэу ытхыгъэм 9:11-12; Пегъымбар Ешай тхыӀэу ытхыгъэм 45:21.

–Арышъ, сэ сызэрэгугъэрэмкӀэ, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэу, Тхьэм игьогу техьэхэрэм кьин атетлхьэ хъуштӀэп. ²⁰Ау цыфхэм тхьэ нэпцӀхэм афашыгъэ кьур-мэныпхьэм ыл, зинэ шӀэным, атхьалэгъэ псэушъхьэхэм* ал, лъым* зышадзыенэуи, ежъхэм кьарамышӀэнэу зыфэмыер нэмыкӀ цыфхэм арамышӀэнэуи тэ афэттхын фает; ²¹сыда пӀомэ пэсэрэ зэманхэм кьашегъэжъагъэу пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэр кьэлэ пстэуми щызыгъэлӀухэрэри шэмбэт мафэ кьэси ащ итхэм зышаджджэхэрэ синэгогухэри цыӀэх.

Апостолхэмрэ нахьыжъхэмрэ хымэ лъэпкъхэм

ащыщхэу шлошхуныгыэ зилэ хьугьэхэм тхыльэу афатхыгьэр

²²Арэуштэу чылыс зэлүклэр зэрэщытэу ягьусэу апостолхэмрэ нахьыжхэмрэ тыраубытагь ежхэм яцыфхэм ащыщхэу лы зауэ хахынхэу, Паулрэ Варнавэрэ Антиохие адагьэклонхэм пае. Ашыхэм ятхаматэхэм ащыщхэу Иудэу Варсавэклэ заджэхэрэмрэ Силэрэ хахыгьэх. ²³Мырэуштэу тхыль атхи аратыгь:

«Тэ тышъушыхэу апостолхэри, нахьыжхэри, шьо хымэ лъэпкхэм ащыщ шыхэу Антиохие кьалэм дэхэми, Сирие хэкуми Киликие хэкуми арысхэми, шуфэс кьышъотэхыжыы.

²⁴Цыф зауэ тэ кьытхэкьыхи, «Сунэт шъуашын фэе, Мусэ и Тэурат хабзэ итхэми шъуадэлун фэе», алозэ, ягушылэхэмклэ шъузэлагьэхьагьэуи шъуагьэгумэкьыгьэуи тэ зэхэтхыгь, ау тэ ахэр кьэдгьэклугагьэхэп. ²⁵Арышъ, тэ тызэлүклагь. Лы зауэ тэ кьыхэтхынышъ, тэ шу тлъэгьурэ Варнавэрэ Паулрэ ягьусэхэу кьышъуфэдгьэклонхэу тызэгурьуагь. ²⁶Итлур Зиусхьанэу Хьисэ Мэссихь ыцлэ фэлажьэхзэ, апсэ еблэжыгьэхэп. ²⁷Арэуштэу Иудэрэ Силэрэ кьышъуфэтэгьаглох. Ахэми тэ ттхыгьэр ажэклэ кьыжъугурагьэлост. ²⁸Мы унашъохэу шъузэдэлун фэехэм анэмыклэу, зи

15:20 атхьалэгьэ псэушхьэхэр – джурт хабзэм иунашъо тетэу, псэушхьэхэр шуабзы зыхьуклэ, лъыр зэклэ клагьэчын фэе.

15:20 лъы – джурт хабзэм иунашъо тетэу, лъы зыхэлъ шхын пшыхы мыхьунэу щыт.

кьышъутетымыльхьанэу Тхьэм ы Псэ ЛъапИи тэри игьоу тлъытагьэ:

²⁹Цыфхэм тхьэ нэпцлхэм афашыгьэ кьурмэныпхьэм ыл, лъым, атхьалэгьэ псэушхьэхэм ал, зинэ шлэным защыжъудзый. Шьо кьышъуашлэнэу шъузыфэмыери нэмыклэ цыфхэм яшъумышл. А Юфхэм защыжъудзыемэ, дэгьур шьошлэ. Шьотхьэжъ».

³⁰Арэуштэу а лыхэр гьогум тырагьэхьагьэх. Ахэр Антиохие зынэхсэм, чылыс зэлүклэм щыщхэр аугьонихи, тхыльыр аратыгь. ³¹Ахэр тхыльым зеджэхэм, кьэбарэу ащ итым ыгьэгушхохэзэ ыгьэгушуагьэх. ³²Иудэрэ Силэрэ, ежхэр пегьымбархэу щытхэу, гушылабэклэ ашыхэм агухэр агьэпытэхэзэ, агьэгушхуагьэх. ³³Ахэр зы тлэклурэ ащ дэжым зыдэхсэ ужым, кьэзыгьэклугагьэхэм адэжэ агьэзэжынынэу ашыхэм гьогум мафэклэ гьогум кьытырагьэхьажыгьэх. ³⁴Ау Силэ Антиохие кьыдэнэнэу тыриубытагь, Иудэми Ерусалим ыгьэзэжыгь. ³⁵Паулрэ Варнавэрэ Антиохие кьыдэнагьэх. Нэмыкьыбэхэм ягьусэхэу, цыфхэм Зиусхьаным игушылэхэр арагьашлэхэзэ, кьэбарышури арагьэлүзэ, Антиохие дэсыгьэх.

Паулрэ Варнавэрэ зэрэзэгокьыгьэхэр

³⁶Зы тлэклэ тешлагьэу Паул Варнавэ риуагь:

–Тхьэм игушылэхэр зыщыдгьэлугьэ кьэлэ пстэуми адэс тшыхэм адэжэ дгьэзэжынышъ, зыфэдэхэр зэрэщытхэр зэдгьэлъэгьунхэу тыгьэкложъ.

³⁷Варнавэ Иуан Марккли заджэхэрэр ягьусэу зыдишэнэу фэагь. ³⁸Ау Паул ар ягьусэу зыдишэнэу игьоу ылытагьэп; сыда плэмэ Иуан Маркклэ заджэхэрэр Памфилие хэкум ахэмэ шагокли, Юф адишлэнэу адэклогьагьэп. ³⁹Паулрэ Варнавэрэ ащ фэдизэу зэрэзэнэкьокьугьэхэм пае, зэгокьыгьэх. Варнавэ Марк зыдиши, Кипр хыгьэхьунэм* кьухьэклэ кьуагьэ. ⁴⁰Ау Паул гьусэ фэхьунэу Силэ кьыхихыгь. Ашыхэм Тхьэм ынэшлү ахэмэ кьащифэнэу зыфагьазэ ужым, ахэр гьогум техьагьэх. ⁴¹Чылыс зэлүклэхэм ащыщхэр агьэгушхохэзэ, Сирие хэкумрэ Киликие хэкумрэ кьаклухьэщтыгьэх.

15:39 хыгьэхьунэ – еплъ 4:36.

ЯПШЫКЛУХЭНЭРЭШЪХЬ

Тимофей Паулрэ Силэрэ гьусэ зэрафэхьугьэр

Ащ нэужым Паул Дервие кьалэм, елланэ Листрэ кьалэм нэсыгь. Тимофей зыцлэу Хьисэклэ шлошхуныгыэ зилэ лы горэ а кьалэм дэсыгь. Ащ янэ шлошхуныгыэ

зиІэ джуртэу шытыгъ, яти алыджэу шытыгъ. ²Къалэхэу Листрэрэ Икониерэ адэс ашыхэм а лым лыгъэныгъэ фыряІэу шытыгъ. ³Паул Тимофей зыдицэнэу фэягъ. Джуртхэу а лъэныкъом исхэм апае Паул зыгорэм Тимофей сунэт ригъэшІыгъ*; сыда лІомэ Тимофей ятэ алыджэу зэрэщытыр зэкІэми ашІэщтыгъэти ары. ⁴Къалэхэр къакІухъэхэу, Ерусалим дэс апостолхэмрэ нахыжъхэмрэ ашІыгъэ унашъохэм ядэлунхэм пае, шІошъхъуныгъэ зиІэхэм а унашъохэр араІагъэх. ⁵Арэуцтэу чылыс зэлукІэхэм ашыщхэм нахъ шІошъхъуныгъэшхо яІэ хъузэ, мафэ къэси шІошъхъуныгъэ зиІэхэм япчъагъэ хахъоцтыгъ.

Троадэ къалэм Тхьэм Паул зыгорэ къызэрэщыфигъэлъэгъагъэр

⁶Паулрэ игъусэхэмрэ Асие хэкум Тхьэм игушыІэхэр шагъэлунхэу Тхьэм ы Псэ ЛъапІэ фит ымышІыхэзэ, ахэр Фригиерэ Галатиерэ яхэку зэпырыкІыжъыгъэх. ⁷Мисие хэкум зынэххэм, Вифиние хэкум ихъанхэу пылтыгъэх, ау Хысэ ы Псэ ЛъапІэ ихъанхэу фит ышІыгъэхэп. ⁸Арэуцтэу Мисие хэкум кІоцІырыкІыхи, Троадэ къалэм* ехыгъэх. ⁹Чэщым Тхьэм Паул зыгорэ къыфигъэлъэгъагъэ. Македоние хэкум* шыщэу зы лы горэ ащ дэжъым шытэу къельэлугъ:

–Македонием къакІуи, ІэпыІэгъу къытфэхъу.

¹⁰Паул ар къызэрэфлъагъоу, къэбарышІур а цІыфхэми ядгъэлунэу Тхьэр къызэрэтэджагъэм тыщыгугъэу, Македоние хэкум тыкІонэу зыдгъэхъазырыгъ*.

16:3 сунэт ригъэшІыгъ – Тимофей янэ джуртэу зэрэщытым пае, Тимофей джуртэу алытэн фаеу шытыгъ. Ау ар сунэт амышІымэ, Паул синэгогухэм Тхьэм игушыІэхэр зыщигъэлухэрэм, шыдэлэжъэн ылъэкІыщтгъэп.

16:8 Троадэ къалэр – къухъэуцупІэ иІэу, Эгейскэ хым Іутэу (джырэ Тыркуим итыгъэ къохъэпІэ хылушъор ары), Мисие хэкум шыщыгъ.

Лидие зыцІэ бзылъфыгъэр Хысэ игъогу зэрэтыхагъэр

¹¹Арэуцтэу Троадэ къалэм къухъэкІэ тыщэжъи, занкІэу Самофракие хыгъэхъунэм тыкІуи, ятІонэрэ мафэми Неапол къалэм тынэсыгъ. ¹²ЕтІанэ ащ дэжъыми тыдэкІи, Филиппи къалэм тыкІагъ. Ар Македоние хэкум шыщэу а лъэныкъом икълэлэшхоу шытыгъ. А къалэр зыгъэуцугъагъэр Рим къэралыгъошхом ицІыфхэр ары. А къалэм мафэ заулэрэ тыдэсыгъ.

¹³Шэмбэт мафэм* къалэм тыдэкІи, псыхъом тыкІагъ. Ащ дэжъым цІыфхэр Тхьэм зыщелъэлурэ чІыпІэ шыдгъотыщт тІуи, тытІыси, зэрэугъоигъэхэ бзылъфыгъэмэ тадэгущыІагъ. ¹⁴Зы бзылъфыгъэ горэ, Лидие ыцІэу, къэдалоцтыгъ. Ар Фиатирэ къалэм шыщэу, шэкІ плъыжъ чІапцІэ лъапІэр зыццэхэрэм ащыщыгъ. Ар Тхьэр зыгъэлъэпІэрэ бзылъфыгъэу шытыгъ. Паул къыІохэрэм ыгу етыгъэу ядэлунэу Зиусхъаным ащ ыгу зэлуйхыгъ. ¹⁵Ари ащ иунэ исхэри тыумэхъыгъэх. Зытэумэхъхэм, бзылъфыгъэр къытэлъэлуй къыІагъ:

–ЗиусхъанымкІэ шІошъхъуныгъэ зиІэхэм сащыщэу шьолбытэмэ, сиунэ шъуисынэу шъукъеблагъ.

Арэуцтэу ыІозэ, тыкъыгъэнагъ.

Тетыгъо зиІэхэм Паулрэ Силэрэ Филиппи къалэм хъапсым зэрэщычІадзагъэхэр

¹⁶ы мафэ горэм цІыфхэр Тхьэм зыщелъэлурэ чІыпІэм тыкІозэ, джынапцІэ зыхэсэу, къэхъуцт-къэшІэщт Іофхэр къэзыІон зылъэкІырэ унэлут пшъашъэ горэ къытІукІагъ. Къэхъуцт-къэшІэщтхэр къыІохэзэ, итхъаматэхэмэ ахъшабэ къафигъахъэщтыгъ. ¹⁷А пшъашъэр Паулрэ тэррэ тауж имыкІэу, кууозэ мырэуцтэу къыІоцтыгъ:

–Мы лыхэр Тхьэу анахъ Иным илЫкІох. ШъумыкІодэу, Тхьэм шъукъызэригъэнэжъырэ гъогур ахэмэ къышъагъэлэу.

16:9 Македоние хэкур – Рим къэралыгъошхом шыщ хэкоу шытыгъ. А хэкур джырэ Грецием итемыр Іахъэу шытыгъ. Македонием икълэлэшхоу шытыгъэр Фессалоникэ ары.

16:10 зыдгъэхъазырыгъ – Троадэ къалэм щегъэжагъэу Филиппи къалэм нэсы мы тхылыр зытхыгъэр Паул игъусагъ.

¹⁸Джарэуштэу мэфэ заулэрэ ышлагъ. Етланэ Паул губжи, зыкызыэригъээзкИи, джынапцIэм риуагъ:

–Хыисэ Мэссихъ ышIэкIэ мы пшъашъэм ухэкIынэу унашъо кыпфэсэшIы.

Ардэдэм джынапцIэр пшъашъэм хэкIыжыгъ.

¹⁹Ахъшэ къэкIуапIэу зыщыгугъыхэрэр зэрэщымыIэжыыр пшъашъэм итхьаматэхэм залъэгъум, Паулрэ Силэрэ аубытхи, къалэм изэхэхьапIэм тетыгъо зиIэхэм апашъхъэ кIуачIэкIэ ралъэшъуагъэх. ²⁰Иэшъхъэтетхэм апашъхъэ зыращэхэм, мырзуштэу къауагъ:

–Мы лIыхэр джуртых. Тикъалэ инэу зэлагъахъэ. ²¹Тэ Рим къэралыгъошхом ицIыфхэм хабзэхэу зетымыхъэпхъэнхэри тымышIапхъэхэри мы лIыхэм агъэлух.

²²ЦIыф купышхор ахэм ягъусэхэу Паулрэ Силэрэ атебэнагъэх. Иэшъхъэтетхэм Паулрэ Силэрэ ящыгынхэр зэлатхыжыхИ, къамыщкIэ яонхэу дзэлIхэм унашъо афашIыгъ. ²³Утыныбэ зарахы ужым, хьапсым чIадзагъэх. Хьапс ухъумақломи афэсакъыпгэу ыухъумэнхэу унашъо фашIыгъ. ²⁴Арэуштэу унашъо зыфашIым, ухъумақлом ахэр хьапсым иунэ кIоцI дэдэм чIидзэхИ, альақбохэри пкъэум рипхыгъэх.

²⁵Чэщныкъом ыдэжъ Паулрэ Силэрэ Тхъэм елъэлущтыгъэх, тхъэщытхъу орэдхэри къалоштыгъэх. Адрэ хьапсчIэсхэри ахэм ядэлущтыгъэх. ²⁶ОшIэ-дэмышIэу хьапсым ылапсэхэр хъыехзэ, чIыгур инэу къэсысыгъ. Ардэдэм хьапсым ипчъэхэр зэкIэ кызыэлукIыгъэх. ГъучI лъэхъухэу хьапсчIэсхэм ателыгъэхэри зэкIэ атезыгъэх.

²⁷Хьапс ухъумақлор къэуши, хьапсым ипчъэхэр зэлухыгъэхэу зельэгъум, хьапсчIэсхэр хъхьажыгъэхэу ылуи, исэшхо кырихи, зиукIыжъэу ыублагъ. ²⁸Ау Паул мэкъэшхокIэ къэкуи кыуагъ:

–Лые зэмыхыжъ! Тэ зэкIэри мыщ тыщы!

²⁹Етланэ хьапс ухъумақлом зыгорэм остыгъэ нэфынэ кыригъэхИ, хьапсым чIэлъади, Паулрэ Силэрэ апашъхъэ кIэзэзэу чIыгум зыщыридзыхыгъ. ³⁰Етланэ хьапсым ахэр кычIишыхИ, мырзуштэу кыуагъ:

–Шъо тхьаматэхэр, сымыкIодэу, Тхъэм сыкъыгъэнэжыным пае, сыда сшIэн фаер?

³¹–Зиусхъан ХыисэкIэ шлошъхъуныгъэ зигъаИи, ори иунагъуи шъумыкIодэу Тхъэм шъукыгъэнэжышът,– къаложыгъ ахэмэ.

³²Етланэ Паулрэ Силэрэ хьапс ухъумақломи, ащ иунэ ис пстэуми Зиусхъаным игушыIэхэр араIотагъэх. ³³Чэщым а сыхъат дэдэм хьапс ухъумақлом Паулрэ Силэрэ унэ горэм рищэхИ, яулагъэхэр афитхьакIыгъэх. Ащ лыпытэу ежъми иунагъо пстэуми зырагъэумэхыгъ. ³⁴Ащ нэужым хьапс ухъумақлом ахэр ежъ иунэ рищэхИ, ыгъэшхэнхэу Iанэ къафиштагъ. ТхъэмкIэ шлошъхъуныгъэ яIэ зэрэхъугъэм пае, ежъыри иунагъуи гушIуагъэх.

³⁵Нэф кызыэшъым, Иэшъхъэтетхэм яIофтабгъэхэм «Мы лIыхэр тIупщыжыых», раIонэу хьапс ухъумақлом ыдэжъ агъэкIуагъэх. ³⁶Хьапс ухъумақлом а къэбарыр Паул кыыриуагъ:

–Иэшъхъэтетхэм шъуатIупщыжыынэу яIофтабгъэхэр къагъэкIуагъэх. Арышъ, джы шъучIэкIыжъ. Гъогу мафэх.

³⁷–Тэ Рим цIыфхэм* тащыщ пэтми, хыкумышIэм ыпашъхъэ тырамышъэу, цIыфмэ альэгъоу къамыщкIэ кытаохи, хьапсым тычIадзагъ,– ариIожыгъ Паул. – Джы шъэфэу татIупщыжыына? Хъау, ар хъуштэп! Ежъхэр къэрэкIохи, тыкычIарэщыжъ!

³⁸Иофтабгъэхэм а гушыIэхэр Иэшъхъэтетмэ араIотэжыгъэх. Паулрэ Силэрэ Рим къэралыгъошхом ицIыфхэм зрашъышхэр Иэшъхъэтетмэ зызэхыхым, щынагъэх.

³⁹Ахэр къақлохи, «Губгъэн кытфэшъумыльэгъу», алуи къялъэлугъэх. Хьапсым кычIащыжыхИ, къалэм дэкIыжыынхэу къялъэлугъэх. ⁴⁰Паулрэ Силэрэ хьапсым кызычIэкIыжыхэм, Лидие иунэ кIуагъэх. Ащ дэжыым ашыхэр шальэгъухИ, агъэгущуагъэх. Етланэ къалэм дэкIыжыгъэх.

ЯПШЫКIУБЛЭНЭРЭШЪХЪ

Фессалоникэ къалэм ицIыфхэм Паулрэ игъусэхэмрэ
кын зэрагъэщэчыгъэр

Паулрэ игъусэхэмрэ Амфипол кьалэмрэ Аполлоние кьалэмрэ кьаблэкхи,
Фессалоникэ кьалэм кьэкIуагъэх.

16:37 Рим цыфхэр – Рим (Рум) хабзэм тетэу Рим цыфхэу тетыгъо зигъэхэм якъэралыгъошхо ицыфхэр
агъэпщынэнхэм пае, къамышкIэ яохэ хъуштыгъэп.

Джуртхэм а кьалэм синэгогу щыряIагъ. ²Паул ихабзэ тетэу ахэмэ адэжъ синэгогум
чIахыи, шэмбэт мэфищэу Тхьэм игушыIэ тхыгъэмэ ащыщ кьафеджэзэ янэкъокъугъ.
³Мэссихъ* кьин ыщэчынышъ, лагъэхэм кьахэтэджыкIыжыын фаеу зэрэщытыгъэр
зэхаригъэшIыкIызэ, кьафигъэшъыпкъэжыгъ.

–Хысэу зикъэбар сэ кьышъозгъэлурэр Мэссихъэу щыт,– кьыIуагъ. ⁴Джуртхэм
ащыщхэу заулэмэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъуи, Паулрэ Силэрэ гъусэ афэхъугъэх. Ащ
нэмыкIэу Тхьэр зыгъэлъапIэрэ алыджхэм ащыщхэу бэхэми, бзылъфыгъэ цIэрыIохэм
ащыщхэу бэхэми шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

⁵Ау шIошъхъуныгъэ зигъэ мыхъугъэ джуртхэр мэшъугъохэти, цIыф зэхэхьапIэм
хъульфыгъэ дэххэр кьышъагъотхи, цIыф купышхо аугъойи, кьалэр
кьагъэбырсырыгъ. ЕтIанэ Иасон иунэ Iульдэхэи, Паулрэ Силэрэ кьырашынхэшъ,
цIыфхэм апашъхъэ кьырашэнхэу ауж итыгъэх. ⁶Ахэр замыгъотхэм, Иасонрэ кьош
заулэрэ кьалэм итхьаматэхэм апашъхъэ ралъашъохи, куохэзэ, мырзуштэу кьаIуагъ:

–Дунаир зэкIэ зэлэзыгъахъэрэ цIыфхэр мыщ дэжымыи кьэкIуагъэх. ⁷Иасон ахэр
иунэ ригъэблэгъагъэх. «НэмыкI пачъыхъэу Хысэ зыцIэр щыI», аIозэ, Кайсарым
иунашъохэм апэуцожых.

⁸Ахэмэ арэуштэу аIозэ, а гушыIэхэр зэхэзыхыгъэ цIыф купышхомрэ кьалэм
итхьаматэхэмрэ кьагъэбырсырыгъэх. ⁹Ащ нэужым кьалэм итхьаматэхэм Иасонрэ
игъусэхэмрэ шэсы ахъцэр арагъэгъэтIылыи атIупщыжыгъэх.

Верие кьалэм ицIыфхэм ащыщхэу бэхэр Хысэ игъогу зэрэтехьагъэхэр

¹⁰Чэц зэрэхъоу, ашыхэм Паулрэ Силэрэ Верие кьалэм агъэкIуагъэх. Ахэр
зынэххэм, джуртхэм ясинэгогу чIэхьагъэх. ¹¹Фессалоникэ кьалэм дэххэм анахыи
Верие кьалэм дэххэм нахъ шъыпкъагъэ яIагъ. Тхьэм игушыIэхэр ягуапэу аштагъэх.
Паул кьыIуагъэхэр Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арытхэм атефэхэмэ алъэгъуным пае,
мафэ кьэси Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм ахэплыхъэштыгъэх. ¹²Джуртхэм

17:3 Мэссихъ – епль 2:30.

ащыщхэу бэхэми, лъытэныгъэ зигъэ алыдж бзылъфыгъэхэмрэ хъульфыгъэхэмрэ
ащыщхэу купхэми, шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

¹³Паул Верие кьалэми Тхьэм игушыIэхэр шигъэлухэу зэрэщытыр Фессалоникэ
щыщ джуртхэм кьызащIэжыым, Верие кьахIохи, цIыф купышхор
зэкIагъэплыхъагъэх ыкIи кьагъэбырсырыгъэх. ¹⁴Ардэдэм ышыхэм Паул хыIушъом
агъэкIуагъ, ау Силэрэ Тимофейрэ Верие кьалэм кьыдэнагъэх. ¹⁵Паул зыщэхэрэм
Афинэ кьалэм нэсы ашагъ. Силэрэ Тимофейрэ ыдэжъ шIэхэу кьэкIонхэу Паул
зыпцагъэхэм унашъо зафешIым ууж, ахэмэ агъэзэжыгъ.

Паул Афинэ кьалэм дэс цIыфхэм апашъхъэ кьызэрэщыгушыIагъэр

¹⁶Паул Афинэ кьалэм Силэрэ Тимофейрэ шапаллъэзэ, тхъэ нэпцI сурэтхэр
кьалэм диззу зельэгъум, ыгу кьеуагъ. ¹⁷Арэуштэу Паул джуртхэмрэ Тхьэр
зыгъэлъапIэхэрэмрэ синэгогум щянэкъокъуштыгъ, мафэ кьэси зэхэхьапIэм цIыфхэу
щызэлукIэхэрэм щянэкъокъуштыгъ. ¹⁸Философхэу эпикурейхэмрэ* стоикхэмрэ*
зыцIэхэм ащыщхэу зы куп Паул кьенэкъокъухэу аублагъ.

–Мы шъхъаубатэм сыда кьыIонэу зыфаер?– аIуагъ зызаулэмэ.

–Мы лIым хыматхъэхэм якъэбар зэрехъэ,– аIуагъ адрэхэмэ. Арэуштэу
зыкIауагъэр Паул Хысэ ехьылIэгъэ кьэбарышIумрэ лагъэхэр
кьызэрэтэджыжыштыгъэхэм* ехьылIэгъэ кьэбарышIумрэ зэраригъэлущтыгъэхэр ары.

17:18 эпикурей философхэр – алыдж философху Эпикурей зыцлэр Хысэ кэхууным ыпэкIэ, я 270-рэ илхэсым дунаим ехыжыгы. Ащ зериуагэмкIэ, шыIэныгэмкIэ анахышлюу шыIэр утхэжызу упсэуныр ары.

17:18 стоик философхэр – ахэмэ алыдж философху Сено зыцлэм ылогыагэхэр цыфхэм зэхаригэшшыкыштыгыгэх. (Сено зылаггэр Хысэ кэхууным ыпэкIэ я 265-рэ илхэсыр ары) Стоик философхэм зэра IуагэмкIэ утхэжыныр зыфалорэр кын плэггуми, шу плэггуми, узыфаер кыбдэхуми, кыбдэмыхуми рэхьатэу гупсэфыныгэкIэ ушыIэныр ары.

17:18 лаггэхэр кызырэтэджыжыштхэр – «Кэтэджыжыныгыгэ» зыфалорэ гушыIэр алыджыбзэкIэ кьаломэ, ар бзылфыгыгэ тхэ горэм ыцIэу пхэнджэу кьагурыонкIи мэху.

¹⁹ЕтIанэ а философхэм Ареопат* Iуашхэм шызэлукIэрэ хасэм ыдэжэ Паул зыдащи кьыраIуагы:

–IофыкIэхэу о цыфхэм ябгьашIэхэрэр зэхэтэггэшшыкыныха? ²⁰Сыда Iломэ гушыIэ гэгшIэгьонхэр тэ тхьакIумэхэм о кьареогьадзэх. Ахэмэ кьарыкIырэр тшIэмэ тшIоигу.

²¹Афинэ кьалэм шыц пстэуми, хымэхэу ащ дэхэми кьэбарыкIэхэр кьалонхэмрэ ядэлунхэмрэ нэмыкIкIэ мафэхэр агьакIоштыгыгэхэп.

²²ЕтIанэ Паул Ареопат Iуашхэм шызэлукIэрэ хасэм ыпашхэ кьиуцуи, мырзуштэу кьыIуагы:

–Шьо Афинэ лыхэр! Лэныкьо пстэумкIэ шьо тхэ Iаджыхэр инэу жьугьэлъапIэхэу сэлэггэу; ²³сыда Iломэ сэ кьэскIухьэзэ, шьуитхэлъэлупIэхэм сызьяллым, мырзуштэу зытетхэггэ кьурмэншыпIэ* горэ кьэзгыотыгы: «ТымышIэрэ Тхэм пае». Арышг, шьо шьумышIэрэ Тхэу жьугьэлъапIэрэм икьэбар ары сэ шьо шьозггэлурэр.

²⁴–Тхэу дунаири дунаим тетхэри кьэзыггэхуьгэр уашьоми чыльэми я Зиусханэу шыт. Ар цыфхэм алкIэ ашыгыгэ тхэлъэлупIэ унэшхохэм арысэу шытэп. ²⁵Ащ зыгорэ зерищыкIаггэм фэдэу, цыфмэ алкIэ IэпыIэггэу фэхунхэу ищыкIаггэп. Ежыр ары псэ зыхэт пстэури шызыггэлэхэрэри, жьы кьэзыггашэрэри, ящыкIаггэ пстэури язытрэри. ²⁶Тхэм зы цыф закьом цыф лэпкь пстэури кьыхиггэхуькыггэх, дунаим тыдэки шыпсэунхэм пае. Ятетыггохэмрэ япсэупIэхэмрэ гунэу афэхуьштхэр кьыггэнэфаггэх. ²⁷Тхэм цыфхэр кьызфиггэхуьгэр ахэр ежым лыхуоу ыкIи Iэбэ-лъябэхэзэ, зыгорэуштэу кьагыотыныр ары. Ау шытми, Тхэр тэ тшыцэу хэти пэчыжэп, ²⁸«Ежыр ары тызыггэпсэурэри, кьэтэзыггэкIухьэрэри, тыщызыггэлэрэри», зыгорэм зериуаггэм

17:19 Ареопат – «Ареопат» зыфалорэ гушыIэм кьыкIырэр «Арес иIуашхэ» ары. Алыджхэм ятхэу зыфалохэрэм ащыцхэу заом итхэу Арес арыггэ. Афинэ кьалэм дэхэм яхасэ а Iуашхэм шызэлукIэштыгы.

17:23 кьурмэншыпIэ – алыджхэм тхьабэ аггэлъапIэштыгыгэ. Ау амышIэрэ тхэ шыIэмэ, ари аггэлъапIэным пае, амышIэрэ тхэхэм апае кьурмэншыпIэхэр аггэуцггэх.

фэдэу*. «Тэ тырибын», шьо шьуитхакIохэм* ащыцэу зы куп кьызэриуаггэм фэдэу.

²⁹–Арышг, Тхэм тызэрибыным пае, цыфхэм яIэпэлэсаггэрэ якьылыгыгэрэкIэ ашыгыгэхэу дышгэм, тыжыным, мыжьом ахашыкыгыгэ шьо теплэхэм Тхэ афэдггэдэ хуьштэп. ³⁰БлэкIыггэ лэхьаныхэм цыфмэ шIэныггэ ямыIэу зыщэтым, Тхэр наекIэ ахэмэ кьяплыгыггэп, ау джы цыф пстэури, тыдэ шыIэхэми, япсэкIодхэм афыкIэггьожьынхэу унашьо кьафешIы; ³¹сыда Iломэ Тхэм зы мафэ кьыггэнэфаггэ. А мафэм Тхэм ежым кьыггэнэфэггэ лым дунаим ицыф пстэуми шыпкьаггэкIэ хыкум атыриггэшыхьашт. Ащ фэдэу зэрэхуьштыр Тхэм цыф пстэуми кьафиггэшгыпкьэжыгыгэ а лыр лаггэхэм кьызэрахиггэтэджыкыжыггэмкIэ.

³²Лаггэхэр кьызэрэтэджыжыштхэм икьэбар Паул кьылоу зызэхыхым, зы куп Паул дэхьашгыгэ, ау адрэ купым ыIуагы:

–О зикьэбар кьэпIуаггэм джыри тедэлунэу тыфай.

³³Арэуштэу Паул ахэмэ ахэкIыжыгыгэ. ³⁴Ау цыф заули Паул гусэ фэхухи, шIошхуьныгыгэ яIэ хуьггэ. Ареопат Iуашхэм шызэлукIэрэ хасэм шыц Дионисый, етIанэ Дамар зыцIэу зы бзылфыгыгэ горэмрэ нэмыкI купымрэ а шIошхуьныгыгэ зиIэ хуьггэхэм ащышыггэх.

ЯПШЫКIОЕНЭРЭШХЬ

Паул Коринф кьалэм Тхэм игушыIэхэр зэрэшиггэлүштыгыгэхэр

Ащ нэужым Паул Афинэ кьалэм дэкIыжьи, Коринф кьалэм кIуагъэ.² Паул а кьалэм зы джурт горэ, Акилэ ыцIэу, Понт хэкум кыщыхъугъэр кыщигъоти Iукагъ. Ежымрэ иштхъэгъусэ Прискиллэмрэ Италие хэгъэгум кыкIыгъакIэхэу щытыгъэх; сыда Iомэ Кайсар Клаудый* джуртхэр зэкIэ Рим кьэлэшхом

17:28 зыгорэм зериIуагъэм фэдэу – Крит хыгъэхъунэм щыц тхакIо Епименид арыгъэнкIэ мэхъу.

17:28 шгъутхакIохэр – е Арат зыцIэр е Клеант зыцIэр ары.

18:2 Клаудый – еплъ 11:28. Хысэ кызэхъу нэужым я 49-рэ илъэсым ыдэжь Клаудый джуртхэр Рим кьэлэшхом кыдыфыгъэх.

кыдэкIыжьиныхъу унашъо афишIыгъагъ. Паул Акилэрэ Прискиллэрэ адэжь кIуагъэ.

³Ясэнахъэтхэр зэфэдэу зэрэщытым пае, Паул ахэмэ адэжь щыIэу адэлажъэщтыгъ.

Ахэмэ ясэнахъэт чэтэгъэIэгъэшIыныр арыгъэ.⁴ Шэмбэт мафэ кьэсми Паул кыIохэрэр джуртхэмрэ алыджхэмрэ ашIошъ ыгъэхъуным ыуж итэу, синэгогум щянкъокъуштыгъ.

⁵Силэрэ Тимофейрэ Македоние хэкум кызекIыхэм, Паул ыгу етыгъэу Тхьэм игушыIэхэр цIыфмэ ариIотэнхэм пылъзэ, Хысэ зэрэ Мэссихьыр* джуртмэ апашъхъэ кыщинушыхъатэу щытыгъ.⁶ Ау джуртхэр Паул пэуцужьхи зехъонхэм, ищыгъынхэр ахэмэ апашъхъэ циутхыпкIыхи, мырэушгъэу ариIуагъ:

–Шъо шгъулы шъо шгъушъхъэ кытерэфэжь! Сэ лажъэ зи сиIэп. Джы щегъэжъагъэу хымэ лъэпкъхэм зафэзгъэзэшт.

⁷Арэушгъэу Паул синэгогум кычIэкIыжьи, Тхьэр зыгъэлъапIэрэ лIы горэу Иуст иунэ кIуагъэ. Ащ иунэ синэгогум бгъодэтыгъ.⁸ Синэгогум ипашгъэу Крисп, иунагъо зэкIэ игъусэу, ЗиусхъанымкIэ шIошъхъуныгъэ иIэ хъугъэ. Коринф кьалэм дэххэу Паул едэлухэрэм ащышхэу цIыфыбэми шIошъхъуныгъэ яIэ хъуи зырагъэумэхъыгъ.

⁹Зы чэщ горэм Зиусхъаныр Паул кыфэлъагъуи кыриIуагъ:

–Умышын, зымыушгъэфэу, кэгъушыIэ зэпыт,¹⁰ сыда Iомэ сэ сыуигъусэшт. О лые кыуиыхънэу зыми ыIэ кыбнэсышгътэп. Сэ сицIыфхэм ащышхэу бэ мы кьалэм дэсых.

¹¹Арэушгъэу Паул цIыфхэм Тхьэм игушыIэхэр аригъашIэхэзэ, зы илъэсырэ ныкьорэ а кьалэм дэсыгъ.

¹²Галлион* Ахаие хэкум иIэшъхъэтэгъу хъу зэхъум, джуртхэр зэгъусэ хъуи, Паул тебанэхь, хыкумышIэм ыпашъхъэ рашагъ.

¹³–Хабзэм иунашъо темытэу Тхьэр агъэлъэпIэнэу мы лIым цIыфхэм арегъашIэ,– кьаIуагъ ахэмэ.

18:5 Мэссихь – еплъ 2:30.

18:12 Галлион – Хысэ кызэхъу нэужым я 51-рэ илъэсым Галлион Рим (Рум) кьэралыгъошхом щыц Ахаие хэкум иIэшъхъэтэгъу хъунэу агъэнэфагъ. Ахаие хэкур джырэ Грецием икыблэ Iахъэу щытыгъ. Коринф а хэкум икьэлэшхоу щытыгъ.

¹⁴Паул кэгъушыIэнэу кызщыригъэжъэщтым, Галлион джуртхэм ариIуагъ:

–Шъо джуртхэр, мы лIым мыхъун горэ е бзэджагъэ горэ ышIагъэмэ, сэ сигуапэу сышъодэлущтыгъ.¹⁵ Ау джы гушыIэхэмкIи, цIэхэмкIи, шъо шгъуи Тэурат хабзэкIи шгъузэрэзэнэкъокъурэм пае, шгъор-шгъорэу мы Iофым шгъухаплъ. Сэ мы Iофым хыкум тесIыхъанэу сыфаеп.

¹⁶Ащ нэужым Галлион ахэр хыкумышI унэм кычIигъэкIыжьиыгъэх.¹⁷ ЕтIанэ ахэмэ зэкIэ синэгогум ипашгъэу Сосфен аубыти, хыкумышIы унэм ипчъэлупэ щегъагъэх. Ау Галлион ащ ыгъэгумэкIыгъэп.

Паул Сирие хэкум щыц Антиохие кьалэм зэригъэзэжьиыгъэр

¹⁸Паул Коринф кьалэм мэфэ пчъагъэр зыдэсым ыуж, ышыхэм аIапэ ыубытыжьи, Прискиллэрэ Акилэрэ игъусэхэу, Сирие хэкум кIонэу къухъэ горэм итIысхъагъ.

Кенхрей кьалэм* Паул ышъхъэ джашъоу шаригъэупсыгъ; сыда Iомэ тхьэриIуагъэ ышIыгъагъэти ары*.¹⁹ Ефес кьалэм кызынэххэм, Паул Прискиллэрэ Акилэрэ кыгъанэхь, синэгогум чIахь, джуртхэм щянкъокъугъ.²⁰ Паул ахэмэ адэжь нахь баIорэ щыIэнэу кызылгъэлухэм, ыдагъэп.²¹ Ау ежъэжьиэнэу аIапэ зеубытыжьиым, ыIуагъ:

–КъэкIошт мэфэкI мэфэшхом Ерусалим сыщыIэн пае, ау Тхьэм ыIомэ,

шъуадэжъ кьэзгъэзэжышт.

Етланэ Ефес кьалэм кьухьэкIэ щежъэжыгъ.

²²Кесарие кьалэм зынэсым, Ерусалим дэклоягъ. Чылыс зэлукIэм щыщхэм шлуфэс арихи, етланэ Антиохие кьалэм ехыгъ. ²³Зы тIэкIурэ Антиохием зыдэс нэужым, Паул гьогум техъажы, ХысэкIэ шлошъхуныгъэ зилэ пстэуми агухэр ыгъэпытэхэзэ, зэкIэлъыклоу Галатиерэ Фригиерэ яхэку кьыкIухъагъ.

18:18 Кенхрей кьалэр – Коринф кьалэм епхыгъэу, кьухъэуцупIэ иIэу, хылушъом Iутыгъ.

18:18 тхъэуагъэ ышIыгъагъэти ары – тхъэуагъэ горэ зэрагъэцэклагъэм инэшанэ фэдэу джуртхэм ашъхъэ джашъоу аупсы хабзэу ялагъ.

Аполлос Тхъэм игушыIэхэр Ефес кьалэм зэрэщигъэIуштыгъэхэр

²⁴А мафэхэм Александрие кьалэм щыщэу, Аполлос зыцIэу джурт горэ Ефес кьэклауагъ. Ар жашIоу щытыгъ, Тхъэм игушыIэ тхыгъэхэмкIи шIэныгъэшхо иIагъ. ²⁵Зиусхъаным игъогу икьэбар ежыр рагъэшIагъэу щытыгъ. Ыгу етыгъэу кьэгушыIэзэ, шыпкьагъэм тетэу Хысэ икьэбар цIыфхэм аригъашIэштыгъ. Ау щытми, умэхъыныгъэу Иуан зытегушыIэштыгъэм нэмыкI* умэхъыныгъэр зэрэщылэр ышIэштыгъэп. ²⁶Ар гушхоныгъэкIэ синэгогум кьышыгушыIэу ригъэжъагъ. Прискиллэрэ Акилэрэ Аполлос кьэгушыIэу зызэхыхым, ар яунэ къаши, Зиусхъаным игъогу икьэбар нахъ дэгъоу кьыгурагъэIуагъ.

²⁷Аполлос Ахаие хэкум кIонэу гухэлъ зешIым, ышихэм а кьалэм дэс шлошъхуныгъэ зилэхэм тхылъ афатхыгъ, «Аполлос кьызыкIокIэ ежъугъэблагъ», аIозэ. Аполлос ащ дэжъым зынэсым, Тхъэм ынэшIу кьызэрацифагъэм пае, шлошъхуныгъэ зилэ хъугъэхэм инэу адэлэпыIэштыгъ. ²⁸Сыда пIомэ Тхъэм игушыIэ тхыгъэхэм арытхэмкIэ Хысэ зэрэ Мэссихыр къафигъэшъыпкьэжызэ, гушыIэ лъэшхэмкIэ цIыфхэм апашъхъэ джуртхэм щатекIуагъ.

ЯПШЫКIУБГЪОНЭРЭШЪХЪ

Паул Тхъэм игушыIэхэр Ефес кьалэм зэрэщигъэIуштыгъэхэр

Аполлос Коринф кьалэм щылэ зэхъум, Паул ыпшгъэрэ хэкухэм аклоцIырыкIи, Ефес кьалэм* нэсыгъ. Ащ дэжъым ХысэкIэ шлошъхуныгъэ зилэ нэбгырэ куп кьышигъотхи, мырэуштэу яупчIыгъ:

²–Шлошъхуныгъэ шъуилэ зэхъум, Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ шъугухэм арылъ хъугъа?

18:25 умэхъыныгъэу Иуан зытегушыIэштыгъэм нэмыкI – Аполлос чыристанхэм цIыфхэр зыклаумэхъыхэрэр ышIэштыгъэп. Еплъ 19:2-5.

19:1 Ефес кьалэр – Асие хэкоу Рим (Рум) кьэралыгъошхом щыщым икьэлэшхоу щытыгъ.

–Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ щылэуи тэ зэхэтхыгъэп,– кьыраIожьыгъ ахэмэ.

³–Умэхъыныгъэу* шъузэраумэхъыгъэм кьыкIырэр сыда?– яупчIыгъ Паул.

–Умэхъыныгъэу Иуан зытегушыIэштыгъэр ары,– къаIожьыгъ ахэмэ.

⁴–Иуан зипсэкIодхэм афыкIэгъожьыгъэхэр ыумэхъыштыгъэх,– кьыIуагъ Паул. – Иуан ежъ ыужкIэ кьэкIоштымкIэ, Мэссихэ Хысэ ары, цIыфхэм шлошъхуныгъэ яIэн фаеу ариIуагъ.

⁵Ар зызэхыхым, Зиусхъанэу Хысэ ыцIэкIэ зарагъэумэхъыгъ. ⁶Паул ылэхэр затрелъхэм, Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ къафехи, амышIэрэ бзэхэмкIэ кьэгушыIагъэх. Тхъэм ежъ игушыIэхэри ахэмэ агухэм къарилъхъэхэу ахэр къаригъэIуагъэх. ⁷Ахэр нэбгырэ пшIыкIутIум фэдиз хъуштыгъэх.

⁸Етланэ Паул синэгогум чIахъэти, цIыфхэм гушхоныгъэкIэ янэкъокъузэ, ашлошъ ыгъэхъухэзэ, Тхъэм и Тетыгъошхо* икьэбар мэзищэ ариIуатэштыгъ. ⁹Ау зы куп къаиыгъагъэкIэ зекIуагъэ, цIыфхэм апашъхъэ Зиусхъаным игъогу IэягъэкIэ щытегушыIэу, шлошъхуныгъэ илэ хъунэу ыдагъэп. Джашыгъум Паул ахэмэ къахэкIыжыи, ХысэкIэ шлошъхуныгъэ зилэхэр къахищыжыгъэх, мафэ къэси Тиранн иеджапIэ Тхъэм игушыIэхэр щигъэIуштыгъэх. ¹⁰Асие хэкум ис алыджхэри джуртхэри зэкIэ Зиусхъанэу Хысэ ехылIэгъэ кьэбарышIум ригъэдэлухэзэ, Паул

ильэсито ыукъудыгы.

Скевэ ыкьохэм джынапцIэхэр цыфхэм ахафышгъухэмэ еплъыхуэ зэрэщытыгъэхэр

¹¹Тхэм Паул Иофышхо гъэшIэгъон дэдэхэр ышIэнхуэ ригъэлъэкIыщтыгъ. ¹²Паул ыкIышгъо нэсыгъэ IэплъэкIхэри кIыутелъхэри сымаджэхэм атралъхъащтыгъэх. ЗатралъхъахэкIэ, ахэр хъужыщтыгъэх, ахэми ахэс джынапцIэхэри ахэкIыжыщтыгъэх.

¹³Ау джурт купэу цыфхэм джынапцIэхэр ахэзыфыхуэ къэзыкIухъащтыгъэхэм

19:3 умэхъыныр - еплъ 1:5.

19:8 Тхэм и Тетыгъошхо – еплъ 1:3.

Хысэ ыцIэ кьалозэ, джынапцIэхэр цыфхэм ахафышгъухэмэ еплъыщтыгъэх.

–Хысэу зыкьэбар Паул кыгъэIурэм ыцIэкIэ мы цыфым шгъухэкIынэу унашгъо кышгъуфэсэшIы,– алощтыгъ ахэмэ.

¹⁴Джурт дин пэщэшхоу Скевэ ыкьуибли арэушгъу ашIыщтыгъ.

¹⁵–Хысэ сэшIэ, Паул икьэбари зэхэсхыгъ, ау шгъо хэт шгъушыщ? – пэгъокI аритыжыгъ джынэпцIэ Iаеи. ¹⁶ЕтIанэ джынапцIэр зыхэс цыфыр атебани, зэкIэми атекIуагъ. Ахэмэ лыешхо зэрарихыгъэм пае, пцIанэхуэ, уIагъэхуэ унэм ичъыжыгъэх.

¹⁷Мы кьэбарыр Ефес дэс алыджхэми джуртхэми зызэхэхым, зэкIэри щынэгъошхом хэфагъэх. Арэушгъу Зиусхъанэу Хысэ ыцIэ щытхуэ фашIыщтыгъ.

¹⁸Шошгъуныгыгъэ зиIэ хъугъэхэм ащыщхуэ бэ кьакIохи, бзэджагъэхуэ ашIагъэхэр цыфмэ зэхэхызэ Тхэм ыпашгъхэ ралъхъагъэх. ¹⁹Ушхъухъаныгъэм пылъ цыф Iаджыи ятхылъхэр кьаугъоихи, цыф пстэуми апашгъхэ шагъэстыгъэх. А тхылъхэм ауасэхэр залыгъэхэм, тыжын ахъщэ* мин шгъэныкъо хъугъэ. ²⁰Арэушгъу Зиусхъаным игушгъуIэхэр цыф нахыбэхэм анэххуэ, инэу зыщаубгъушгъу.

Ефес кьалэм дэсхэм бырсырышхо зэрашIыгъэр

²¹Мы Иофхэр зэкIэ кьызэхъухэ ужым, Паул хэкухуэ Македоньерэ* Ахаиерэ* аклоцIырыкIынышгъ, Ерусалим кIонэу ыгу риубытагъ.

–Ерусалим сызыкIорэ ужым, Рим кьэлэшхоми сыкIон фаре,– ыIуагъ. ²²Паул иIэпыIэгъухэм ащыщхуэ нэбгыритIоу Тимофейрэ Ерастрэ Македоние хэкум кIонхуэ ыпэ ыгъэкIуагъэх. Ежыр Асие хэкум зы тIэкIукIэ къэнагъ.

²³А мафэхэм Зиусхъаным игъогу пае бырсырышхо кьэхъугъ; ²⁴сыда пIомэ

19:19 тыжын ахъщэ – зы тыжын ахъщэр а уахътэм лэжыакIом имэфакIэщтыгъ.

19:21 Македоние хэкур – еплъ 16:9.

19:21 Ахаие хэкур – еплъ 18:12.

Димитрий ыцIэу, зы тыжынашIэ горэ а кьалэм дэсыгъ. Артемидэ* зыфалорэ тхэ нэпцI бзылъфыгъэ горэм итхэлъэлупIэ унэ цыкIужыыхуэ тыжыным кьыхэшIыкIыгъэхэр ышIыхэзэ, тыжынашIэмэ федабэ а Димитрий кьафихыщтыгъэ. ²⁵Димитрий а тыжынашIэхэри ащ фэдэ IэшIагъэ Иоф зиIэхэри ыугъоихи мырэушгъу кьыIуагъ:

–Лы куп, мы Иофым тибайныгъэ кьызэрэхэкIырэр шгъошIэ. ²⁶Мы Паул Ефес кьалэм имызакъоу, Асие нахыбэми, «Цыфхэм ашIыгъэ тхэ шгъо теплъэхэр тхэ шгъыпкьэхуэ щытхэп», ыIозэ, цыф купышхом ашIошгъ ыгъэхъузэ зэригъэгъошагъэхэр шгъо шгъолъэгъу ыкIи зэхэшгъохи. ²⁷Тэ тилэшIэгъэ Иофр цыфхэм зэрэзэрамыпэсышгъым изакъоу арэп шынагъор, ау Артемидэ бзылъфыгъэ тхэшхом итхэлъэлупIэ унэшхоми пхъатэ зэрэпамыхыжыщтыгъ, Асие хэкум зэкIэ дунаими зэкIэ щыдгъэлъапIэрэ Артемидэ ищытхъушхо зэрэкIодыжыщтыгъ ары шынагъор.

²⁸Ар зызэхэхым, лы купышхор лъэшхуэ губжыхи кьэкуошгъу:

–Ефес кьалэм и Артемидэ лъэпIэ дэд.

²⁹Бырсырышхо кьалэм кьыщыхъугъ. Македонием щыщхуэ Паул игъогу гъусэхуэ Гайрэ Аристархрэ ауытхы, зыдащэхэзэ, зэкIэ зэхэтхуэ зэлукIапIэм илъэдагъэх.

³⁰Паул цыфмэ ахэхьанэу фэягъ, ау ХысэкIэ шIошъхуныгъэ зиIэхэм фадагъэп.

³¹Асие хэкум итхьаматэхэм ащыщхэу, Паул иблагъэу щытхэм макъэ рагъэIуи, «ЗэлукIапIэм умыкIу», аIозэ елъэIугъэх.

³²Джащыгъум зым зы ыIозэ, адрэми нэмыкI ыIозэ, цыфхэр зэрэгъэкуоштыгъэх; сыда пIомэ зэлукIэгъэ цыфхэм бырсырышхо къахэхъухагъэти ары. Нахьыбэми зыкIызэлукIагъэхэр ашIэщтыгъэп. ³³Джуртмэ Александрэ цыф купышхом къыхырагъэщыжьи, цыфхэм апашъхэ къырагъэуцуагъ. Александрэ ыIэ къыIэти, цыфхэм апашъхэ къыщыгушыIэнэу фэягъ. ³⁴Ау Александрэ джуртэу зэрэщытыр зашIэм, зы макъэкIэ сыхъэтитIукIэ зэкIэри куоштыгъэх:

—Ефес къалэм и Артемидэ лъэпIэ дэд.

³⁵Аужыпкъэм къалэм итхакIо цыф купышхор ыгъэсамбыри къыIуагъ:

19:24 Артемидэ – алыджыбзэкIэ Ефес къалэм итхэ нэпцIым ыцIэ Артемидэ, римыбзэкIи ыцIэр Дианэ арыгъэ.

—Ефес лIыхэр! Бзылъфыгъэ тхэзшхоу Артемидэрэ ащ ышго теплъэу уашгом къефэхыгъэмрэ яухъумакIоу Ефес къалэр зэрэщытыр зымышIэрэ цыф шыIа? ³⁶Ефес къалэр ахэмэ яухъумакIоу зэрэщытым щэч хэлъэпти, шго зыжъугъэсамбырынышъ, шъхъэпсынIкIэу шыумызекIу. ³⁷Мы лIыхэр тхэлъэIупIэ унэшхохэм ямытыгъуагъэхэу, титхэу бзылъфыгъэм къемыхъоныгъэхэу, шго мыщ дэжым къэшъуагъэх. ³⁸Димитрийрэ еж игъусэу IэшIэгъэ Iоф зиIэхэмрэ цыф горэм дэон Iоф фыряIэмэ, Iэшъхэтетхэр цыфхэм ядэон Iофхэм зыщахаплъэрэ мафэхэр шыIэх. Дэон Iоф азыфагу дэлмэ, зэрэдаох. ³⁹Ащ нэмыкIэу зыгорэм шыуфаемэ, къалэм дэххэм яхасэу хабзэм тетым а Iофыр зэшIуихын фае. ⁴⁰Iофхэу непэ хъугъэхэм апае, «ЗыкъэшъоIэты», аIоу, Рим тетыгъо зиIэхэм тагъэмысэнэу шынагъо шыI. Сыда пIомэ мы бырсырышхор зэрэтшыгъэм пае, къытфагъэгъунэу ушъхьагъу тшIынэу зи тилэп.

А гушыIэхэр къызеIохэ ужым, цыфхэр зэбгыригъэкIыжыгъэх.

ЯТИОКIЭНЭРЭШЪХЪ

Паул Македоние хэкумрэ Грецие хэгъэгумрэ зэрэкIуагъэр

Бырсырышхор зууцужым, Паул ХысэкIэ шIошъхуныгъэ зиIэхэр къаригъащэхэи ыгъэгущуагъэх. ЕтIанэ аIапэхэр ыубытыжьи, Македоние хэкум кIонэу гъогум техагъ. ²А лъэныкъохэр къыкIухъэхэзэ, шIошъхуныгъэ зиIэхэр гушыIабэкIэ ыгъэгущоухэзэ, Грецие нэсыгъ. ³Ащ дэжым мэзищэ шыIагъ. Сирием къухъэкIэ кIонэу фае зэхъум, джуртхэм гъэбылгыгъэкIэ ауIкIынэу агу зэрэхэлым пае, Македонием игъогукIэ ыгъэгэжынынэу тыриубытагъ. ⁴Мы лIыхэр Паул игъусагъэх: Верие къалэм шыщэу Пирр ыкьо Сосипатер; Фессалоникэ къалэм шыщхэу Аристархэ Секундрэ; Дервие къалэм шыщэу Гай; етIанэ Тимофей; етIанэ Асие хэкум шыщхэу Тихикрэ Трофимрэ. ⁵Ахэр тэ* тапэ итхэу кIохи, Троядэ

20:5 тэ – мыщ дэжым (еплъ 16:10) мы тхылыр зытхыгъэр Паул игъусэу щыт, Рим (Рум) къэлэшхоми дэкIо. Еплъ 28:16.

къалэм къыщытпэплъагъэх. ⁶Ау Хьалыгъу Мыгъэтэдэж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхохэр зыблэкIыхэ* нэужым, Филиппи къалэм къухъэкIэ тыщежыагъ. Троядэ къалэм адрэмэ адэж мэфитфыкIэ тынэсыгъ. Ащ дэжыми мэфиблэ тыщыIагъ.

Троядэ къалэм Паул Iагъэхэм Евтих къызэрахигъэтэджыкIыжыгъэр

⁷Тхьамафэм иапэрэ мафэм хьалыгъу зэготчынэу* тызэрэугъоигъ. Паул ятIонэрэ мафэм гъогум техьанэу ыгукIэ риубытагъэу, шIошъхуныгъэ зиIэхэм Тхэм игушыIэхэр ариIохэзэ, чэщныкъом нэсыфэ гушыIэнынр ыукъудыигъ. ⁸Тэ тызыщызэрэугъоирэ унэ Iэтыгъэм остыгъэ бэу къыщыблэщтыгъэх. ⁹Евтих зыщIэу зы кIалэ горэ шъхьангъупчэм Iусэу, Паул гушыIэнынр ымыухы зэхъум, куоу хэчъыагъ. Хэчъыагъэти, щэу зэтет унэм къефэхэи, укIыгъэу къаштэжыгъ. ¹⁰Паул ехи, кIалэм

зытыридзи, IаплI рищэкли кыIуагъ:

–Шьумыгумэкл. ЫI псэ хэт!

¹¹Паул етланэ кыдэкIоежьи, хыалыгъур зэгуичи, адрэхэм ягъусэу ышхыгъ. Нэф ошъыфэ, ахэмэ бэрэ адэгущыи, гъогум техагъ. ¹²Агухэр инэу кьалэтыгъэу, клалэр ядэжъ псаоу кьащэжъыгъ.

Паул Троадэ кьалэм дэкли, Милит кьалэм зэрэклиагъэр

¹³Тэ ыпэклэ къухъэм текIуалIи, титIысхьи, Асс кьалэу Паул зыщидгъэтигъащтым тежъагъ. Паул а кьалэм нэсы лъэсэу клонэу ыгу хэлти, Iофыр арэуштэу ыгъэпсыгъагъ. ¹⁴Етланэ Асс кьалэм кызыщытIокIэжъым, Паул къухъэм кыдгъэтигъсхьи, Митилинэ кьалэм тыклиагъ. ¹⁵А кьалэм тыщэжьи, ятIонэрэ мафэм Хиос хыгъэхъунэм фэзанклэу тыуцугъ. Ыужырэ мафэм Самос хыгъэхъунэм

20:6 Хыалыгъу Мыгъэтэдж зышашхырэ мэфэклI мэфэшхо мафэхэр – еплъ 12:3.

20:7 хыалыгъу зэготчынэу – еплъ 2:42.

тыклиагъ. Трогиллие кьалэм тыщыуцуи, ыужырэ мафэм Милит кьалэм тынэсыгъ. ¹⁶Асие хэкум уахътэр щимыгъэкIодыным пае, Паул Ефес кьалэм кышчымыуцоу, блэклинэу тыриубытэгъагъ. Сыда пIомэ амал иIэмэ, Пэнтэкост зыцIэ мэфэклI мэфэшхор* къэсыным ыпэклэ, Ерусалим нэсынэу гузажъоштыгъ.

Ефес кьалэм щыIэ чылыс зэIукIэм инахыжъхэм аужырэ кьэбарэу Паул ариIуагъэр

¹⁷Милит кьалэм тызыщэIэм, Паул Ефес щыIэ чылыс зэIукIэм инахыжъхэр* къаригъэшагъэх. ¹⁸Ахэр кыызэкIохэм, Паул ариIуагъ:

–Апэрэ мафэм щегъэжъагъэу Асие хэкум сыкызехъэм, шъуадэжъ щызгъэкIогъэ уахътэр зэкIэ сищыIакIэ зыфэдагъэр шъо шъошIэ. ¹⁹Пэгагъэ зи сыгу имылъэу, бэрэ сыгъызэ, джуртхэм шъэфэу бзэджагъэхэу кысашIэнхэу агу хэлъыгъэхэмклэ кыныбэ сагъэщэчызэ, Зиусхъаным сыфэлажъэщтыгъ. ²⁰ЖишIуагъэ кышхыокIышт кьэбархэр кышхыослонхэу зыкли зыщысымыдзыеу, цыфхэм апашъхьи шъуиунэхэми кьащышъозгъэIугъэх ыкли кьащышъозгъэшIагъэх. ²¹Джуртхэри алыджхэри япсэклIодхэм афыкIэгъожьынхэшъ, Тхъэм ыдэжъ агъэзэжъынэуи, Зиусхъанэу Хысэклэ шIошъхъуныгъэ зырягъэIэнэуи афзэгъэпытэзэ язгъэIуштыгъ.

²²–Джы кысэхъулэщтыр сымышIэу, Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ седэIузэ, Ерусалим сэкло. ²³Ау Iэхъу-лъэхъухэри гузэжъогъухэри кызырэспэлутхэр Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ сигъашIэзэ, кьэлэ пстэуми кьащэушыхъаты. ²⁴Спсэ сэрклэ лъапIэу ыкли уасэ иIэу слъытэрэп, ау Зиусхъан Хысэ Iофэу спшъэ кырылхъагъэр згъэцкIэн фаеу щыт: Тхъэм ынэшIу щыфэныгъэм ехыллэгъэ кьэбарышIур цыфхэм язгъэIуныр ары.

²⁵–Тхъэм и Тетыгъошхо* ехыллэгъэ кьэбарыр шъозгъэIузэ, шъо зэкIэми шъуадэжъ кышчыскIухъэщтыгъ. Шъуащыщэу зыми сынапэ зэримылгъэужьыщтыр сэшIэ. ²⁶Арышъ, зы цыф ылъ спшъэ кызырэдэмыфэщтыр непэ шыпкьэу

20:16 Пэнтэкост зыцIэ мэфэклI мэфэшхор – еплъ 2:1.

20:17 нахыжъхэр – еплъ 11:30.

20:25 Тхъэм и Тетыгъошхо – еплъ 1:3.

кышхыосэю; ²⁷сыда пIомэ Тхъэр зыфэе пстэури шъозгъэIуным зыщыздзыягъэп.

²⁸Шъо шъузфэсакъыжи, Тхъэм ы Псэ ЛъапIэ шъо ухъумакIоу шъузыфигъэуцугъэ цыф купым шъуфэсакъ. Мэлахъом мэлхэм ыналэ зэратригъэтырэм фэдэу, Зиусхъанми Тхъэми ячылыс зэIукIэм щыщхэу, Хысэ илъыуасэклэ кышчыфыгъэхэм шъуналэ атежъугъэт. ²⁹Сыда пIомэ сэ дунаим сызехыжъым ыуж, Iэхъогъум шъхамысышт тыгъужъ мэхъаджэхэр кызырэшъухэхъащтхэр сэ сэшIэ. ³⁰Шъо Хысэклэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэми цыфхэр кышъухэклиштых, зигъогу пхэнджы шъутезыгъэхъаным пае, шыпкьагъэр зэзыхъокIыным пылъхэр. ³¹Арышъ, шъумычыеу шъусакъ! Сынэпс кьехызэ, илъэсищым чэщи мафи зэпымыоу шъуащыщэу хэти зэрэгурызгъэIуагъэр зыщышъумыгъэгъупш.

³²–Джы Тхъэми ынэшIу щыфэныгъэм ехыллэгъэ гушыIэхэми шъуафэсэгъазэ. А

гушылэхэм гүрэ псэрэклэ кӱачлэ шыуагъэгъотын альэкӱы, Тхьэм ицӱфхэу ежым зыкъезытыгъэ пстэуми шыурагъусэу лэхьышӱу кышгъульагъэлэсыни альэкӱы. ³³Зы цӱфым итыжыни, идышги, ищыгыни сянэцӱгыгъэп. ³⁴Сигъусэхэмрэ сэррэ тищыклагъэхэр сэ слэхэмклэ кызэрэгъэхьагъэр шьо шьошлэ. ³⁵Мырзуцтэу тыулэуэ, лэклӱыныгъэ зимылэхэм тадэлэпылэн зэрэфаер лэныкыо пстэумклӱи шьозгъэлэгъугъэ. Ежъ Зиусхьан Хьисэ гушылэхэу кылуагъэхэр зыщыдгъэгъупшэжынынхэ фаеп: «Къыуатыным нахыи яптыныр нахь сыхьатмаф».

³⁶А гушылэхэр кызелохэ ужым, Паул лэгонджэмышьхьэкӱэ тӱysi, ахэмэ зэкӱэм ягъусэу Тхьэм елзэлугъ. ³⁷Зэкӱэри инэу гыгыгъэх, Паул лӱплӱи рашэкӱи ебзугъэх.

³⁸Анахыбэу агу кыеуагъэр Паул ынапэ егъашлэми зэрамылэгъужыщтыр кызэрилуагъэр ары. Етӱанэ кыухьэм нэс Паул дэклотагъэх.

ЯТЮКЫРЭ ЗЫНЭРЭШЬХЬ

Паул Ерусалим зэрэлуагъэр

Ахэмэ тыкызахэкӱыжым, кыухьэмклэ тежыи, занкӱэу Кос кьалэм тыкӱагъ. Ятӱонэрэ мафэм Родос кьалэм тыкӱуи, ащ тыщежыи, Патарэ кьалэм тынэсыгъ. ²Финикие хэкум клорэ кыухьэ горэ кьэдгъоти, титӱысхыи, тежыагъ. ³Кипр хыгъэхьунэр кызылэагъом, кыухьэм исэмэгубгъукӱэ ар кьэдгъанзэ, Сирие хэкум тыкӱуи, Тир кьалэм кыухьэр шеуцоллагъ, сыда пӱомэ а кьалэм кыухьэр щаунэкӱын фэягъ. ⁴Хьисэкӱэ шӱошгъуныгъэ зилэхэр а кьалэм кышщыдгъотхи, мэфиблэ ахэмэ адэжъ тыкьэнагъ. Тхьэм ы Псэ Лӱапӱэ ахэмэ зэхаригъэшӱыкыгъэу, Ерусалим мыкӱонэу Паул кырагуагъ. ⁵Ау а кьалэм тызэрэщылэн фэе уахьтэр зытешлэм, ащ тыдэкӱи, тигъогу тыгъажажыгъ. Шӱошгъуныгъэ зилэхэр зэкӱэ, бзыльфыгъэхэри сабийхэри ягъусэхэу, кьалэм кыддыдэкӱыгъэх. Етӱанэ хылушьом лэгонджэмышьхьэкӱэ тыщытӱysi, Тхьэм телзэлугъ. ⁶Зым адрэм ынапэ ыубытыжыи, кыухьэм титӱысхьажажыгъ, ахэми ядэжъ агъэзэжыгъ.

⁷Етӱанэ Тир кьалэм тыщежыи, кыухьэкӱэ клоныр тыухызэ, Птолемайдэ кьалэм тынэсыгъ. Ащ дэжым тшыхэм шӱфэс щятхи, зы мафэ ахэмэ адэжъ тыщылагъ.

⁸Ятӱонэрэ мафэм ащ тыдэкӱыжыи, Кесарие кьалэм тыкӱагъ. А кьалэм Филипп зыцӱэу, Тхьэм игушылэхэр зыгъэлурэм иунэ тихыи, ащ ыдэжъ тыкьэнагъ. Ар нэбгыриблым* ащыщыгъ. ⁹А Филипп дэмыкӱагъэхэу пхьуйплӱ илагъ. Тхьэм ежъ игушылэхэр ахэмэ агухэм кьарильхьахэу кьаригъаӱоштыгъэх.

¹⁰Мэфэ зауэрэ ащ дэжъ тызыщлэм, Агав* зыцӱэу зы пегъымбар горэ Иудей хэкум кыикӱи кьэкӱагъ. ¹¹Тадэжъ кьакӱуи, Паул ибгырыпх кыштити, ежъ ылэхэри ылъакъохэри зэтырипхэхи кылуагъ:

–Тхьэм ы Псэ Лӱапӱэ мырзуцтэу кьело: «Джуртхэм мы бгырыпхыр зиер Ерусалим щызэтырапхэнышъ, хымэ лэпкьхэм* алэклалъхьащт».

¹²А гушылэхэр зызэхэтэххэм, тэри а чыплэм щыпсэурэ тшыхэри Ерусалим мыкӱонэу Паул телзэлугъ. ¹³Джашыгъум Паул пэгъокӱи кытыжыгъ:

–Сыда шыушлэрэр? Шыугъызэ, сыда сыгу кызкӱежыугъаорэр? Си Зиусхьан Хьисэ ыцӱэ пае Ерусалим сыщырапхыщтми, сыщылӱштми сыфэхьазыр.

21:8 нэбгыриблыр – еплъ 6:1-6.

21:10 Агав – еплъ 11:28.

21:11 хымэ лэпкьхэр – мыщ дэжым ащ кыикӱырэр Рим (Рум) цыфхэу тетыгъо зилэхэр ары.

¹⁴Паул кьэдгъэнэнэу зытэмылэкӱым, «Тхьэм ылуагъэр орэхьу», тӱуи зытыушьэфыгъ.

¹⁵А мафэхэм ауж зыдгъэхьазыри, Ерусалим тыкӱагъ. ¹⁶Кесарием щыщхэу, Хьисэкӱэ шӱошгъуныгъэ зилэ цыф заулэ тигъусагъэх. Ахэмэ Мнасон зыцӱэм иунэу тызыщыпсэущтым ташагъ, Мнасон Кипр хыгъэхьунэм щыщыгъ, ежыри апэ дэдэу Хьисэкӱэ шӱошгъуныгъэ зилэ хьугъэхэм ащыщыгъ.

Паул Якъубэ ыдэжъ зэрэлуагъэр

¹⁷Ерусалим тызынэсым, тшыхэм ягуапэу тырагъэблэгъагъ. ¹⁸Ятӱонэрэ мафэм Паул тигъусэу Якъубэ* ыдэжъ тыкӱагъ. Нахыжыхэр зэкӱэ ащ дэжым щылагъэх.

¹⁹Паул ахэмэ шӱфэс арихи, иӱофкӱэ Тхьэм хымэ лэпкьхэм адэжъ ӱофхэу

щишлагъэхэр зырызхэу афилотэжыгъэх.

²⁰Паул ахэр кылуатэхэу зызэхакым, ахэмэ Тхэм щытхэу фашыгъ. Етланэ Паул кырылуагъ:

—О тшы, журтхэм ащыщхэу мин пчъагъэхэм шлошъхуныгъэ ялэ зэрэхъугъэри, Мусэ и Тэурат хабзэ яшъыпкъэу зэрэпылхэри олъэгъу. ²¹Ясабийхэр сунэт амышынхэуи яхабзэхэм атемытынхэуи плоу, журтхэу хымэ лъэпкъхэм ахэххэри зэкIэ пегъымбар Мусэ игъогу текIынхэу о ябгъашIэу аIозэ цIыфхэм зэрахъэрэ къэбар пхэнджыр а шлошъхуныгъэ зилэхэм зэхакыгъ. ²²Сыда тшIэштыр? ЦIыфхэр къэзэрэугъоиштых; сыда плэмэ о укызэрэклауагъэр зэхакышт. ²³Арышъ, тэ кызэрэуатIорэм фэдэу зекIо. ТхъарыIо зышIыгъэ нэбгыриплI тиI. ²⁴Ахэр зыдащэхи, ягъусэу Тэурат хабзэм иунашъо тетэу зыгъэкъэбзэжьи, ашъхъэхэр ябгъэупсынхэм пае* ахъщэ ят. Ар зальэгъукIэ, о кыюхылаIагъэу зэхакыгъэ къэбархэр шъыпкъэхэу зэрэщымытхэри, орорэу Тэурат хабзэм утетэу, Тэурат хабзэм итхэр зэрэбгъэацIэхэрэри цIыф пстэуми ашIэшт. ²⁵Ау хымэ лъэпкъхэм ащыщхэу ХысэкIэ шлошъхуныгъэ зилэ хъугъэхэм тэ зэдэштэгъэ Iофыр тхылыкIэ*

21:18 Якъубэ – еплъ 12:17.

21:24 ашъхъэхэр ябгъэупсынхэм пае – еплъ 18:18.

21:25 тхылыкIэ – еплъ 15:23-29.

зэрядгъэшIагъэм фэдэу, цIыфхэм тхэ нэпцIхэм афашIыгъэ къурмэныпхъэм ыл, лым, атхалэгъэ псэушъхъэхэм ал, зинэ шIэным зацадзыен фак.

²⁶ЯтIонэрэ мафэм Паул а лыхэр зыдищэхи, ягъусэу зигъэкъэбзэжыгъ. Етланэ Тхэм иунэшхо чIахьи, ежъымрэ а лыхэмрэ зызыцагъэкъэбзэжырэ мафэхэр заухыштри, якъурмэн зырыз дин пащэм зырагъэшIышт мафэри дин пащэхэм арилуагъ.

Джуртхэр Тхэм иунэшхо Паул зэрэщытебэнагъэхэр

²⁷А мэфиблыр зыщыблэкIыным, Асие хэкум щыщэу журт зауэмэ Тхэм иунэшхо Паул щальэгъугъ. ЦIыф купышхор зэкIэ зэклагъэплыхьи, Паул аубыти, ²⁸мы-рэуштэу кууагъэ:

—Шъо Израил лыхэр шгукъыддэIэпыI! Тэ тлъэпкъми, ти Тэурат хабзэми, мы чIыплэ лъапIэми къапэуцунхэу тыдэкIи цIыфхэм зэкIэ щязыгъашIэрэ лIыр мыр ары. Ащ нэмыкIэу алыджхэри Тхэм иунэшхо чIигъахъэхэзэ*, мы чIыплэ лъапIэр ыуцIэпIыгъ.

²⁹Арэуштэу зыклауагъэр ыпэкIэ Ефес къалэм щыц Трофим Паул игъусэу къалэм щальэгъугъагъэти ары. Паул ар чIэмыхапхъэу Тхэм иунэшхо чIигъэхъагъэу ашIошIыгъ.

³⁰Къалэм дэс цIыф пстэури къэтэдджхи, зэхэлъэдагъэх. Паул аубыти, Тхэм иунэшхо кычIащыжыгъ. Ардэдэми пчъэхэр агъэпытагъэх. ³¹Паул аукIынэу зыпэхэхэм, Ерусалим зэкIэ зэрэзIыхъагъэм икъэбар Рим дзэ пэцэшхом ыдэжъ нэсыгъ. ³²Дзэ пэцэшхом ардэдэм дзэлIхэри, дзэ пащэхэри зыдищэхи, цIыфхэм ахэлъэдагъ. ЦIыфхэм дзэ пэцэшхори дзэлIхэри зальэгъухэм, Паул еонхэм ыуж икIыжыгъэх.

³³Джашыгъум дзэ пэцэшхор кыIухьи, Паул дзэлIхэм аригъэубыти, гъучI IэхъуитIу тыралъхъанэу унашъо афишIыгъ. Етланэ яупчIыгъ:

—Мыр хэта? Сыда ышIагъэр?

³⁴ЦIыф купышхом хэтхэм ащыщэу зым зыр ыIозэ, адрэм нэмыкI ыIозэ зэрэгъэкуоштыгъэх. Бырсырышхом кыхэкIыкIэ дзэ пэцэшхом шъыпкъэр

21:28 Алыджхэр Тхэм иунэшхо чIигъахъэхэзэ – хымэ горэ Тхэм иунэшхо чIэт хымэхэм яшагу блэзыщэу, Тхэм иунэшхо ыклоцI изышагъэр аукIын фаеу щытыгъ.

зэригъэшIэн ылъэкIыгъэпти, Паул пытапIэм* дзэлIхэм аригъэшагъ. ³⁵ДэклояпIэм Паул зынэсым, цIыф купышхор кызэрэтебэнагъэхэм пае, дзэлIхэм ар IэкIэ ахъын фак хъугъэ. ³⁶ЦIыф купышхом хэтхэу Паул кыкIэлъыкIоштыгъэхэр куоштыгъэх:

—УкIы ар.

Паул цыф купышхом хэтхэм апашхъэ кызырэщыгушылагъэр

³⁷Дзэлхэм Паул пытаплэм ащэн фаеу зэхъум, Паул дзэ пэщэшхом рилуагъ:
–Зыгорэ кыослонэу фит сыкъэпшына?
–Алыджыбзэ ошлэ?– кыложьыгъ ащ. ³⁸–Мысырым щыщэу, бэмышлэу цыфхэм
зыкъязыгъэлэтыгъэу, укэкло минипл* шьоф нэкым изыщагъэр орыба?
³⁹–Сэ сыджурт,– кыложьыгъ Паул, –Киликие хэкум щыщэу, лытэныгъэ зилэ
Тарс кьалэм ицыххэм сачыщ. Цыфмэ апашхъэ сыкыщыгушылэнэу фит
сыкъэшл.
⁴⁰Дзэ пэщэшхом фит кызыешым, Паул дэкляплэм теуцуи, ылэ цыфхэм
афилэтыгъ. Зэклэми зызаушгъафым, Паул джуртыбзэклэ мырзуштэу кылуагъ:

ЯТЮКЫРЭ ТІҮНЭРЭШЪХЪ

–Тэ тшыхэри тятэхэри, зызгэхыижынынэу кышъослощтым шьукъедэлэ.
²Ахэмэ Паул джуртыбзэклэ адэгушылэу зызэхыхым, нахъ заушгъафыгъ. Етланэ
Паул кылуагъ:
³–Сэ сыджурт, Киликие хэкум щыщэу Тарс кьалэм сыкыщыхъугъ. Мы кьалэу
Ерусалим сыщанлугъ. Гамалиил зыцлэм* ыльахъохэм адэжъ сыщысэу, тятэжъхэм

21:34 пытаплэр – Антоние зыцлэ пытаплэр ары. Рим (Рум) дээр ащ члэсыгъ.
21:38 хьунклэкю минипл – апсэ емыблэжъхэу яхэгъэгу фэлажъхэу, а хьунклэкю миниплым Рим (Рум)
кьэралыгъошхом щыщхэу а хэгъэгур ашлэзыбытыгъэхэм ар кызыратрахыжыным ыуж итыгъэх. Джурт
тхэкю Юсеф зыцлэм зэритхыгъэм фэдэу, Хысэ кызыэхэу нэуж я 54-рэ ильэсым а цыфхэу яхэгъэгу
фэлажъхэрэм адрэ джуртхэм зыкъарагъэлэтыгъ.
22:3 Гамалиил – еплъ 5:34.

я Тэурат хабзэ фэсакыпэу сигъэшлагъэ. Непэ шьо пстэури Тхьэм
шьузэрэфэлажэрэм фэдэ кьабзэу, сыгуи сыпси етыгъэу Тхьэм сыфэлажъэ.
⁴Зиухъаным игъогу рыклохэрэм олэхэфэклэ, кьин язгъэшчэщыгъ. Сицыххэм
ахэмэ яхульфыгъэхэми ябзыльфыгъэхэми Іэху атырызгъальхъэти, хьапсым
чІязгъадзэщыгъэх. ⁵Ар зэрэшпыкьэр дин пэщэшхоми Тхьэмэтэ Хэсэшхом* щыщ
пстэуми кысыфаушыхъатын альэклы. Ахэмэ Дамаск дэс джурт тшыхэм тхыльхэр
афатхыхыи кысатыгъэх. Етланэ Дамаск сыклонэу щытыгъ, а гъогум рыклохэрэм
Іэхуэхэр ателъхэу сицыххэм Ерусалим кызыгъэшэнхэшъ, титхьаматэхэм ахэмэ
кьин атырызгъэльхъаным пае.

Паул Зиухъанэу Хысэ игъогу зэрэтехьагъэм икьэбар кызырелотэжыгъэр (Апостол. 9:1-19; 26:12-18)

⁶–Дамаск сыклозэ, кьалэм игъунэгъоу сызынэсым, щэджагъом дэжъ ошлэ-
дэмышлэу зы нэфынэ уашгъом кьехи, сыкыиуцухъагъ. ⁷Чыгум сытефагъэу, зы макъэ
горэм кысилоу зэхэсхыгъ:
–«Шаул, Шаул, сыд пае кьин сэ сэгбгъэшчэчыр?»
⁸–« О ухэта, Зиухъан?» слуагъэ.
–«Назарет щыщ Хысэу кьин зэбгъэшчэчырэр сэры», кысиложьыгъ ащ.
⁹Сигъусэхэм нэфынэр альэгъугъ, ау сэ кыздэгущылагъэм ымакъэ зэхыхыгъэп.
¹⁰–«Сыда сшлэщтыр, Зиухъан?» слуагъэ.
–«Къэтэджи, Дамаск кло», кысиложьыгъ Зиухъаным. «О пшлэнхэу Тхьэм
кыпфигъэнэфагъэхэр зэклэ ащ дэжъым зыгорэм кышыцуиоштых». ¹¹А
нэфынэшхом кыхэклыклэ сынэхэм зи амыльэгъужь зэрэхъугъэм пае, сигъусэхэм
слэ алыгъэу Дамаск сачагъ.
¹²–Ананый зыцлэу, Тэурат хабзэм итхэм арыклоу, Тхьэм ищынагъо зыгу иль лы
горэ Дамаск дэсыгъ. Джурт пстэуми ащ лытэныгъэ фырялэу щытыгъ. ¹³Ар садэжъ
кьаклуи, кызыбгъодахыи кысилуагъ:
–«Сшы Шаул, о унэхэр кьэплэжыщтых», кысилуагъ. Ардэдэм сынэхэр
кьэплэжъхи, а лыр сэ слээгъугъэ.

22:5 Тхьэмэтэ Хэсэшхом – еплъ 4:15.

¹⁴—«Тхьэр зыфаер зэбгээшэнэу, Шьыпкыагээр Зиер плъэгъунэуи ащ ымакьэ зэхэпхынэуи тятэжъхэм я Тхьэ укыигъэнэфагъ», кыџауагъ Ананий. ¹⁵«Арышъ, о Іофхэу плъэгъугъэхэмрэ зэхэпхыгъэхэмрэ цыфхэм зэкІэ апашъхьэ кыышыпІохэзэ, Шьыпкыагээр Зиер уришыхьатышт. ¹⁶Джы сыда зыкІэбгъэгужьорэр? Къэтэджи, зысэгъуэмэхьы, Зиусхьаным елъэІуи, ащ уипсэкІодхэр угу рырегъэукъэбзыкІыжъых».

Зиусхьаным игушыІэхэр хымэ лъэпкъхэм аригъэІунхэу Паул зэригъэкІауагъэр

¹⁷—ЕтІанэ Ерусалим къэзгъээзжы, Тхьэм иунэшхо сычІахьы, ащ сычІэтэу сызыщелъэІум, зыгорэ кысфэльэгъагъ. ¹⁸Хьисэ сэ слъэгъуи, ащ кыысиІауагъ:

—«Зыгъэпсынкі, шІэхэу Ерусалим дэкІ, сыда пІомэ шыхьатныгъэу кысфэпшырэр адэштэп».

¹⁹—«Зиусхьан», къэсІожьыгъ сэ, «оркІэ шІошъхьуныгъэ зиІэхэр сэ сицІыфхэм хьапсым чІязгъадзэхэу зэрэщытыгъэри, синэгогухэм шьязгъаохэу зэрэщытыгъэри мы цыфхэм ашІэ. ²⁰О уишыхьатэу Стефан* ыль кызыкІагъэкІым, сэ ащ дэжъым сыщытыгъ. Зэраукыгъэри афэздагъ, зыукІыгъэхэми ящыгъынхэр афэсыухъумагъэх».

²¹—«КІожъ», кыысиІауагъ Зиусхьаным. «Хымэ лъэпкъхэм адэжъ чыжъэу узгъэкІощт».

Паулрэ Римыдзэ пэщэшхомрэ

²²Паул мы гушыІэхэр къеІохэфэ нэс, цыфхэр едэлущтыгъэх. Джашыгъум мэкъэшхокІэ къээрэгъэкууагъэх:

—А лЫр дунаим техыжъ. Псэунэу фэшъуашэп!

²³Ахэр къээрэгъэкуохэзэ, ящыгъынхэр дадзыехэзэ, сапэр датэкъуаештыгъ.

²⁴Джашыгъум дзэ пэщэшхом дзэлІхэм Паул пытапІэм аригъэщагъ. Цыфхэр Паул пэуцухэзэ, арэуштэу зыкІэкуохэрэр зэригъэшІэным пае, къамыщкІэ еохэзэ еупчІынхэу дзэ пэщэшхом дзэлІхэм унашъо афишыгъ. ²⁵КъамыщкІэ Паул еонхэм пае, шъо кІапсэхэмкІэ зырапхым, Паул ащ дэжъым щыт дзэ пащэм риІауагъ:

22:20 Стефан – еплъ 7:57-60.

—ХьыкумышІэм ыпашъхьэ ишъумыщэу, рим цыфхэм* ащыщэу зыгорэм къамыщкІэ шъуеонэу шъуихабзэкІэ хъушта?

²⁶Дзэ пащэм ар зызэхехым, дзэ пэщэшхом ыдэжъ кІуи, ар ригъэшІагъ.

—Сыда пшІэщтыр? Мы лЫр рим цыфхэм ащыщ,– риІауагъ ащ.

²⁷Дзэ пэщэшхом Паул кыбгъодахьы кыриІауагъ:

—КъысаІу! О рим цыфхэм уащыща?

—Сащыщ,– кыџауагъ Паул.

²⁸—Рим цыфхэм сащыщ хъуным пае, ахьщабэ тезгъэкІодагъ,– кыџауагъ дзэ пэщэшхом.

—Сэ рим цыфэу сыкъэхъугъ,– кыџауагъ Паул.

²⁹Паул еупчІынхэу щытыгъэхэр занкІэу зэкІэкІожьыгъэх. Дзэ пэщэшхом Паул рим цыфхэм зэращыщыр къызешІэм, дзэлІхэм Паул Іэхъу зэрэтыраригъэлъхьагъэм пае, шынагъэ.

Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашъхьэ Паул зэрэращагъэр

³⁰ЯтІонэрэ мафэм журтхэм Паул зэрагъэмысагъэр дзэ пэщэшхом зэригъэшІэпэнэу фэягъэти, дзэлІхэм Паул къаригъэтІэтэжы, дин пэщэшхохэри Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщ пстэури зэрэугъоинхэу унашъо ышыгъ. ЕтІанэ Паул кыыщи, апашъхьэ кыыригъэуцагъ.

ЯТЮКЫРЭ ЩЫНЭРЭШЪХЬ

Паул Тхьэмэтэ Хэсэшхом шыщхэм ахаплыи ариуагъ:
–Сшыхэр, сэ непэ нэсы Тхьэм ыпашхьэ гукъэбзагъэкIэ мыхъун зи
зидэсымышIэжъэу сыщыпсэугъ.
²Дин пэцэшхоу Ананий* Паул ыдэжъ щытхэм ыжэ еонхэу ариуагъ. ³Джашыгъум
Паул ащ риуагъ:
–Тхьэр кызоожьышт. Дэкъэу фыжъэу къэлъэгъоным пае, агъэлагъэм уфэд.
Хабзэм тетэу хыкум кыстепшIыхъанэу ущыс, ау щытми ор-орэу хабзэм утекIэу
кысэогаоха?

22:25 Рим цыфхэр –епль 16:37.

23:2 Ананий – Хысэ кызэхъу нэужым я 47-59 илъэсхэм къакоцI дин пэцэшхоу щытыгъ.

⁴Ащ дэжым щытхэм Паул кырауагъ:
–Тхьэм идин пэцэшхом уехъона?
⁵–Сшыхэр, ар зэрэ дин пэцэшхом сшIэщтыгъэп,– кыуагъ Паул. –Сыда пIомэ
Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арыт:* «О плъэпкъ итхаматэ IэягъэкIэ утегушыIэ хъу-
щтэп».

⁶Тхьэмэтэ Хэсэшхом шыщхэм ащыцэу зы куп саддукейхэу*, адрэ купыри
фарисейхэу* Паул ышIэщтыгъэти, Тхьэмэтэ Хэсэшхом хэтэу кыуагъ:

–Сшыхэр, сэ сыфарисей, сяти фарисеу щытыгъ. Лагъэхэр
кызэрэтэджыкыщтхэм сызэрэщыгугъырэм пае, хыкумышIэм ыпашхьэ
сырашагъ.

⁷Арзуштэу кызыелом, фарисейхэмрэ саддукейхэмрэ зэщыхъанхэу аублагъ,
лъэныкъуитIоуи зэрэгъэхъугъэх; ⁸сыда пIомэ саддукейхэм «Лагъэхэр
къэтэджыкыхэрэп, мэлэич щыIэп, псэ щыIэп», аIо, ау саддукейхэм афэмыдэхэу
фарисейхэм ахэмкIэ зэкIэ шIошъхъуныгъэ яI.

⁹Джашыгъум Тхьэмэтэ Хэсэшхом шыщхэр мэкъэшхокIэ къзэрэгъэкуохи,
фарисейхэм ащыцхэу Тэурат егъэджэкIо пэцэ заулэ къэтэджыхи, адрэхэм
янэкъокъухэу кьауагъ:

–Мы лIым мыхъун горэ етлъэгъулIэрэп. Псэ горэ е мэлэич горэ
кыдэгущыIэгъэнкIи мэхъу. Тхьэм тыпэрэмыуцу.

¹⁰Лъэшэу зэрэзщыхагъэхэм пае, ахэмэ Паул зэпкыратхъынкIэ дзэ пэцэшхом
щыни, Паул ахэмэ къахашынышъ, пытапIэм* ащэнэу дзэлIхэм унашъо афишIыгъ.

¹¹ЯтIонэрэ чэщым Зиусхъаныр Паул кыфэлъагъуи кыыриуагъ:

–Угу умыгъэкIоды! Ерусалим шыхъат укыщызэрэсфэхъугъэм фэдэу, Рим
къэлэшхоми шыхъат укыщысфэхъун фæе.

23:5 Тхьэм игушыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:28.

23:6 саддукейхэр – еплъ 4:1.

23:6 фарисейхэр – еплъ 5:34.

23:10 пытапIэр – еплъ 21:34.

Паул шьэфэу ауkынынэу джуртхэм гухэлъ зэрашIыгъэр

¹²ЯтIонэрэ мафэм ипчэдыжъ джурт заулэ зэгурылуи, тхьэ ауагъ:

–Паул тэукIыфэ, тышхэщтэп ыкIи тешъоцтэп.

¹³Тхьэ зыуагъэхэр нэбгырэ тIокIитIум нахьыбэ хъущтыгъэх. Ахэр дин
пэцэшхохэмрэ нахьыжъхэмрэ адэжъ кIохи арауагъ:

¹⁴–Паул тэукIыфэ, тымышхэнэу тхьэ тIуагъэ. ¹⁵Арышъ, «Паул иIоф нахь тэрэзэу
тыхэплъэным пае, тадэжъ къащэ», шъуелъэIузэ шъоррэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом
щыщхэмрэ дзэ пэцэшхом макъэ ежъугъэIу. Паул мыш дэжым къэмысызэ,
тыукIынэу тыхъазыр.

¹⁶Ау Паул ышыпхъу ыкIо ахэмэ ягухэлъ кышIи, пытапIэм кIуи, Паул а
къэбарыр ригъэшIагъ.

¹⁷Паул дзэ пацэхэм ащыцэу зыгорэм къеджи риуагъ:

–Дзэ пэцэшхом ыдэжъ мы кIалэр щэ. Зыгорэ риIонэу фæй.

¹⁸Дзэ пацэм кIалэр зыдищи, дзэ пэцэшхом ыдэжъ кIуи риуагъ:

–ТихъапсчIэсэу Паул зыцIэр кысаджи, мы кIалэм зыгорэ кыуиIонэу фæешъ,
уадэжъ къэсщэнэу кысэлъэIугъ.

¹⁹Дзэ пэцэшхом кIалэм ыIэ ыубыти, зы лъэныкъокIэ Iуищи еупчIыгъ:

–КысэпIонэу сыда узыфаер?

²⁰—«Паул и Иоф нахь тэрэзүү тыхэплээнэм пае, неущ Тхэмэтэ Хэсэшхом ыпашьхэ кьащэ», аюу, джуртхэр кыюльэлунхуу зэгурыуагьэх,— кыложыгы калэм. ²¹—Ау ахэмэ уямыдэлү; сыда плэм ахэмэ ащышхуу нэбгырэ тлоклитлум нахьыбэ хьухуу, Паул аукыным пае, шэфэу пэсых. Ахэмэ ар аукыфэ, мышхэнхуу емышьонхуу тхэ ауагь. Загьэхьазырыгьэу уиунашго паплээх нылэп.

²²Дзэ пэцэшхом калэр ыгьэклотэжызы кырыуагь:

—Мыр кызэрэсэпугьэр зыми емылу!

Паул Ишъхэтет Феликс ыдэж зэрацагьэр

²³Етланэ дзэ пэцэшхор дзэ пацэхэм ащышхуу нэбгыритлу ыдэж кьяджи ариуагь:

—Дзэл нэбгырэ шьитлу, шыухуу нэбгырэ тлоклищырэ пшырэ, пчыхэр зылыг дзэлхуу нэбгырэ шьитлу нычэпэ сыхьатыр бгьум Кесарие кьалэм* клонхуу жьугьэхьазырых. ²⁴Шыхэри Паул фэжьугьэхьазырхи, шы горэм тежьугьэтлысхы, Ишъхэтет Феликс* ыдэж шьущэ.

²⁵Дзэ пэцэшхом мыщ фэдэ гуцылэхэр зэрыт тхылыри ытхыгь:

²⁶«Сэ Клаудый Лисый, о лытэныгьэшхо зилэ Ишъхэтет Феликс, шлуфэс осэхьжы.

²⁷Мы лыр джуртхэм аубыти, аукынэу фежьэгьагьэх, ау сидзэлхэр сигьусэхуу сыкьаклуи, кьалэпысхьжыгы, сыда плэм рим цыфхэм зэрашчыр кьэсшлагьэти ары. ²⁸Зэрагьэмысэрэр зэзгьэшлэнэу сыфаеу, я Тхэмэтэ Хэсэшхо ыпашьхэ дзэлхэм кырызгьэщагь. ²⁹Ахэмэ зэрагьэмысэхэрэр яхабзэ епхыгьэхэ нахь, е укл е хьапс зифэшгошэ Иоф а лым зи ымышлагьэу кыззэгьэшлагь. ³⁰Ау джуртхэм мы лыр шэфэу аукынэу агу зэрэхэлыр зыгорэм сигьэшлагьэти, дзэлхэм уадэжэ занклэу кьязгьэщагь. Кьедаохэрэми зэрагьэмысэрэ Иофхэр уапашьхэ кышчалонхуу макьэ язгьэлугь. Отхэжь!»

³¹Арэуштэу яунашго тетэу дзэлхэм Паул зыдащи, чэщым Антипатридэ кьалэм* нагьэсыгь. ³²Дзэлхэм ятлонэрэ мафэм шыухэм Паул Кесарием ащэнэу кьагьанэхи, ежьхэм пытаплэм агьээжыгы. ³³Шыухэр Кесарие кьалэм зынэсхэм, Ишъхэтетым тхылыр ратыгь, Паули ащ фагьэзагь. ³⁴Ишъхэтетыт тхылым еджи, Паул зыщыщ хэкумклэ кьеучыгы. Киликие хэкум щышэу зызэхехым, кылуагь:

23:23 Кесарие кьалэр – еплэ 8:40.

23:24 Феликс – Хьисэ кызэхуу нэужым я 52-60 илгьэхэм кьаклокл Иудей хэкум и Рим (Рум) Ишъхэтетэу щытыгь.

23:31 Антипатридэ кьалэр – Ерусалим километрэ 60-клэ пэчыжэу, итемыр тыгьэ кьохьаплэ лэныкьомклэ итыгь.

³⁵—Кьыодаохэрэр кьызысхэклэ, тэрэзүү сыоупчышт.

Ишъхэтетым етланэ Ирод пачьыхэ унэшхоу преторие зыцлэр ыгьэуцугьагьэм дзэлхэм Паул щаухьумэнэу унашго ышыгы.

ЯТЮКЫРЭ ПЛЫНЭРЭШЬХЬ

Ишъхэтет Феликс ыпашьхэ джуртхэр Паул зэрэщедэуагьэхэр

Мэфитф нэужым дин пэцэшхо Ананий, нахьыжхэм ащышэу купрэ очыл Тертуллрэ игьусэхуу, Кесарие кьалэм кьехыгь. Паул зэрагьэмысэхэрэр Ишъхэтетым ыпашьхэ кьышчалотагьэх. ²Паул кызырашэм, Тертулл ар кыгьэмысэу мырэуштэу кылоу ыублагь:

—Лытэныгьэшхо зилэ Феликс, о уитетыгьоклэ мамырныгьэшхо тилэу тэпсэу; унали тебгьэтээ, мы хэгьэгур нахь зэтэгьэпсыхьагьэу хьугьэ. ³Арышэ, сыдигьуй, тыдэ тыщылэми, щытхуу кыпфэтэшлы. ⁴Башэрэ усымыгьэулуэу, уигуапэу укьытэдэлунэу сыкьюльэлү.

⁵—Сыда плэмэ кызэрэтшлагьэмклэ мы лыр емынэ гор, дунаим тет джурт пстэуми зыкьарегьэлэты, диным рыклорэ цыф купэу Назарет купклэ заджэхэрэми* ятхьаматэу щыт. ⁶Тхэм иунэшхуи мыкьабзэу ышлыным пылыгы. Ар кьэтыубыти,

тэ тихабзэ тетэу хыкум тетшыханэу тыфэягъ, ⁷ау дзэ пэцэшхо Лисый кьакIуи, лыгъэкIэ кьыттырихыжьи, уадэжъ дзэлIхэм кьаригъэщагъ. ⁸ЕтIанэ Лисый тэ а лым тыридоогоу уадэжъ тыкьэклонэу унашъо ышIыгъ. Ор-орэу ащ уеупчIымэ, зэрыдгъэмысэхэрэм яшгъыпкъагъэ зэбгъэшIэн плъэкIышт.

⁹Очыл Тертулл а гушыIэхэу кьыIуагъэхэр джуртхэм шгъыпкъэхэу аIозэ, ащ IэпыIэгъу фэхьугъэх.

Иэшхьэтет Феликс ыпашхьэ Паул зызэрэциухыижыгъэр

¹⁰Иэшхьэтетым Паул Iэ зыфешIым, Паул кьыIуагъ:

–Илзэсыбэ хъугъэу мы лъэпкъым ихыкум Iоф о ппшъэ зэрилъыр сшIэзэ,

24:5 диным рыклорэ цIыф купэу Назарет купкIэ заджэхэрэр – зымышIэхэрэм чыристан диныр джурт диным шыцэу ашIошIыцтыгъ.

зызгъэхыезэ, сиIоф сигуапэу уапашхьэ кьисэлъхьэ. ¹¹Мэфэ пшIыкIутIум нахьыбэ темышIагъэу Ерусалим Тхьэм сыщелъэIунэу сыкьызэрэкIуагъэм ишгъыпкъагъэ зэбгъэшIэн плъэкIышт. ¹²Тхьэм иунэшхуи зы цIыф горэм сышенэкъокъоу, синэгогуми, кьалэми цIыф купышхо шызгъэбырсырыхэуи шытыгъэп.

¹³Сидэогъухэм сызэрагъэмысэрэ Iоф пстэуми ащыцэу зи кьагъэшгъыпкъэжьи алъэкIыштэп. ¹⁴Ау тятэжъхэм я Тхьэ сыфэлажъэзэ, мы цIыфхэм пхэнджэу зыфалорэ гъогум сызэрэрыклорэм сеуцуалIэ. Тэурат хабзэм ит пстэумкIи пегъымбархэм атхыгъэ тхыльхэм арыт пстэумкIи* шIошгъуныгъэ сиI. ¹⁵Шгъыпкъагъэ зиIэхэмрэ зымыIэхэмрэ Тхьэм кьызэригъэтэдджыжьынхэу мо шыт лIыхэр Тхьэм зэрэщыгугъыхэрэм фэдэу, сэри Тхьэм сыщэгугъы. ¹⁶Арышъ, Тхьэми цIыфхэми апашхьэ гукъэбзагъэкIэ мыхъун зи зыдэсымышIэжъэу сызэрэпсэуным сыдигъуи ыуж сит.

¹⁷–Илзэсыбэ Ерусалим сыщымыIагъэу, сэдакъэхэр сэ слъэпкъ фэхьынхэуи кьурмэн сшIынэуи джыри зэ сыкьэкIуагъ. ¹⁸Арэуштэу сшIэ пэтызэ, Тэурат хабзэм иунашъо тетэу зызгъэкъэбзэжыгъэу, Тхьэм иунэшхо сычIэтэу сыкьыщагъотыгъ. ЦIыф купышхоми сахэтыгъэп, бырсыри шыIагъэп. ¹⁹Ау Асие хэкум шыщ джурт куп ащ дэжым шыIагъэх. Ахэмэ сызэрагъэмысэн шыIэмэ, джы уапашхьэ кьыщылъагъохэу ар кьалон фэягъ. ²⁰Е мо шытхэм, сэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом ыпашхьэ сызырацэм, бзэджагъэу сшIагъэу кьагъотыгъэр кьарэIу. ²¹«Iагъэхэр кьызэрэтэдджыжьыштхэмкIэ шIошгъуныгъэ зэрэсиIэм пае, непэ хыкумышIэм ыпашхьэ сишгъуагъ», сIуи, мы цIыфхэм сахэтэу мэкъэшхокIэ кьызэрэсIогагъэр арышттын сызэрагъэмысэрэр.

²²Джашыгъум Феликсэу Зиусхьаным игъогу икъэбар тэрэзэу зышIэщтыгъэм яIоф зыхэплъэн пIалъэр лъигъэкIуатэзэ кьыIуагъ:

–Дзэ пэцэшхо Лисый кьызэрэкIоу, шгъуиIоф хыкум тесшIыхан.

²³ЕтIанэ Феликс дзэ пачэм унашъо фишIыгъ Паул кьин рамыгъэлъэгъузэ аухъумэнэу, игъусэхэри лъыплъэнхэу фит ышIынхэу.

24:14 Тэурат хабзэм ит пстэумкIи пегъымбархэм атхыгъэ тхыльхэм арыт пстэумкIи – еплъ 13:15.

Паул Феликсрэ Друзиллэрэ зэрадэгущыIагъэр

²⁴Мэфэ зауIэ тешIагъэу, Феликс ишхьэгъгъусэ Друзиллэ* игъусэу кьэкIуагъ. Друзиллэ джуртэу шытыгъ. Феликс ицIыфхэм Паул кьаригъащи, Паул Мэссихъ ХьисэкIэ шIошгъуныгъэм кьызэрэтегушыIэрэм едэлущтыгъ. ²⁵Ау шгъыпкъагъэм, зыщыIэныгъэм, кьэкIошт ахърэт мафэм Паул кьызатегушыIэм, Феликс кьащти кьыIуагъ:

–ДжырэкIэ кIожъ, игъо сыфифэмэ, етIанэ укъызгъэщэжьи.

²⁶Паул ахъцэ кьыритынкIэ гугъэщтыгъ. Арыти, бэрэ кьаригъащэзэ дэгущыIэщтыгъ.

²⁷ИлзэситIу зытешIэ ужым, Феликс ычIыпIэ Порций Фест* зыцIэр кьихьагъ. Ау Феликс джуртхэм шIугъэ горэ афишIэнэу фэягъэти, Паул хьапсым кьычIигъэнагъ.

ЯТЮКЫРЭ ТФЫНЭРЭШХЬ

«Кайсарым сиоф хыкум тырерэшыхь», ылуи, Паул Іэшхьэтет Фест зэрельугьэр

Іэшхьэтетэу Фест зыцлэр хэкум* кызэклом, мэфиц тешлагьэу Кесарие кьалэм* дэки, Ерусалим кьагьэ. ²Джашыгьум дин пэццэхохэмрэ джуртхэм ятхаматэхэмрэ Паул едзонхэм пае, Фест ыдэжь кьэкьагьэх. ³Ахэмэ яхьатыркІэ Фест дзэлхэм Паул Ерусалим кьаригьэццэнэу ыуж имыкІхэу ельэугьэх, сыда плөмэ Паул гьогум рыклозэ, шьэфэу ар аукынэу агу хэльыгь. ⁴Ау Фест ариуагь:

—Паул Кесарие хьапсым чІэс. Сэри бэ темышІэу ащ дэжь сыклошт. ⁵А лЫм бзэджагьэ горэ ышлагьэмэ, шыутхьаматэхэм ащыццэу зы куп сигьусэу кьэрэкуи кьерэдау.

24:24 Друзиллэ – Ирод Агриппэ Ятлонэрэмрэ Вереникэрэ ащыпхьоу шытыгь. Еплэ 25:13.

24:27 Порций Фест – Хьисэ кызэхьэу нэужым я 60-62 илэсхэм кьаклоцІ Иудей хэкум и Рим (Рум) Іэшхьэтетэу шытыгь.

25:1 хэку – Иудей хэкур ары.

25:1 Кесарие кьалэр – еплэ 8:40.

⁶Фест е мэфий е мэфишІ нахьыбэ ахэмэ адэжь щымылагьэу, Кесарием ехыгь. Ятлонэрэ мафэм хыкум ышынэу итІысыплэ тетІысхьы, дзэлхэм Паул кьаригьэцагь. ⁷Паул кызэльагьом, Ерусалим кьикІыгьэ джуртхэм кьауцухьы, бзэджэгьэшхо пчьагьэкІэ агъэмысэу аублагь, ау кьауагьэхэр кьагьэшпыпкьэжьынхэ альэкІыгьэп.

⁸—Джуртхэм я Тэурат хабзэкІи, Тхьэм иунэшхокІи, КайсарымкІи мыхьомышлагьэ зи сшлагьэп,— кьыуагь Паул зигьэхыижьэу.

⁹Фест джуртхэм шІугьэ горэ афишІэнэу фэягьэти, Паул кьыриуагь:

—Мы Іофым хыкум тесшІыханым пае, Ерусалим уклонэу уфая?

¹⁰—ХьыкумышІэу Кайсарым ихьыкум сиоф тезышІыхан фаем ыпашьхьэ сит,— кьыложыгь Паул. —О дэгьоу зэрэпшІэрэм фэдэу сэ джуртхэм зи мыхьун ясшлагьэп.

¹¹Ау уклі зифэшьошэ мыхьун горэ сшлагьэу силажьэмэ, укІым зыщыздыненэу сыфаеп. Ау кьызэрысэдаохэрэм шыпкьагьэ зи ахэмылэмэ, зыми ахэмэ саІэкІигьэхьан ыльэкІыштэп. Кайсарым сиоф хыкум тырерэшыхь!*

¹²Фест иІэпыІэгьухэм задэгущыІэ ужым, кьыуагь:

—Кайсарым сиоф хыкум тырерэшыхь, плуи кьызэрэпІуагьэм пае, Кайсарым ыдэжь уклост!

Фест Паул икьэбар пачыхьэ Агриппэ зэрриуагьэр

¹³Мэфэ заулэ зытешІэ ужым, пачыхьэ Агриппэрэ* ышпыхьу Вереникэрэ Фест шІуфэс кьырахынэу Кесарием кьэкьагьэх. ¹⁴Ахэр мэфэ заулэрэ шылагьэхэу, Фест Паул іоф пачыхьэм ыпашьхьэ рилхьы риуагь:

—Зы лЫ горэ хьапсым чІэсэу Феликс кьысфигьэнагь. ¹⁵Сэ Ерусалим сызыщІэм, дин пэццэхохэмрэ Джуртхэм

25:11 Кайсарым сиоф хыкум тырерэшыхь – Кайсарым Рим (Рум) цыфхэм яіоф хыкум тыришІыханым пае, зыфагьэзэжьынэу фитыныгьэ ялагь. А лэухьанэм Неро Кайсарэу шытыгь. Ар Хьисэ кьызэхьэу нэужым я 54-58 илэсхэм кьаклоцІ Кайсарэу шытыгь.

25:13 пачыхьэ Агриппэ – Ирод Агриппэ Ятлонэрэр Халхис хэгьэгоу Палестинэ хэгьэгум итемыр лэныкьо итым ипачыхьэу шытыгь. Ежьырэ Вереникэрэ Ирод Агриппэ Апэрэм илфыгьэхэу шытыгьэх. Еплэ 12:1.

дин пэццэхохэмрэ Джуртхэм янахьыжьхэмрэ садэжь кьаклохи, а лЫм едаохэу, мысагьэ теслэхьанэу кьысэльэугьэх.

¹⁶—Ау сэ ахэмэ ясложыгь: «Зы лЫ горэ кьедаохэрэм апашьхьэ кьихьэу, зэрагьэмысэрэм ипэгьокІ аритэу, зиухьыижьынэу фитыныгьэ кьырамытмэ, уклі тыралхьанэу Рим хабзэмкІэ хьуштэп». ¹⁷Ахэр садэжь кьызэкІохэм, Іофыр сымыгьэгужьоу ятлонэрэ мафэм хыкум тесшІыханэу ситІысыплэ сытетІысхьы, а лЫр дзэлхэм кьязгьэцагь. ¹⁸Кьедаохэрэр кьэтэджыгьэх. Іоф мыхьомышлагьэкІэ агъэмысэшт, сІуи, ау зэрагьэмысэн бзэджэшлагьэхэу сызэрэгугьагьэхэм ащыщкІэ агъэмысагьэп. ¹⁹Ау ежьхэм ядин ехьылагьэу Іоф заулэхэмкІэ зэгурылоштыгьэхэп. Хьисэ зыцлэ лЫ лагьэу, Паул псаоу зыфиуагьэмкІи зэгурылоштыгьэхэп. ²⁰Мыщ фэдэ Іофхэм хыкум зэратесшІыхьащт шІыклэр сшлагьэпти, а лЫм сеупчІыгь:

«Ерусалим уклоу, ащ дэжым хыкум кыщыптесшыханэу уфая?»²¹ Паул илоф Кайсарым хыкум тырешыхьэфэ, хьапсым члагъэсынэу кызылалом, ар Кайсарым ыдэжь сэгъэклофэ, хьапсым члагъэсынэу унашъо сшыгыгъэ.

²²—Сэ сшыхьэкӀа а лым кылохэрэм сядэӀунэу сыфай,— ыӀуи, Агриппэ Фест кыриӀуагъ.

—Неуц уезгэдэӀун,— кыложыгъ Фест.

²³ЯтӀонэрэ мафэм цыфхэм лыгътэныгъэшхо кьафашыгъэ, Агриппэрэ Вереникэрэ цыфхэм хыкум зыщатырашыхьэрэ унэшхом кыхьагъэх. Ахэмэ ягъусэхэу дзэ пэщэшхохэри кьалэм итхаматэхэри кыхьагъэх. ЕтӀанэ Фест унашъо ышӀи, Паул кьашагъ.

²⁴—Ори пачыхьэ Агриппэ, шъори мыщ дэжым тигъусэхэу щыӀэ цыф пстэури, мы лым шъуеплъ!— кыӀуагъ Фест. —Джурт пстэури Ерусалими мыщ дэжыми садэжь кьаклохи, агъэмысэзэ, «А лыр нахьыбэрэ псэу хьуштэп», аӀозэ зыфэкуоштыгъэхэр мы лыр ары. ²⁵УкӀ зифэшъошэ бзэджагъэ зи ымышлагъэу кьэзгъотыгъ, ау ежым «Кайсарым силоф хыкум тырерэшыхь», ыӀуи лъэӀуагъэти, Кайсарым ыдэжь згъэкӀонэу тесыубытагъ. ²⁶Ау гъэнэфэгъэ кьэбар зи ежым ехьылагъэу Кайсарым фэстхынэу сиӀэп. Арыти, шъо пстэуми шъуапашхьэ кырызгъэшагъ, зэкӀэми анахьэу оры, пачыхьэ Агриппэ, тызеупчы ужым, стхыштыр сшӀэным пае; ²⁷сыда пӀомэ зэрыдгъэмысэрэр ятымыгъашӀэу, хьапсчӀэс горэ афядгъэщэныр емыклоу сэлъыгъ.

ЯТЮКЫРЭ ХЫНЭРЭШЬХЬ

Пачыхьэ Агриппэ ыпашхьэ Паул зызэрэщыныжыгъэр

Ащ нэужым Агриппэ Паул риӀуагъ:

—Зыухыижэу укъэгушчыӀэнэу уфит.

Паул ыӀэ кыӀэти, зиухыижэу кыӀуагъ:

²—Пачыхьэ Агриппэ, журтхэм сызэрагъэмысэрэ Иоф пстэумкӀи о уапашхьэ зызэрэщыныжыгъэрэ сэ насыпышӀуагъэу зыфэсэлъытэжы. ³Анахьэу, журтхэм яхабзэхэри зэрызэнэкъокъурэ Иоф пстэури дэгъоу зэрэпшӀэхэрэм паешӀ ары. Арышъ, сэ кьаслохэрэм уигуапэу укьядэӀункӀэ сыолъӀу.

⁴—СикӀэлэгъу кыщегъэжыагъэу, сэ слъэпкъ сыхэтэу Ерусалим сызэрэщыпсэурэр журт пстэуми дэгъоу ашӀэ. ⁵Ахэмэ сызашӀэрэр бэшлагъэ. Диным рылажэрэ цыф купхэм ащышӀэу анахь пытэу Фарисей* купкӀэ заджэхэрэм игъогу сырыклоу зэрэщытыгъэр ахэр фаехэмэ, кьаушыхьатын альэкӀышт. ⁶Тхьэм тятэжьхэр кызыригъэгугъэгъэхэ Иофым* сызэрэщыгугъырым пае, джы хыкумышӀэм ыпашхьэ сыкырашагъ. ⁷Тхьэм тятэжьхэр кызыригъэгугъэгъэ дэдэр ары тэ тлъэпкъ иунэгъо лъэпкъ пшыкӀутӀур чэщи мафи агу етыгъэу, Тхьэм фэлажэхэзэ, кьагъотынэу зыщыгугъыхэу зыпаплэхэрэр. О пачыхь, сэри ащ сызэрэщыгугъырым ары журтхэр кызкӀысэдаохэрэр. ⁸Тхьэм лагъэхэр кызыригъэтэджыжыштытхэр кьэмыхьун Иофэу сьд пае шъулытэрэ?

⁹—ЗэрэслъэкӀэу Назарет щыщ Хысэ ыцӀэ сыпэуцужьын фаеу сэри сшӀошъ хьуштыгъэ. ¹⁰Ерусалим арэуштэу щысшӀыштыгъ. Дин пэщэшхохэм фитыныгъэ кьаӀысхи, сицыфхэм Тхьэм ицыф лъапӀэхэм ащышӀхэу бэхэр хьапсым чӀязгъадзэщтыгъэх. Тетыгъо зиӀэхэм ахэмэ укӀ хыкум затыралъхьэм, сэри ар игъогу слъытагъэ. ¹¹Синэгогу пстэуми ахэмэ бэрэ кьин шьэгъэщэчыштыгъ, Хысэ езгъэхъонынхэуи сыпылтыштыгъ. Лъэшэу сафэгубжэу, кьин язгъэщэчынэу хымэ кьалэхэми анэсыфэ сакӀэлъыкӀоштыгъ.

26:5 Фарисей – еплъ 5:34.

26:6 Тхьэм тятэжьхэр кызыригъэгугъэгъэхэ Иофыр – лагъэхэр кызырэтэджыжыштытхэр ары (еплъ 23:6; 24:15).

Паул Зиусхьан Хысэ игъогу зэрэтехьагъэм икьэбар кызыригъэжыгъэр (Апостол. 9:1-19; 22:6-16)

¹²—Арэуштэу дин пэщэшхохэм фитыныгъэ кьаӀысхыгъэу, пшъэрылыи кьысатыгъэу, Дамаск ськӀонэу щытыгъ. ¹³Шэджагъом дэжь гъогум сырыкӀозэ, тыгъэм нахь нахь лыдырэ нэфынэ горэ уашъом кьэхэу, сигъусэхэмрэ сэррэ

тыкыиуцухъуу слъэгъугъэ, типачъыхъ. ¹⁴Тэ зэкIэ чIыгум тытефи, джуртыбзэкIэ зы макъэ горэм мырэуштэу кыIоу зэхэсхыгъ:

—«Шаул, Шаул, сьд пае кьин сэ сэгбгъэщчыра? Цур зиём ибэщ кIыхъэ папцIэм цур ыIахъокIэ кыизэрешъутырырэм фэдэу ошIымэ, уиягъэ зэогъэкIыжы». ¹⁵—«О ухэта, Зиусхъан?» сIуагъэ.

—«Хысэу кьин зэгбгъэщчырэр сэры», кыIожыгъ Зиусхъаным. ¹⁶«Ау джы кьэтэджи, о пIахъомэ кьатеуцожь. Сэ кысфэлажэрэ лIы ухъунэу, Iофхэу пIээгъугъэхэмрэ озгъэлъэгъуштхэмрэ кьэуушыхъатынхэуи узгъэнэфагъ ыкIи зыозгъэлъэгъугъ. ¹⁷О пIэпкърэ, хымэхэу узфэгъэкIоштхэмрэ укьалэпысхыжыщт. ¹⁸Ахэр шIункIыгъэм кыыхэкIынхэшъ, нэфынэм зыкыфагъэзэным пайи, шэйтаным итетыгъо ыIэчIэгъ кычIэкIынхэшъ, Тхъэм зыкыфагъэзэным пайи, ахэмэ анэхэр кьэбгъэпIэжыынхэу аджэ усэгъахIо. Арэуштэу сэркIэ шIошъхъуныгъэ зэрIэм пае, япсэкIодхэр афэгъуштых, Тхъэм ицIыфхэу ежым зыкьезытыгъэхэм IэхышIоу кьалтысыщтри ахэми кьалтысыщт».

Паул джуртхэмрэ хымэ лъэпкъхэмрэ апашъхъэ Хысэ шыхъат зэрэщыфэхъугъэр

¹⁹—Арышъ, пачъыхъэ Агриппэ, уашъом щыщэу зыкысэзыгъэлъэгъугъэм сыпэуцужыгъэп. ²⁰Апэу Дамаск кьалэм дэххэм, етIанэ Ерусалим дэххэми, Иудей хэкум зэкIэ исхэми, хымэ лъэпкъхэм ащыщхэми язгъэлъэгъуштыхъ, япсэкIодхэм афыкIэгъожыынхэшъ, Тхъэм игъогу техъанхэу зэрэфаери, япсэкIодхэм зэрафыкIэгъожыгъэм фэшъошэ IофышIухэр агъэцэкIэнхэ зэрэфаери. ²¹Джары джуртхэм Тхъэм иунэшхо сыщаубыти, саукIынэу зыкыпылтыгъэхэр. ²²Ау непэ нэсыфэкIэ Тхъэр IэпыIэгъу кысфэхъузэ, цыкIуми инми апашъхъэ мыщ дэжым сыщытэу шыпкыагъэм шыхъат сыфэхъу. Пегъымбархэмрэ пегъымбар Мусэрэ кьэхъун фэе Iофхэу зыфаIуагъэхэм анэмыкIхэр кьасIохэрэп; ²³Мэссихъ* кьин ыщэчин фаеу зэрэщытыгъэри, апэрэу лIагъэхэм кьахэтэджыкIыжыгъэу, ежы ыльэпкърэ хымэ лъэпкъхэмрэ нэфынэм икьэбар кьаригъэлунэу зэрэщытыгъэри ары зыфасIохэрэр.

Паул Агриппэ шIошъхъуныгъэ зыригъэлэнэу зэрелъэгъугъэр

²⁴Паул арэуштэу зиухыижы зэхъум, Фест мэкъэшхокIэ кыIуагъ:

—Паул, удел о. УишIэныгъэшхо пшъхъэ зэригъэкIокIыгъ.

²⁵—Сэ сшъхъэ зэкIокIыгъэп, лъытэныгъэ зиIэ Фест,—кыIожыгъ Паул,—сэ кьасIохэрэр гущылэ шыпкыах ыкIи гущылэ губзыгъэх. ²⁶Пачъыхъэм мы Iофхэр ешIэх, ащ ыпашъхъи гушхоныгъэкIэ сыкыщэгъушылэ. Ащ гузылтымэгъэ Iоф а Iофхэм зэрахэмытым сицыхъэ телъ, сыда пIомэ мы Iофхэр зэкIэ зы кьогъу горэм кыы шыхъугъэхэп. ²⁷Пачъыхъэ Агриппэ, пегъымбархэм атхыгъэхэмкIэ шIошъхъуныгъэ уила? ШIошъхъуныгъэ зэрэуилэр сэшIэ.

²⁸—Арэуштэу псынкIэу Мэссихъ игъогу сытебгъэхъанэу огугъа?— ыIуи, Агриппэ Паул кьыриIуагъ.

²⁹—ПсынкIэми мыпсынкIэми о уимызакъоу, ау непэ сэ кьасIохэрэр зэхэзыхырэ пстэури сэ сфэдэ хъунхэу Тхъэм селъэлъу, ау Iэхъу-лъэхъу атерэмылъ,— кыIожыгъ Паул.

³⁰Ащ нэужым пачъыхъэр, Iэшъхъэтетыр, Вереникэ, ахэмэ ягъусэхэу шысхэр кьэтэджыжыхи, унэм икIыжыгъэх. ³¹Унэм зекIыжыхэм, зэраIожыгъ:

—УкI е хъапс зифэшъошэ Iоф мы лIым зи ышIагъэп.

³²ЕтIанэ Агриппэ Фест риIуагъ:

—Мы лIым иIоф Кайсарым хыкум тыришIыхъанэу мылъэIуагъэмэ, шъхъафитэу ттIупщыжыын тлъэкIыштыгъэ.

26:23 Мэссихъ — еплъ 2:30.

ЯТIОКIЫРЭ БЛЫНЭРЭШЪХЪ

Рим кьэлэшхом кIонэу Паул кьухъэ горэм зэритIысхъагъэр

Италием кѹхьэкІэ тэ* тызэрэкІощтыр Іэшъхэтет Фест зытыреубытэм, Паули нэмыкІрэ хьапсчІэс купи Кайсарым идзэ ыцІэкІэ заджэхэу, нэбгырэ шъых хьурэ дзэлІ купым ипашчэхэм ащыщэу, Иулуй зыцІэм ыІэ рильхьагъэх. ²Адрамит кьалэм щыщ кѹхьэу Асие хэкум ихылушъо Іут кьалэхэм клонэу щытыгъэм титІыхьы, ащ тыщежагъ. Аристарх зыцІэу Македоние хэкум ит Фессалоникэ кьалэм щыщыр тигъусагъ.

³ЯтІонэрэ мафэм Сидон кьалэм тылухьагъ. Иулуй Паул нэшІукІэ кьепІыи, Паул игъусэхэу ащ дэжым дэсхэм Паул ищыкІагъэхэр ратынхэм пае, ахэмэ адэжэ клонэу фит ышІыгъ. ⁴Ащ дэжым тэ тыкыщечежы, жьыбгъэр кьызэрэтеорэм пае, Кипр хыгъэхунэм ылъэныкыоу жьыбгъэ кьызыщемыпщэрэм тыготэу тыкІуагъ. ⁵Киликие хэкумрэ Памфилие хэкумрэ афэзанкІэу щыт хым тызэпырыкІи, Ликие хэкум щыщэу Мирэ кьалэм тынэсыгъ. ⁶Ащ дэжым Александрие кьалэм щыщэу, Италием клонэу кѹхьэ горэ дзэ пашэм кьыщигъоти тыригъэтІысхьагъ. ⁷Мэфэ заулэрэ макІэ-макІэу тыкІозэ, кьинкІэ Книд кьалэм фэзанкІэу тынэсыгъ. Жьыбгъэм занкІэу тигъэкІуагъэпти, хым кьыхэщекІыгъэ чІыгу кѹапэу Салмонэ зыцІэм тыблэкІызэ, Крит хыгъэхунэм ылъэныкыоу жьыбгъэр кьызыщемыпщэрэм тыготэу тыкІуагъ. ⁸Хыгъунэм тыготэу кьинкІэ тыкІозэ, Ласей кьалэм пэгъунэгъоу «КѹхьэуцупІэшІухэр» зыфалорэ чІыпІэм тынэсыгъ.

⁹Охътабэ блэкІыгъагъ, кѹхьэкІи узекІоныр щынагъоу хьугъагъэ, сыда пІомэ нэкІ мафэри* блэкІыгъах. Арыти, Паул лыхэм агуригъалозэ, ¹⁰мырэуштэу ариІуагъ: –Шъо, лы купыр, сэ зэрэслэгъурэмкІэ, тигъогу щынагъо хэлъ, хьылъэхэмрэ кѹхьэмрэ ямызакъоу, тпсэхэри тшІокІодынхэу щынагъо щыІ.

27:1 тэ – еплъ 20:5.

27:9 нэкІ мафэр – джуртхэм ямэфэкТ мэфэшхоу «Йом Киппур» зыцІэр ары. Ар зытефэрэр ябгъонэрэ е япшІэнэрэ мазэр арыти, кѹхьэкІэ клоныр щынагъоу хьугъэ. А мэфэкІ мэфэшхом джуртхэм анэкІы.

¹¹Ау дзэ пашэр Паул кьыІуагъэхэм анахьы, кѹхьэм итхьаматэми кѹхьэр зиemi кьаІуагъэхэм нахь ядэІуштыгъ. ¹²Кымафэр ащ дэжым щыдгъэкІонэу кѹхьэуцупІэшІоу зэрэщымытыгъэм пае, а чІыпІэм тыкыщечежъэжынышъ, амал иІэмэ, Финик зыцІэ кѹхьэуцупІэм тынэсынышъ, кымафэр ащ щыдгъэкІонэу нахьыбэр зэгурыІуагъэ. Финик зыцІэ кѹхьэуцупІэр Крит хыгъэхунэм икѹхьэуцупІэхэм ащыщыгъ, кьыблэ тыгъэ кьохъэпІэ лъэныкыокІи, темыр* тыгъэ кьохъэпІэ лъэныкыокІи фэгъэзагъэу щытыгъ.

Хым жьыбгъэшхо зэрэщыхьугъэр

¹³КьыблэмкІэ кьикІэу жьыбгъэ тІэкІу кьепщэ зэхъум, агу хэлъыр кьадэхьугъэу ашІошІи, ежъэхьы, Крит хыгъунэм готхэу клощтыгъэх. ¹⁴Ау бэ темышІэу, «Темыр тыгъэ кьыкыокІыпІэмкІэ кьыкІырэ жьыбгъэшхор» хыгъэхунэм кьыкІи кьапеуагъ. ¹⁵Жьыбгъэшхом кѹхьэр ыубытыгъ, кѹхьэри жьыбгъэшхом пэдгъэуцужьын тымылэкІызэ, ыуж тикІыжыи, жьыбгъэшхом кѹхьэр рифыжъагъ. ¹⁶Клаудэ зыцІэ хыгъэхунэ цыкІу горэм ылъэныкыоу жьыбгъэ кьызыщемыпщэрэм тыготэу тыкІуи, кьинкІэ кѹхьэм икѹашъо мыкІодэу кьэдгъэнэжыгъ. ¹⁷Кѹашъор кьалэти, кѹхьэм ыкІоцІ кьызырагъэхы ужым, кІэпсэшхохэр кѹхьэм ычІэгъыкІэ чІашыхи, жьыбгъэшхом зэкъырымьутыным пае, кѹхьэм кьыращэкІыгъ. Кѹхьэр Сыртис зыцІэ чэнджыпІэм кьытенэнкІэ щынагъэхэти, чэтэнхэр кьырагъэхыгъэх, арэуштэу жьыбгъэшхом зырагъэфыщтыгъ. ¹⁸ЯтІонэрэ мафэми жьыбгъэр щынэгъошхуагъэти, хьылъэхэр хым хадзэу аублагъ. ¹⁹Ящэнэрэ мафэм кѹхьэм иІэмэ-псымэхэм ащыщхэр тэ тІэхэмкІэ хым хэтыдзэхэу тыублагъэ. ²⁰Мэфэ заулэрэ тыгъи жѹагъуи кьэмылгъагъохэу, жьыбгъэшхор зэпыугъэпти, тымыкІодэу тыкьэнэжынынэу гугъапІэ тилэжыгъэп.

²¹Лыхэр мышхэхэу бэ зытешІэм, Паул ахэмэ апашъхъэ кьыуцуи кьыІуагъ:

–Шъо, лы купыр, сэ шѹкысыэдэІоу Крит шѹкыщемыжъэгъагъэмэ, зэрар зи

27:12 темыр – арапыбзэкІэ «шэмал», тыркубзэкІи «кузей» ары.

шѹуиІэштгъэп, зи жѹгъэкІодыштгъэп. ²²Ау джы шѹугу шѹумыгъэкІоды, кьы-шъосэІо, сыда пІомэ шѹуашыщэу зи кІодыштгъэп. Кѹхьэр ары ныІэп кІодыщтыр.

²³Тхэу зыбынхэм сашыщэу, сызфэлажъэрэм имэлэІич нычэпэ кьысфэлажъагъуи,

²⁴кыыгуагъ: «Умыщын, Паул! Кайсарым ыпашъхъэ уиуцон фæе. Къухъэм исхъу кыбдакдохэрэ пстэури о уихъатырклэ Тхъэм ынэшгу цыфэныгъэклэ мыккодхъу кыгъэнэжыщтыхъ». ²⁵Арышъ, шъо, лы купыр, шъугу шъумыгъэклоды. Тхъэм сэ кызэрэсигуагъэм фэдэу зэрэхъуштымклэ ежъым сыщэгугъы. ²⁶Ау жыбгъэшхом зы хыгъэхъунэ горэм тырифылэн фæе.

²⁷Япшыкгулплэнэрэ чэщым Адриэхым тыхэтэу жыбгъэшхом къухъэр ыфызэ, чэщныкъом дэжъ лыхэм чыгу горэ гъунэгъу кызэрэхъугъэм гу лъатагъ. ²⁸Хым икуугъэ зашым, лэплэкгу тлокл хъугъэ. Тэкгу джыри тыклохи, етлани куугъэр зашым, лэплэкгу пшыкгулф хъугъэ. ²⁹Жыбгъэшхом къухъэр мыжъошхохэм ашгуигъэнэнклэ шынагъэхэти, къухъэм ыклэклэ гъурзиплэ радзыхыгъэу, нэф къэшъыным гузажъохъу паплэщтыгъэх. ³⁰Шъэфэу хэхъажъынхэм пае къухъэр зыфыхэрэм ащ ыпэклэ гъурз заулэ радзыхырэм фэдэу зашги, къуашъор хым ратгушщыхыгъ. ³¹Джашыгъум Паул дзэ пащэмрэ дзэлхэмрэ аригуагъ:

—А лыхэр къухъэм кымынэхэмэ, шъупсэхэр мыккодхъу къэжъугъэнэжъынхэ шъулгъэкышщтэп.

³²Паул арэушщтэу зарелом, дзэлмэ къуашъом иклэпсэшхохэр зэпаупкыхи, къуашъор рагъэфэхыгъ.

³³Нэф зэшъым ыуж, Паул зэклэри шхэнхъу ялъэюу, мырэушщтэу кыыгуагъ:

—Непэ мэфэ пшыкгулплэ мэхъу, шъо гузэжъогъум шъухэтэу зи зышъумышхыгъэр. ³⁴Арышъ, шъушхэнэу лъэшэу сышъольэгу, шъумыккодэу шъукъэнэжъыным пае, ар шъуищыклагъ. Шъуащыщэу зыми ышъхъац налъэ кло-дышщтэп.

³⁵Паул арэушщтэу кызыелэ ужым, хъалыгъу кышти, зэклэмэ апашъхъэ Тхъэм цытхъу шыфишги, хъалыгъур зэгунчи, ышхъу ыублагъ. ³⁶Зэклэми гу кызылэпашыхъажыи, ахэри шхагъэх. ³⁷Тэ къухъэм ис пстэури нэбгырэ шбитлурэ тлоклищырэ пшыкгулхырэ тыхъушщтыгъ.

³⁸Ахэмэ зызагъэшхэкыжъым, коц хылыгъэхэр хым хадзэхэзэ, къухъэр нахъ псынклэ ашыгъ.

Къухъэр зэрэхъэкъутагъэр

³⁹Нэф кызэшъым, хыгушъор ашлэжыгъэп, ау пшахъо гулъэу зы хыгуалэ* горэ алгъэгугъ. Амал илэмэ, ащ къухъэр рафылэнэу тыраубытагъ. ⁴⁰Гъурзэхэм яклэпсэшхохэр зэпаупкыхи, хым кыыхагъэнагъэх. Ардэдэм къухъэр зыгъэлорышлэрэ хъанцэхэм яклэпсэшхохэри атлэтагъэх. Етланэ чэтэн цыкгулр жыбгъэм шагъали, хыгушъом фаузенкыгъ. ⁴¹Ау къухъэр пшэхъольэ чыплэ горэм хахыи, пшахъом кытенагъ. Къухъэм ыпэклэ мыхъыешъоу чэнджыплэм тенагъ, хыор лъэшхэми къухъэм ыклэ зэпкъыраутэу аублагъ.

⁴²Хъапсчлэхэм ащыщэу зыгорэ есызэ хэмыхъажъыным пае, дзэлхэм ахэр аукыинхэ агу хэлъыгъ. ⁴³Дзэ пащэм Паул мыккодэу кыгъэнэжъынэу фэягъэти, дзэлхэм ягухэлъ аримыгъашлэу, есыклэ зышлэхэрэм апэ псым зыхадзэнышъ, хыгушъом гусыхъанхъу унашъо афишыгъ. ⁴⁴Къэнагъэхэри пхъэмбгъухэмрэ къухъэм цыш къутафэхэмрэ ательхъу хыгушъом зынагъэсынэу аригуагъ. Арэушщтэу зэклэри хыгушъом нэхси, псаухъу къэнэжыгъэх.

ЯТЮКЫРЭ ИНЭРЭШЪХЪ

Мелит хыгъэхъунэм Паул кышщехъулагъэхэр

Тыпсаоу тыкызэнэжъым, а хыгъэхъунэм Мелитклэ* зэреджэхэрэр зэдгъэшлагъ. ²Хыгъэхъунэм исхэр шгугъэшхоклэ кытпэгъокыгъэх. Ощхышхоу ыкли чылэшхоу зэрэщытым пае, машло ашги, тэ зэклэ тырагъэблэгъагъ. ³Паул чы бэу ыугъои, машлом зытырелъхъэм, фэбагъэм блэ горэ чыхэм къахигъэкли, ылэ къеуи, кыкларылэлэу кыкларынагъ. ⁴Хыгъэхъунэм исхэмэ блэр Паул ылэ кыпылэлэу залгъэгъум, зэраложыгъ:

—Мы лыр уклакло горэу щытын фæе; сыда плэмэ хым псаоу кыхэккыжыгъэми, Тхъэм ишъыпкъагъэ ар псэунэу фит ышлыгъэп.

⁵Ау Паул ылэ ыгъэсыси, блэр машлом хидзи, блэм иягъэ Паул къеккыинэу хъугъэп.

27:39 хытлуал – псэу чыгум кыхахьэрэр ары. 28:1 Мелит – Малтэ ары.

⁶«А лыр бэгышт е ошлэ-дэмышлэу зэхэфэныш, ллэшт», алуаг ахэмэ, ау бэрэ пэплэагээу, Паул зи кышымышлыгээу залыгэум, ягупшысаклэ зэблахуи, «Мыр тхэ гор», алуаг.

⁷А чыплэм игьунэгъоу хыгэхьунэм итхаматэу Публый зыцлэм чыгушхохэр цырилагэх. Ащ тыригэблагыи, мэфищэ игуапэу тыхьаклаг. ⁸Публый ятэ плы-рыстырымрэ ныбэузымрэ зыклаубытагээу плэм сымаджэу хэлыгыг. Паул сымаджэм ыдэжь ихыи, Тхэм фелъэуи, ылэхэр тырильхэхыи, ыгэхьужьыг. ⁹Арэуштэу зэхьум, хыгэхьунэм щылэ нэмыкI сымаджэхэри Паул ыдэжь кьаклохи, Паул ахэри ыгэхьужьыгэх. ¹⁰Гьогогэу пчэагэкIэ лытэныгэ кытфашыг, тыкызежэжьымы, тищыклагэхэр кытфахыг.

Паул Рим кьэлэшхом зэрэнэсыгэр

¹¹Мэзиц зытешлэм, Александрие кьалэм щыцэу, «Тхэ Туазэхэр»* зыфалорэ кьухьэу, а хыгэхьунэм кымафэм щылагэм титлысхыи, ащ тыкыщэжыаг.

¹²Сиракуз кьалэм тылухыи, мэфищэ ащ тыщылаг. ¹³Ащ тыкыщэжыи, Ригие кьалэм тынэсыг. Зы мафэм ыуж кьыблэм кыклары жьыбгэр кепщэу ыубли, ятлонэрэ мафэм Путеол кьалэм тынэсыг. ¹⁴Ащ тшы заулэ кышыдгьотхи, ахэмэ адэжь мэфиблэ тыщылэнэу кьытэлъэлухи тырагэблэгьаг. Ащ нэужым Рим кьэлэшхом тыклонэу гьогум тытехьажьыг. ¹⁵Рим дэс тшыхэм тыкызэрэклоштыр зэхыхыгэагэти, «Аппый Зэхэхьаплэ»* зыцлэ кьалэмрэ «ХьэкIэщыплыщ»* зыцлэ кьалэмрэ анэсы кьытпэгьокIынхэу кьэклауагэх. Паул ахэр зельэгьухэм, Тхэм цытху фишIи, гу кызылэпишыхьажьыг. ¹⁶Рим тыкызынэсым, Рим тетыгэо зиIэхэм Паулрэ ежым иухьумакло дзэлIымрэ язакьоу дэсынхэу фит ашыгэх.

28:11 Тхэ Туазэхэр – Зевс зыфалорэ тхэ нэпцIым ыкьоу туазэхэу, Касторрэ Поллуксэр ары. Кьухьэ зыфыхэрэм а тхэ нэпцIитур агэлъапIэщтыгэх.

28:15 «Аппый Зэхэхьаплэ» зыцлэ кьалэр – Рим кьэлэшхом километрэ 70-кIэ пэчыжэу, ыкьыблэ лэныкьокIэ итыг.

28:15 «ХьэкIэщыплыщ» зыцлэ кьалэр – Рим кьэлэшхом километрэ 55-кIэ пэчыжэу, ыкьыблэ лэныкьомкIэ итыг.

Паул Рим кьэлэшхом кьэбарышIур зэрэщигэлүштыгэр

¹⁷Мэфиц нэужым Паул джуртхэм ятхаматэхэр кьаригэщэагэх. Ахэр кызызэрэугьонхэм, арилуаг:

–Сшыхэр, тэ тлэпкь мыхьун зи есымышлагэу, тятэжьхэм яхабзэхэми сатемыкыгэ пэтми, Ерусалим сыщаубыти, Рим цыфхэм салэклалыхьаг. ¹⁸Ахэр сэ силоф зыхэплэхэм ыуж, укл зифэшшошэ мыхьун зи кысагьотыллагэапти, сыкьатIупщыжыиэнэу фэягэх. ¹⁹Ау джуртхэр Рим цыфхэм сызэратIупщыжыиштым зыпэуцужьхэм, Кайсарым силоф хьыкум тыришыхьанэу сылэлон фаеу хьугэ. Ау сэ слэпкь седэоныр арэп арэуштэу зыфэсшлагэр. ²⁰Иофхэр арэуштэу зэрэщытхэр ары шьуслэгьунэу ыкли сыкыжьудэгущылэнэу шьукызкIязгэщэагэр. Шьыпкьэ, Израил цыфхэр зыщыгугьыхэу, зыпаплэхэрэм* пае Iэхьухэр стелых.

²¹–О уикьэбар зэрыт тхыль горэ Иудей хэкум кыкIэу кьытфэклагэзп,– кьыраложыг ахэмэ. –Ащ дэжым кыкIыхэу, мыщ дэжым кьэклогэ тшыхэми ош пае кьэбар Iае горэ ыкли кьытфахыгэзп ыкли кьыталуагэзп. ²²О уигупшысэхэр кьаплэхэзэ, тябгэдэлүмэ тшлонгьу; сыда плэмэ цыфхэр тыдэкли а цыф купэу диным рыкIорэм* зэрэщыпэуцухэрэр тэ тэшлэ.

²³Зы мафэ горэ агэнафи, Паул зэрыс унэм цыф купышхо кьэклауаг.

Пчэдыжым щегьэжыагэу пчыхьашьхэм нэсы Тхэм и Тетыгьошхо* икьэбар Паул агуригалоэ, а тетыгьошхом шыхьат фэхьуг. Пегьымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмрэ пегьымбархэм атхыгэ тхыльхэм арытхэмрэ* ащыцхэм кьаджэзэ, Паул Хисэ ехьылагэу кьылохэрэр ашлэш ыгэхьуным пылыг. ²⁴Паул кьылуагэхэр зы куп ышлэш хьугэ, нэмыкIхэми ашлэш хьугэзп.

²⁵А джуртхэр зэгурымылохэу зэбгырыкIыжыиынхэм ыпэкIэ, Паул мы гущылэхэр кьылуагэх:

–Тхэм ы Псэ Льяплэ пегьымбар Ешай шьуятэжьхэм яхьылагэу шьыпкьагэр

кыыригъэуагъ:*

28:20 Израил цыфхэр зыщыгугъыхэу, зыпаплъэхэрэр – Мессихь ары.

28:22 цыф купэу диным рыкlorэр – еплъ 24:5.

28:23 Тхьэм и Тетыгъошхо – еплъ 1:3.

28:23 пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ итхэмрэ пегъымбархэм атхыгъэ тхылъхэм арытхэмрэ – еплъ 13:15.

²⁶«Мы лъэпкъым ыдэжъ кIуи, мырэуштэу еIу:

Шьо егъашIэм зэхэшъухы зэпытышт, ау кыыжъугурыIоштэп;

шьо егъашIэм шъульэгъу зэпытышт, ау гу лышъутэштэп.

²⁷Сыда пIомэ мы цыф лъэпкъым щыщхэм агухэм гулыгъэ ямыIэ хъугъэ.

Ахэмэ атхьакIумэхэмкIэ жъажъэу зэхыхы, анэхэри аупIыцIагъэх.

Арэуштэу щымытыгъэмэ, анэхэмкIэ альэгъуцтыгъ,

атхьакIумэхэмкIи зэхыхыцтыгъ, агухэмкIи кьагурыIоштыгъ,

садэжьи кьагъэзэжыгъэмэ, сэ ахэр згъэхъужыщтыгъэх».

²⁸–Арышъ, цыфхэр мыкIодхэу, Тхьэм кыызэригъэнэжъхэрэм икъэбар хымэ лъэпкъхэм Тхьэм кыызэранигъэсыгъэр шьо зэжъугъашIэ. Ахэри а къэбарым едэIуштых!

²⁹Паул а гушыIэхэр кызыеIохэм, джуртхэр лъэшэу зэцIацIэхэзэ, унэм икIыжыгъэх.

³⁰Паул чырэкIэ ыубытыгъэ унэм илъэситIум щыпсаоу, ыдэжъ кьакlorэ цыф пстэури ригъэблагъэщтыгъэх. ³¹Зы цыфи зыкIи кыпэмьуцоу, Тхьэм и Тетыгъошхо икъэбар ыгъэIуштыгъ, Зиусхьанэу Хысэ Мэссихь ехылаIагъэу гушхоныгъэкIи цыфхэм аригъашIэщтыгъ.

28:25-27 кыыригъэуагъ – еплъ Пегъымбар Ешай тхылъэу ытхыгъэм 6:9-10.